

Secció I. Disposicions generals

PRESIDÈNCIA DE LES ILLES BALEARS

2151

Llei 5/2023, de 8 de març, de societats cooperatives de les Illes Balears

LA PRESIDENTA DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 48.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulg la següent:

LLEI

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Amb aquesta nova llei es pretén recollir l'experiència legislativa que, en matèria de societats cooperatives, s'ha anat generant a les Illes Balears des de la publicació de la Llei 1/2003, de 20 de març, de cooperatives de les Illes Balears. Es justifica així que el contingut d'aquesta llei inclogui part de l'exposició de motius de la Llei 1/2003 esmentada, amb l'especificació de les bases legislatives que en possibiliten la promulgació.

L'article 129.2 de la Constitució Espanyola proclama que “els poders públics promouran eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i fomentaran, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També establiran els mitjans que facilitin l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció”.

Aquest article, enquadrat dins el títol VII, Economia i Finances, constitueix una declaració programàtica que reafirma, en l'anomenada economia social, la voluntat de promoure el progrés de la cultura i l'economia que asseguri a tothom una qualitat de vida digna i que estableixi una societat democràtica avançada. L'economia social, segons la Llei 5/2011, del 29 de març, d'economia social, i els pronunciaments de les diferents institucions de la Unió Europea –tant Parlament com Consell, Comissió i Consell Econòmic i Social– engloben empreses i entitats en les quals concorren una sèrie de principis i valors, l'origen dels quals es troba en els principis històrics del cooperativisme, i que comparteixen característiques similars d'organització i funcionament, tot desenvolupant una activitat de finalitat social amb l'objectiu prioritari de satisfer les necessitats de les persones abans que retribuir els inversors de capital.

Aquestes condicions són indispensables per al desenvolupament d'un estat social i democràtic. Per la seva personalitat històrica, la seva àmplia difusió en els àmbits empresarials, el seu arrelament en importants col·lectius socials i el reconeixement jurídic, la cooperativa és, més que cap altre tipus d'empresa, la que millor representa el sector empresarial de l'economia social.

Sobre aquesta base, també convé tenir presents els valors i els principis cooperatius que estableix l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI), organització de caràcter consultiu de l'ONU i institució que uneix i representa totes les cooperatives del món. Així doncs, la llei s'inspira en els principis generals històrics de l'ACI i molt especialment en la idea que la cooperativa és “una associació autònoma de persones que s'han unit de manera voluntària per satisfer llurs necessitats i aspiracions econòmiques, socials i culturals en comú mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica”. Els principis cooperatius són les directrius mitjançant les quals les cooperatives posen en pràctica els seus valors i, com a normes de comportament moral, guien la forma de fer de les cooperatives. Aquests principis serien: associació voluntària i oberta, control democràtic de les persones membres, participació econòmica de les persones sòcies, autonomia i independència, educació, formació i informació, cooperació entre cooperatives, i sentiment de comunitat.

Sobre aquesta base normativa, d'acord amb l'article 30.30 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, correspon a la comunitat autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de cooperatives, sense perjudici que, segons l'article 71.9 de l'Estatut d'Autonomia, els consells insulars tinguin la facultat d'assumir les funcions executives i la gestió sobre aquesta matèria dins el seu àmbit territorial. Aquesta circumstància implica que les Illes Balears puguin regular la seva pròpia legislació en matèria de cooperatives segons els criteris que el Parlament de les Illes Balears cregui convenients i adequats.

El Reial decret 99/1996, de 26 de gener, traspassà a la comunitat autònoma de les Illes Balears les funcions i els serveis de l'Administració de l'Estat en matèria de cooperatives.

En l'exercici d'aquesta competència sobre les cooperatives, el Parlament balear va aprovar la Llei 1/2003, de 20 de març, de cooperatives de les Illes Balears, que proclama com a objectiu “fomentar la constitució de cooperatives i donar una resposta viable a les demandes de la

societat, a més d'aconseguir la consolidació de les ja existents". La llei va tractar d'assolir una flexibilització més gran del règim econòmic i societari potenciant fórmules que ajudin a augmentar el finançament d'aquestes entitats.

L'exigència d'una legislació adequada obliga a una adequació legislativa permanent. Per això, la Llei 1/2003 ha estat modificada en aspectes específics en diverses ocasions des de la seva entrada en vigor: Llei 7/2005, de 21 de juny, de reforma de la Llei 1/2003, de 20 de març, de cooperatives de les Illes Balears, que simplement ampliava el període d'adaptació a la Llei 1/2003; així com la Llei 5/2011, de 31 de març, de modificació de la Llei 1/2003, de 20 de març, de cooperatives de les Illes Balears, on s'adaptava el text a la normativa comptable.

A més, el legislador balear va aprovar la Llei 4/2019, de 31 de gener, de microcooperatives de les Illes Balears, per simplificar la creació de les petites cooperatives i adaptar-se a la realitat actual, tot possibilitant que nombrosos grups d'emprenedors i emprenedores tinguessin l'oportunitat d'iniciar l'activitat a través del model d'empresa d'economia social.

Amb la Llei 1/2003 es va establir el model estructural bàsic, que ha tingut vigència completa durant dinou anys, període en el qual les cooperatives balears han experimentat un impuls i un creixement importants, per la qual cosa es fa necessària una actualització normativa profunda.

La raó del present text legislatiu, a més d'aquesta actualització, també porta causa de la necessitat de refosa dels textos legals que han modificat la Llei 1/2003 successivament en el temps i de l'aprovació de la Llei 4/2019, per raons de sistematicitat i facilitat en la identificació i l'aplicació de la norma en vigor; això és, per a la seguretat jurídica necessària en la interpretació i l'aplicació de la norma cooperativa. Així doncs, es refon en un únic text tot el marc jurídic cooperatiu, tant de les societats cooperatives en general com de les microcooperatives en particular.

Transcorreguts gairebé vint anys des de l'aprovació de la Llei 1/2003, de 20 de març, la nova realitat social i econòmica en què les empreses cooperatives operen aconsellava una revisió profunda de la normativa existent. En efecte, des de la promulgació de la llei esmentada, els canvis socials han estat marcats per anys de crisi econòmica i recuperació, canvis tecnològics i socials, així com la crisi sanitària derivada de la pandèmia COVID-19 en els últims temps. Davant d'aquest escenari de profundes transformacions, l'economia social i, en particular, les cooperatives s'han postulat com un motor clau del desenvolupament econòmic i social a les Illes Balears. De fet, les cooperatives han demostrat un gran poder de resiliència, no sols en el manteniment dels llocs de treball, sinó també, i sobretot, en el manteniment de l'estabilitat i la qualitat de l'ocupació.

En aquest context socioeconòmic, es proposa un nou text que introdueix les reformes necessàries per aconseguir un règim jurídic modern, clar i flexible, que tingui en compte les exigències actuals i les demandes futures, i que enforteixi la fórmula societària cooperativa com a eina de creació d'ocupació estable i de qualitat arrelada al territori.

Tal com es desprèn del seu articulat, la llei no imposa un únic model d'empresa cooperativa, sinó que obre un ventall de possibilitats, i és la cooperativa mateixa la que, mitjançant l'autonomia de voluntat dels socis, s'autoregula en els estatuts socials i decideix quina fórmula d'entre les diferents alternatives possibles s'adapta millor a la seva realitat i la fa més competitiva en el mercat, i tot això des del respecte als principis que caracteritzen la fórmula cooperativa i, en general, l'economia social.

En el context d'aquest règim de flexibilitat, els objectius d'aquesta nova llei de cooperatives són: fomentar la creació de cooperatives i la consolidació de les ja existents, reforçar les vies de finançament intern, millorar la gestió empresarial i adequar-se a les noves tecnologies, i assolir un major dimensionament del món cooperatiu, amb la voluntat de simplificar i eliminar càrregues, tant pel que fa als procediments de funcionament intern de les cooperatives com a llur relació amb l'administració.

Per a l'adopció d'aquest text, s'han tingut en compte l'estat actual i l'evolució de la normativa en matèria mercantil, i també el desenvolupament i les solucions cooperatives del dret comparat respecte d'altres territoris del voltant; i s'ha procurat un resultat equilibrat amb l'autonomia de la cooperativa per autoorganitzar-se preservant la identitat cooperativa. Així doncs, aquesta llei neix de la necessitat de disposar d'una llei moderna, clara i flexible, que atorgui les majors competències als estatuts socials com a mitjà per afavorir l'autoregulació dels diferents interessos que conflueixen en el si de les cooperatives.

Destaca també la incorporació de mesures adoptades a causa de la pandèmia de la COVID-19 en tant que es va fer palesa la necessitat que les cooperatives comptessin amb mecanismes i instruments que els permetessin superar les restriccions derivades de les mesures d'emergència sanitària, tals com la possibilitat de fer assemblees, reunions de consell rector i altres òrgans col·legiats per videoconferència o d'altres mitjans de comunicació, o la possibilitat d'adoptar acords sense reunió del consell rector i d'altres òrgans col·legiats.

Així mateix, la llei té vocació de ser un referent en la incorporació de mesures efectives que potenciïn la igualtat en la governança de les societats cooperatives, ja que la màxima que es persegueix és la representativitat efectiva de la seva base social.

II

La llei s'estructura en 2 títols, 173 articles, 11 disposicions addicionals, 3 disposicions transitòries, 1 derogatòria i 4 disposicions finals.

En primer lloc, el títol I, de la societat cooperativa, consta de 13 capítols. En el primer capítol es defineix conceptualment la societat cooperativa i es delimita l'àmbit d'aplicació en funció del domicili i de les activitats que es desenvolupin amb caràcter principal dins el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Es regula per primera vegada el lloc web corporatiu i les comunicacions per mitjans electrònics per adequar els tràmits dels òrgans socials a les noves tecnologies. Així doncs, en la línia de la simplificació i la potenciació dels mitjans telemàtics, es dona la possibilitat a les societats cooperatives de tenir un web corporatiu, mitjançant el qual poder convocar l'assemblea general i posar a disposició dels socis la documentació i la informació preceptives per poder dur a terme determinades operacions societàries, com ara fusions o transformacions. D'altra banda, es preveu la comunicació intrasocietària per mitjans electrònics, per tal de facilitar el dret d'informació de les persones sòcies així com reduir els costos de les comunicacions. Es fixa en tres el nombre de socis necessaris per crear una cooperativa i s'estableix la possibilitat que la cooperativa pugui realitzar operacions amb tercers no socis, respectant les limitacions de caràcter estatutari, fiscal o sectorial existents. S'afegeix també un article de definicions per tal d'aclarir conceptes claus de la llei.

En el segon capítol, la llei recull el procediment constitutiu de la societat cooperativa des de l'inici fins a l'adquisició de personalitat jurídica, i manté la possibilitat que es demani la qualificació prèvia dels estatuts davant el Registre de Cooperatives de les Illes Balears. El nombre de persones sòcies per constituir una cooperativa es manté en tres, si bé es recull el règim especial de microcooperatives, on seran necessàries dues persones sòcies. S'han revisat les matèries que han de constar en els estatuts per tal de destacar l'autonomia de la voluntat i la màxima de l'autoorganització de la cooperativa.

El capítol III preveu l'existència del Registre de Cooperatives i assenyala els principis bàsics que l'han de regir, simplificant tràmits i eliminant càrregues, i els actes d'inscripció obligatòria amb l'objectiu de recollir en un article tots els actes que requereixen tal inscripció.

El capítol IV, de les persones sòcies, regula aspectes com la capacitat, l'adquisició, els drets i les obligacions de les persones sòcies, així com els tipus, i incorpora la figura de persona sòcia temporal i la pèrdua de la condició de persona sòcia. S'afegeix expressament que poden ser persones sòcies les comunitats de béns, les herències jacents, les comunitats de propietaris i les societats rurals menorquines, tenint en compte el paper rellevant que tenen en la societat balear. Respecte de la persona sòcia associada, s'amplia el ventall d'aquesta figura que, a la llei anterior, només es preveia com a sòcia de capital. Amb la nova redacció, es preveu una forma de col·laboració més amplia de les persones associades en activitats de caràcter auxiliar, secundari, accessori o complementari a l'activitat cooperativitzada. Es regula també el règim d'aplicació a la persona sòcia temporal, i cada cooperativa podrà acordar si li interessa aquesta figura, sempre que ho prevegin els estatuts. S'especifiquen els supòsits de baixa i les conseqüències jurídiques, tals com els efectes econòmics que es reubiquen en un article en aquest capítol.

Al capítol V, els òrgans socials, integrats per l'assemblea general i el consell rector, que constitueixen elements estructurals de la persona jurídica necessaris per al seu funcionament, es defineixen com a òrgans necessaris, es configuren com a vehicles de l'expressió i manifestació de la voluntat de les persones sòcies i exerceixen el govern i l'administració de la societat. En concordança amb l'objectiu de digitalització de les cooperatives i vista l'experiència positiva de dur a terme reunions virtualment durant l'època de pandèmia, es preveu expressament a la llei aquesta modalitat de reunió. Es modifica el règim d'impugnació d'acords al règim de les societats de capital, atenent que la llei també hi feia referència. Respecte del consell rector, és novetat en aquesta llei el foment de la diversitat efectiva de gènere, que representa un equilibri en la configuració per gènere de la seva base social. També és novetat la configuració de la intervenció de comptes com un òrgan facultatiu i, a més, tenint en compte la disfunció que pot comportar l'exigència que aquest càrrec sigui ocupat obligatòriament per un soci, per la implicació tècnica de les tasques que té atribuïdes, s'obre la possibilitat que pugui ser ocupat per una persona que no sigui sòcia. Es preveu l'existència d'altres òrgans socials, com són el comitè de recursos i el comitè d'igualtat. S'introdueix un article de deures dels membres del consell rector, per tal de professionalitzar aquest òrgan, en consonància amb la responsabilitat que tenen pel seu càrrec.

El capítol VI, del règim econòmic, regula el capital social mínim, el règim d'aportacions, l'interès fix i limitat d'aquestes i la seva actualització i transmissió amb criteris que incentiven i faciliten les aportacions tant de les persones sòcies com de les associades, respectant la naturalesa i els principis cooperatius. Finalment, es regulen els fons socials obligatoris i els voluntaris. En l'àmbit econòmic es modifiquen les deduccions sobre aportacions obligatòries previstes a l'anterior norma en el fons de promoció i educació cap al fons de reserva obligatori per tal de dotar de major solidesa i incrementar el fons. En aquesta línia, s'amplien les finalitats a les quals es pot destinar el fons d'educació i promoció.

En el capítol VII, la llei regula la documentació social i la comptabilitat. S'ha optat també per la reducció de càrregues administratives/documentals, tals com l'exigència del balanç social, així com la simplificació de la regulació en el cas de modificació d'estatuts.

Es regula, en el capítol VIII, un únic article sobre la modificació dels estatuts socials, i se simplifica el règim anterior en consonància amb la voluntat de reducció de càrregues administratives.

El capítol IX regula la fusió, l'escissió, la transformació, la dissolució i la liquidació de les societats cooperatives, i en preveu els procediments i efectes. S'introdueix el règim de transformació que no estava previst a l'anterior redactat.

El capítol X regula els diferents tipus de cooperatives. Dona cobertura a les particularitats que caracteritzen les cooperatives agràries i tracta

de promoure i d'incentivar la modernització agrària amb estructures que incorporin les tècniques d'explotació i comercialització noves, així com el caràcter empresarial de la cooperativa agrària. Per una altra banda, la importància de les cooperatives de treball associat i d'habitatges en l'àmbit de les Illes Balears està perfectament acreditada i reconeguda; per tant, és imprescindible potenciar-les mitjançant una legislació adequada per a la seva consolidació i implantació definitives. També són importants, i així queda reflectit a la llei, les cooperatives d'iniciativa social encaminades a promoure l'esperit cooperatiu en activitats relacionades amb la sanitat, l'educació, la cultura o la integració laboral de persones que pateixen marginació o exclusió social. Es regulen també les cooperatives de persones consumidores i usuàries, de serveis, de la mar, de transport, d'assegurances, sanitàries, d'ensenyament, de crèdit i integrals. Destaca la introducció *ex lege* de la possibilitat que algunes classes de cooperatives, tals com de consumidors, agràries i de segon grau, puguin constituir en el seu si comunitats energètiques, figures claus de participació ciutadana en la producció energètica, destacant així la contribució de les cooperatives a la transició energètica.

El capítol XI regula les particularitats de les cooperatives de segon grau i els grups cooperatius.

En el capítol XII s'incorpora dins el mateix text normatiu la regulació de les microcooperatives amb les particularitats que tenen amb el límit mínim de socis, la seva constitució i inscripció al registre, la durada màxima i les seves normes de funcionament.

El capítol XIII potencia l'associacionisme de les societats cooperatives i regula els convenis intercooperatius i altres formes de cooperació econòmica, garantint l'essència del moviment cooperatiu i facilitant-ne la consolidació, respectant en tot cas l'autonomia i la llibertat d'associació. Així doncs, quant a l'associacionisme cooperatiu, s'ha optat per no incloure l'articulat de l'anterior llei i incloure un capítol sobre convenis intercooperatius i altres formes de col·laboració econòmica de les cooperatives, amb l'objectiu d'obrir les cooperatives al mercat.

En el títol II, de l'administració pública i de les societats cooperatives, que consta de dos capítols, es regula, en el capítol I, el foment del cooperativisme i, en el capítol II, el règim sancionador corresponent que conté la tipificació de les infraccions i estableix les correlatives sancions, així com la funció inspectora, per tal de garantir l'aplicació de la regulació continguda al llarg de la llei.

Les disposicions addicionals inclouen, entre d'altres, els aspectes següents: el còmput de terminis, la qualificació d'entitats sense ànim de lucre, els beneficis fiscals, la previsió d'actualització de les quanties de les sancions, la possibilitat d'arbitratge per a la resolució de conflictes, la previsió de creació d'un òrgan assessor i consultiu, i les mesures de foment per crear ocupació.

Les disposicions transitòries estableixen el règim transitori en relació amb els expedients en matèria de cooperatives iniciats abans de la vigència de la present llei; estableixen un termini per adaptar els estatuts de les cooperatives a les disposicions de la vigent llei i preveuen un règim temporal per al certificat de denominacions.

La disposició derogatòria deroga la Llei 1/2003, de 20 de març, de cooperatives de les Illes Balears, i la Llei 4/2019, de 31 de gener, de microcooperatives de les Illes Balears.

Les disposicions finals contenen l'entrada en vigor i l'encàrrec al Govern de les Illes Balears perquè dicti i adapti totes les disposicions que siguin necessàries per aplicar i desplegar aquesta llei. Així mateix modifiquen, d'una banda, l'annex de la Llei 12/2018, de 15 de novembre, de serveis a les persones en l'àmbit social de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i, d'una altra, el text refós de les disposicions legals de la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits per l'Estat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny.

III

Aquesta llei compleix amb els principis de bona regulació establerts a l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que són els de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, i amb els principis de bona regulació de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, que són els de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació, establerts a la normativa estatal bàsica.

D'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, la iniciativa legislativa pretén la regulació i el foment de les cooperatives que de manera efectiva i real desenvolupin principalment l'activitat cooperativitzada amb les seves persones sòcies en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Resulta imprescindible la present llei per poder permetre una eficaç adaptació del funcionament de les cooperatives als contextos socials canviants.

Respecte del principi de proporcionalitat, aquesta norma conté la regulació imprescindible per atendre la necessitat que s'ha de cobrir i a la qual respon sense adoptar mesures restrictives de drets i sense imposar més obligacions a les societats cooperatives.

La seguretat jurídica també presideix aquesta llei, ja que s'exerceix de manera coherent amb l'article 129 de la Constitució Espanyola, amb l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, amb la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, i amb la resta de l'ordenament jurídic, nacional i autonòmic.

En virtut del principi de transparència, s'ha sotmès al tràmit de consulta pública en els termes que indica l'article 133 de la Llei 39/2015, ja

esmentada. Així mateix, el principi de transparència també s'ha garantit amb l'exposició pública en el lloc web de l'administració autonòmica per a la consulta de la iniciativa legislativa i de l'estat de tramitació, així com les consultes prèvies per a l'elaboració de l'esborrany, a fi de garantir l'accés permanent dels ciutadans a la informació i la presentació de suggeriments per mitjans telemàtics, tal com s'estableix en els articles 51 i 61 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

D'altra banda, aquest text normatiu s'ha sotmès al dictamen preceptiu i no vinculant del Consell Econòmic i Social, a l'empara del que estableix, d'una banda, la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i, de l'altra, la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, per a matèries que regulen qüestions socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

Conformement amb el principi d'eficiència, per racionalitzar la gestió dels recursos públics a l'hora d'aplicar-la, aquesta llei no preveu càrregues administratives innecessàries o accessòries per a la consecució dels objectius.

S'ha atès el principi de qualitat en el procediment d'aprovació de la norma, ja que s'ajusta als procediments definits legalment. Així mateix racionalitza la gestió del servei públic; amb aquesta finalitat s'ha treballat en la qualitat formal de la norma, a més de redactar-la en termes clars, precisos i assequibles per als interessats en particular i per a la ciutadania en general.

Aquesta llei s'ajusta al principi de simplificació, ja que ajuda els ciutadans a conèixer i entendre millor el conjunt de la regulació i de les mesures normatives que els afecten. A més, es refon en un únic text tot el marc jurídic cooperatiu, tant de les societats cooperatives en general com de les microcooperatives en particular.

TÍTOL I

DE LA SOCIETAT COOPERATIVA

Capítol I

Disposicions generals

Article 1

Objecte de la llei i àmbit d'aplicació

1. L'objecte d'aquesta llei és la regulació i el foment de les cooperatives que de forma efectiva i real desenvolupin principalment l'activitat cooperativitzada amb les seves persones sòcies en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sens perjudici de l'activitat amb terceres persones o de l'activitat instrumental o personal accessòria que es realitzi fora d'aquest territori.
2. Aquesta llei és aplicable a les unions, federacions i confederacions de cooperatives que tenen l'objecte social, principalment, en l'àmbit de les Illes Balears.
3. Les societats cooperatives de les Illes Balears s'han de regir per les previsions contingudes en aquesta llei, els reglaments de desplegament i els seus estatuts socials.

Article 2

Concepte de cooperativa

1. La cooperativa és aquella societat que, actuant amb plena autonomia de gestió i sota els principis de lliure adhesió i de baixa voluntària, amb capital variable i gestió democràtica, amb igualtat d'oportunitats, associa persones físiques o jurídiques amb necessitats o interessos socioeconòmics comuns amb el propòsit de millorar la situació econòmica i social de llurs components i de l'entorn comunitari fent una activitat empresarial de base col·lectiva, en què el servei mutu i l'aportació pecuniària de totes les persones membres han de permetre complir una funció orientada a millorar les relacions humanes i a posar els interessos col·lectius per damunt de tota idea de benefici particular.
2. Els principis cooperatius formulats per l'Aliança Cooperativa Internacional s'han d'aplicar al funcionament i a l'organització de les cooperatives, s'han d'incorporar a les fonts del dret cooperatiu balear com a principis generals i aporten un criteri interpretatiu d'aquesta llei.
3. Les cooperatives es basen en els valors de l'autoajuda, l'autoresponsabilitat, la democràcia, la igualtat, l'equitat i la solidaritat d'acord amb la tradició dels fundadors. Les persones sòcies cooperatives fan seus els valors ètics de l'honestetat, la transparència, la responsabilitat i la vocació social.
4. Les cooperatives poden realitzar qualsevol activitat econòmica o social.

Article 3 Definicions

Als efectes d'aquesta llei, s'entén per:

- a) Activitat cooperativitzada: l'activitat que duen a terme les persones sòcies d'una cooperativa, que pot ser en forma de lliurament de béns, explotació i/o adquisicions en comú, serveis, treball o qualsevol altra activitat.
- b) Cooperativa de primer grau: és la societat que agrupa com a mínim tres socis units per interessos i compromisos socioeconòmics comuns.
- c) Cooperativa de segon grau: és la unió d'una o diverses cooperatives de primer grau, de les persones sòcies de treball o amb altre vincle i de tota entitat o persona jurídica, pública o privada, sempre que, les cooperatives que en són sòcies tinguin en tot moment i en tots els òrgans, com a mínim, més de la meitat dels vots socials.
- d) Bestreta laboral: l'import que reben les persones sòcies que treballen a la cooperativa en concepte de retribució per llur treball, a compte del resultat anual de l'exercici econòmic de la cooperativa.
- e) Excedent cooperatiu: el resultat positiu obtingut per una cooperativa, fruit de la seva activitat en un exercici econòmic, calculat a partir de la diferència entre els ingressos i els costos de l'activitat cooperativitzada. L'excedent s'aplica de conformitat amb el que disposen els estatuts o el que acordi l'assemblea general.
- f) Retorn: l'import que poden percebre les persones sòcies de les cooperatives, en el supòsit de tenir resultats positius, un cop satisfets els impostos exigibles i dotats els fons. El retorn es determina en proporció a l'activitat cooperativitzada que du a terme la persona sòcia, amb independència de la seva participació en el capital social.
- g) Seccions de cooperativa: les unitats organitzatives internes de la cooperativa, amb autonomia de gestió, possibilitat de patrimonis separats a aquest efecte i comptabilitat separada, sens perjudici de la responsabilitat general i unitària de la cooperativa. Aquestes seccions es poden constituir, dins de l'objecte social de la cooperativa, per dur a terme activitats econòmiques o socials específiques o per desenvolupar l'objecte social de la cooperativa en un àmbit territorial determinat.
- h) Reglament de règim intern: les normes de funcionament intern o organització funcional de la cooperativa, de caràcter potestatiu i que no requereixen escriptura pública ni inscripció en el Registre de Cooperatives.
- i) Fons de reserva obligatori (FRO): el fons destinat a la consolidació i la solvència de la cooperativa, que no es pot repartir entre les persones sòcies, llevat del cas de dissolució o transformació de la cooperativa, en què el fons es pot repartir amb els límits i les condicions que estableix aquesta llei.
- j) Fons d'educació i promoció cooperatives (FEPC): el fons destinat a la formació i a la promoció de les persones sòcies i les persones treballadores de la cooperativa, al foment del cooperativisme i la intercooperació, al suport a l'entorn social i a la comunitat en general, i a la responsabilitat social. El FEPC no es pot repartir entre les persones sòcies ni es pot embargar. Aquest fons pot ser gestionat directament per la cooperativa o bé, indirectament, aportant-lo sota qualsevol títol, totalment o parcialment, a una entitat pública o privada que tingui per objecte la realització d'activitats afins a les d'aquesta reserva.

Article 4 Denominació

1. Les cooperatives inclouran en la seva denominació les paraules “societat cooperativa” o la seva abreviatura “s. coop.”.
2. No es pot utilitzar una denominació idèntica a la d'una altra cooperativa preexistent, tant si està sotmesa a aquesta llei com a la legislació estatal o a qualsevol altra llei autonòmica de cooperatives vigent a Espanya.
3. El mot “cooperativa” o tot altre mot en sentit semblant o que pugui donar lloc a confusions no pot ser emprat com a denominació, títol o subtítol o nom en cap rètol, marca, etiqueta, capçalera o anunci, ni en cap mena de document, per cap persona, societat, associació o entitat que no sigui una cooperativa.
4. Les societats cooperatives no poden adoptar noms equívocs o que indueixin a confusió amb relació al seu àmbit, objecte social o classe ni amb un altre tipus d'entitat.
5. El certificat que no hi ha inscrita cap altra societat cooperativa amb denominació idèntica a la cooperativa que es pretén constituir ha de ser expedit pel Registre de Cooperatives de les Illes Balears. El certificat que acredita que no hi ha inscrita cap altra societat cooperativa amb denominació idèntica té una vigència màxima de quatre mesos, comptadors des de la data d'expedició.

Article 5 Domicili social

Les societats cooperatives, les federacions, les unions i les confederacions de cooperatives que regula aquesta llei han de tenir el domicili social en el territori de les Illes Balears, en el lloc on realitzin, preferentment, les seves activitats.

Article 6

Operacions amb terceres persones no sòcies

1. Les societats cooperatives poden fer activitats i serveis cooperativitzats amb terceres persones que no en siguin sòcies sense cap altra limitació que les establertes per llurs estatuts socials, per aquesta llei o les lleis de caràcter sectorial que hi siguin d'aplicació.

2. Tota societat cooperativa pot ser autoritzada per realitzar o, si pertoca, ampliar activitats i serveis amb tercers, quan, per circumstàncies excepcionals no imputables a aquesta en operar exclusivament amb les seves persones sòcies o amb terceres dintre dels límits establerts en la llei en atenció a la classe de cooperativa que es tracti, suposi una disminució d'activitat que posi en perill la viabilitat econòmica. L'autorització ha de fixar el termini i la quantia per realitzar aquestes activitats en funció de les circumstàncies que concorrin.

La conselleria que tingui atribuïdes les competències en matèria de cooperatives ha de resoldre l'autorització a què es refereix el paràgraf anterior.

Quan es tracti de cooperatives de crèdit o assegurances, serà necessària l'autorització de la conselleria competent en la matèria.

3. Els resultats que obtinguin les societats cooperatives de les operacions realitzades amb tercers, quan siguin negatius, s'han d'imputar al fons de reserva obligatori i, quan siguin positius, es poden aplicar al fons de reserva obligatori, al fons d'educació i promoció o al fons de reserva per al reemborsament d'aportacions, d'acord amb el que preveuen els articles 93 i 95 d'aquesta llei.

4. En les societats cooperatives de segon grau, a les operacions amb tercers, s'han d'aplicar les normes que regulen la classe de societat cooperativa majoritària, quan les persones sòcies siguin, majoritàriament, d'una mateixa classe.

5. Les operacions realitzades entre societats cooperatives que en formen una de segon o d'ulterior grau no tenen la consideració d'operacions amb tercers, així com tampoc les que es duguin a terme amb entitats associatives ni en el marc de convenis intercooperatius, segons el que es preveu en aquesta llei.

Article 7

Seccions

1. Els estatuts socials de les societats cooperatives poden preveure la constitució de seccions, definides en l'article 3 d'aquesta llei, amb autonomia de gestió i patrimoni separat al si de la cooperativa, per desenvolupar activitats econòmiques específiques, derivades o complementàries al seu objecte social, o per desenvolupar l'objecte social de la cooperativa en un àmbit territorial determinat.

2. El funcionament de les seccions de la cooperativa pot ser regulat pels estatuts socials o per reglament de règim intern.

3. Els estatuts han de preveure una junta de persones sòcies de la secció, integrada per les que s'hi han adscrit. Els estatuts socials n'han de fixar les competències, que poden preveure la delegació d'aquelles pròpies de l'assemblea general, a excepció de les que afectin el règim general de la societat cooperativa.

Les seves competències en cap cas no poden afectar les no delegables dels òrgans socials preceptius.

Els acords de la junta de la secció adoptats s'han d'incorporar a un llibre d'actes propi i obliguen totes les persones sòcies que hi estiguin inscrites, incloent-hi les dissidents i les no assistents. Els acords esmentats poden ser impugnats en els termes previstos en aquesta llei.

4. El consell rector de la cooperativa pot acordar motivadament la suspensió dels acords adoptats per la junta de persones sòcies de la secció amb efectes immediats i sense perjudici de la seva impugnació d'acord amb l'article 59 d'aquesta llei. Tant l'acord de suspensió com el d'impugnació han de constar en l'ordre del dia de la primera assemblea general que es dugui a terme després de l'acord de suspensió. Aquesta pot deixar sense efecte qualsevol de les mesures adoptades o poden entendre's ratificades en cas contrari.

5. L'afectació del patrimoni de les seccions com a resultat de les operacions que al seu si es realitzin s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears, que s'estableix en l'article 23 d'aquesta llei, sense perjudici que consti expressament en el text dels contractes corresponents. En tot cas, persisteix la responsabilitat patrimonial universal de la cooperativa, excussió feta del patrimoni de la secció afectada i amb atenció a les disposicions que regulen la constitució per fases o promocions respecte de les cooperatives d'habitatges.

6. Les seccions han de portar obligatòriament una comptabilitat diferenciada, sense perjudici de la comptabilitat general de la cooperativa, un llibre de registre de persones sòcies adscrites i un llibre d'actes de la junta de persones sòcies de la secció.

7. Les cooperatives que no siguin de crèdit poden regular estatutàriament l'existència d'una secció de crèdit, que no gaudeix de personalitat jurídica independent respecte de la qual forma part i té limitació expressa de les seves operacions actives i passives al seu si i a les persones sòcies i associades, si pertoca.

8. En el cas que hi hagi seccions de crèdit a les cooperatives, aquestes han de sotmetre anualment els seus estats financers a auditoria externa i no poden incloure en la denominació les expressions “cooperativa de crèdit”, “caixa rural” o altres anàlogues, incloent-hi les abreviatures. En allò que els sigui d'aplicació, es regiran per la normativa reguladora de les cooperatives de crèdit.

Article 8

Web corporatiu

1. Les cooperatives poden tenir un web corporatiu als efectes de publicitat i comunicació que estableix aquesta llei.
2. La creació i la supressió del web corporatiu, així com la seva modificació o trasllat, llevat que una disposició estatutària estableixi la necessària aprovació per assemblea general, són competència del consell rector.
3. La modificació i el trasllat del web de la societat cooperativa, llevat que una disposició estatutària estableixi el contrari, són competència del consell rector de la cooperativa.
4. L'acord de creació, modificació, trasllat o supressió del web corporatiu es fa constar en el full obert a la societat en el Registre de Cooperatives. Prèviament a la inscripció de l'acord de modificació, de trasllat o de supressió en el Registre de Cooperatives, aquest acord ha d'haver estat inserit durant trenta dies en el web que s'ha acordat de modificar, traslladar o suprimir.
5. Fins que el web de la societat cooperativa no estigui inscrit en el Registre de Cooperatives competent, les insercions que la societat hi faci no tenen efectes jurídics.
6. Els estatuts poden exigir que, abans d'inscriure el web de la societat cooperativa en el Registre de Cooperatives competent, es faci, per qualsevol procediment, la comunicació individualitzada de l'acord de creació a totes les persones sòcies.

Article 9

Publicacions en el web corporatiu

1. La societat cooperativa garanteix la seguretat del web i l'autenticitat dels documents que s'hi publiquen, i també l'accés gratuït amb la possibilitat de descarregar i imprimir el que s'hi ha inserit.
2. La informació i les dades de caràcter personal que s'hagin d'incloure en els documents i actes que s'han de publicar en el web s'hi poden fer públiques d'acord amb aquesta llei i la legislació en matèria de protecció de dades de caràcter personal. La cooperativa és responsable de la publicació d'aquesta informació i del compliment de la legislació sobre protecció de dades personals.
3. La societat cooperativa és la responsable de la publicació de la prova de la inserció de documents en el web i de la data en què aquesta inserció ha tingut lloc.
4. El consell rector de la cooperativa té el deure de mantenir el que s'ha inserit en el web durant el termini que fixa la llei. Les persones membres del consell rector i la societat cooperativa responen solidàriament davant de les persones sòcies, les creditors i les treballadores dels perjudicis causats per la interrupció temporal de l'accés al web, llevat que la interrupció es degui a un cas fortuït o de força major. Per acreditar el manteniment del que s'ha inserit durant el termini exigint per la llei, n'hi ha prou amb la declaració del consell rector, que pot ser desvirtuada per qualsevol persona interessada mitjançant prova admissible en dret.
5. Si la interrupció de l'accés al web és superior a dos dies consecutius o quatre d'alterns, no es pot celebrar l'assemblea general convocada per acordar sobre l'assumpte a què es refereixi el document inserit en el web, llevat que el total de dies de publicació efectiva sigui igual o superior al termini exigint per la llei. En els supòsits en què la llei exigeix mantenir la inserció un cop feta l'assemblea general, si es produeix cap interrupció, la inserció s'ha de perllongar pel mateix nombre de dies en què l'accés ha estat interromput.

Article 10

Comunicacions per mitjans electrònics

1. Les comunicacions entre la societat cooperativa i les persones sòcies, inclosa la remissió de documents, sol·licituds i informació, poden fer-se per mitjans electrònics sempre que aquest tipus de comunicació estigui previst en els estatuts. Per aquestes comunicacions serà necessària l'acceptació de la persona sòcia quan l'adreça electrònica o el canal de comunicació anàleg no siguin corporatius.
2. La societat cooperativa ha d'habilitar, a través del web corporatiu, el corresponent dispositiu de contacte amb la societat que permeti acreditar fefaentment la data de la recepció i el contingut dels missatges electrònics intercanviats entre les persones sòcies i la cooperativa, respectant la legislació en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Article 11
Mesures d'igualtat

Les cooperatives han de garantir la igualtat de tracte i d'oportunitats entre les persones que en formen part, independentment del seu gènere, amb l'objectiu de la recerca del bé cooperatiu, i han de procurar afavorir l'adopció de mesures d'igualtat tals com la implantació de plans d'igualtat, encara que no siguin de caràcter obligatori en els termes que indica la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes. A tal efecte, les cooperatives han de garantir la igualtat a la composició dels seus òrgans socials i qualsevol altre òrgan de naturalesa voluntària que es creï, proporcionalment a la seva base social.

Capítol II
Constitució de la cooperativa

Article 12
Personalitat jurídica

1. La societat cooperativa es constitueix mitjançant escriptura pública, que s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives d'acord amb el que estableix aquesta llei.
2. L'escriptura pública s'ha d'atorgar en el termini de dos mesos a comptar des de la data de l'assemblea constituent o, si escau, des de la qualificació prèvia del projecte d'estatuts socials.
3. La societat cooperativa adquireix personalitat jurídica un cop inscrita en el Registre de Cooperatives.

Article 13
Nombre mínim de persones sòcies

1. Amb caràcter general, les cooperatives de primer grau han d'estar integrades per un mínim de tres persones sòcies que duguin a terme l'activitat cooperativitzada principal.
2. No obstant el disposat a l'apartat anterior, es poden constituir cooperatives amb dues persones membres. Tindran la consideració de "microcooperatives" les societats cooperatives de primer grau que es constitueixin amb dues persones sòcies i compleixin els requisits del capítol XII d'aquest títol I.
3. Les cooperatives de segon grau han de ser integrades per un mínim de dues persones jurídiques, una de les quals, almenys, ha de ser una cooperativa. Més de la meitat del capital social de les cooperatives de segon grau ha d'haver estat aportat per les cooperatives sòcies.

Article 14
Procés de constitució

Les persones promotores de la cooperativa poden optar o bé per constituir-la simultàniament en un sol acte mitjançant l'atorgament d'escriptura pública davant de notari o notària, o bé en forma successiva, mitjançant la celebració d'una assemblea constituent amb caràcter previ a l'atorgament de l'escriptura pública.

Article 15
Assemblea constituent

1. L'assemblea constituent, formada per les persones promotores, s'encarrega d'aprovar els estatuts socials de la cooperativa i adoptar tots aquells acords necessaris per a la constitució de la cooperativa, designar les persones que han de fer els actes necessaris per inscriure la societat projectada i nomenar les persones que, una vegada inscrita la cooperativa, han d'integrar el consell rector, la intervenció de comptes, si escau, i la resta d'òrgans socials estatutàriament obligatoris.
2. Les persones promotores han de reunir els requisits exigits per adquirir la condició de persona sòcia de la cooperativa de la classe de què es tracti.
3. Els càrrecs de presidència i secretaria de l'assemblea constituent s'han d'escollir entre les persones promotores assistents.

L'acta de l'assemblea constituent ha de recollir, almenys, els punts següents:

- a) La voluntat de les persones promotores de fundar una cooperativa.

- b) Lloc i data de la reunió.
- c) Relació d'assistents amb les dades establertes per atorgar l'escriptura de constitució de la societat.
- d) Classe de cooperativa que s'ha de constituir.
- e) Aprovació dels estatuts socials que han de regir la cooperativa futura.
- f) Designació d'entre les persones promotores de les que, després d'haver inscrit la societat, han d'ocupar els càrrecs del primer consell rector i, si escau, els òrgans facultatius.
- g) Forma i terminis en què les persones promotores han de desemborsar la part de l'aportació obligatòria mínima per ser persona sòcia.
- h) Aprovació de la valoració de les aportacions no dineràries, si n'hi ha.
- i) Nomenament d'entre les persones promotores de la persona o les persones que, actuant com a gestores, han de realitzar els actes necessaris per inscriure la cooperativa projectada i per atorgar l'escriptura de constitució.

L'acta ha de ser certificada per qui va exercir les funcions de secretari o secretària de l'assemblea constituent, amb el vistiplau de la presidència.

Article 16

Societat cooperativa en constitució

1. Mentre no es produeixi la inscripció de la cooperativa, els documents i les referències que s'hi facin han d'afegir a la denominació l'expressió «en constitució».
2. Les persones promotores de la societat cooperativa en constitució o aquelles designades d'entre aquestes en l'assemblea constituent han de subscriure, en nom de la societat, els actes i els contractes indispensables per constituir-la, així com els que l'assemblea esmentada els encomani expressament, actuant en nom i representació de la societat futura fins que s'inscrigui en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.
3. De l'acompliment dels actes i contractes subscrits en nom de la societat cooperativa projectada abans que s'inscrigui, respon solidàriament qui els ha signat.
4. Les conseqüències que se'n derivin han de ser assumides per la cooperativa després de la seva inscripció, així com les despeses ocasionades per obtenir-la, si han estat necessàries per constituir-se, si s'accepten expressament en el termini de tres mesos des de la inscripció o si han estat realitzades en l'exercici de les seves facultats per les persones designades per a això per totes les persones promotores.

En aquests supòsits, s'extingeix la responsabilitat solidària a què es refereix l'apartat anterior, sempre que el patrimoni social sigui suficient per afrontar-les.

Article 17

Qualificació prèvia del projecte d'estatuts

1. Les persones promotores poden sol·licitar del Registre de Cooperatives, que ha de resoldre en el termini de dos mesos des de la sol·licitud, la qualificació prèvia del projecte d'estatuts, anticipadament a l'atorgament de l'escriptura de constitució.
2. Si el Registre de Cooperatives aprecia defectes esmenables, els ha de comunicar a les persones promotores, que estan autoritzades, llevat d'acord en contra de l'assemblea constituent, per esmenar-los en el termini de deu dies.

Article 18

Espectura de constitució

1. L'espectura pública de constitució de la societat cooperativa ha de ser atorgada per totes les persones promotores o per les persones designades a l'assemblea constituent, amb subjecció als acords adoptats en aquesta, i s'hi ha d'expressar:
 - a) Identitat de les persones atorgants.
 - b) Manifestació que aquestes reuneixen els requisits necessaris per ser persona sòcia.
 - c) Voluntat de constituir una societat cooperativa i la classe de què es tracta.
 - d) Acreditació per part de les persones atorgants d'haver subscrit l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser persona sòcia i d'haver-la desemborsat, almenys, en la proporció exigida.
 - e) El valor assignat a les aportacions no dineràries, si n'hi ha, fent-hi constar les dades registrals, amb detall de les realitzades per les diferents persones promotores.
 - f) Acreditació de les persones atorgants que l'import total de les aportacions desemborsades no és inferior al del capital social mínim establert estatutàriament.

- g) Identificació de les persones que, en haver inscrit la societat, han d'ocupar els diferents càrrecs del primer consell rector, la intervenció de comptes o altres òrgans estatutaris, en el cas d'existir, i la declaració que no estan sotmeses a causa d'incapacitat o a cap prohibició per exercir-los.
- h) Declaració que no hi ha cap altra entitat amb denominació idèntica. Amb aquest efecte, s'ha de presentar al notari o a la notària el certificat acreditatiu expedit pel Registre de Cooperatives de les Illes Balears.
- i) Estatuts socials.

2. En l'escriptura de constitució, es poden incloure tots els pactes i les condicions que les persones promotores considerin convenient establir, sempre que no s'oposin al que disposa aquesta llei.

Article 19

Estatuts socials

1. En els estatuts socials, s'ha de fer constar, almenys:

- a) La denominació de la societat.
- b) L'objecte social.
- c) El domicili social.
- d) L'àmbit territorial d'actuació de l'activitat cooperativitzada principal, que no pot superar l'àmbit de les Illes Balears.
- e) La durada de la societat.
- f) El capital social mínim.
- g) La quantia de l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser persona sòcia, la forma i els terminis de desemborsament i els criteris per fixar l'aportació obligatòria que han d'efectuar els socis nous que s'incorporin a la cooperativa.
- h) La forma d'acreditar les aportacions al capital social.
- i) La meritació o no d'interessos per les aportacions obligatòries al capital social.
- j) Les classes de persones sòcies, els requisits per a l'admissió, per a la baixa voluntària o obligatòria i el règim aplicable, així com els supòsits de baixa justificada i injustificada.
- k) Els mòduls d'equivalència per assegurar-ne la participació equilibrada i equitativa en les obligacions i els drets socials, tant polítics com econòmics, excepte a les cooperatives de primer grau de treball associat i les cooperatives de segon grau quan reconeixen com a persones sòcies de treball els treballadors i les treballadores que ho sol·licitin.
- l) Els drets i deures de les persones sòcies i de les persones associades, en cas de preveure'n l'existència, indicant el compromís o la participació mínima que s'espera de les activitats de la cooperativa, i la relació, si escau, entre els vots socials i l'activitat cooperativitzada per a l'atribució del vot plural ponderat.
- m) El dret de reemborsament de les aportacions de les persones sòcies, així com el seu règim de transmissió.
- n) Les normes de disciplina social, la tipificació de les faltes i sancions, els procediments sancionadors i la pèrdua de la condició de soci.
- o) La composició del consell rector, el nombre d'interventors i, si pertoca, de membres del comitè de recursos, així com la durada dels càrrecs respectius.
- p) La forma i el termini per convocar l'assemblea general, i també el règim d'adopció dels acords.
- q) Les normes per a la distribució de l'excedent net i la imputació de les pèrdues d'exercici.
- r) Les causes de dissolució de la cooperativa i les normes per a la liquidació.
- s) El règim de les seccions que, si escau, es creïn a la cooperativa.
- t) S'han d'incloure també les exigències imposades per aquesta llei per a la classe de cooperativa de què es tracti.

2. Sense perjudici del previst en l'apartat anterior, els estatuts socials poden incorporar tota disposició que considerin convenient per al millor desenvolupament de la seva activitat, sempre amb subjecció al que estableix aquesta llei.

3. Qualsevol modificació dels estatuts s'ha de fer constar en escriptura pública, que s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

4. Els estatuts poden ser desplegats mitjançant reglaments de règim intern aprovats per l'assemblea, la inscripció dels quals al Registre no és obligatòria.

Article 20

Societat cooperativa esdevinguda irregular

1. Transcorreguts sis mesos d'ençà de l'atorgament de l'escriptura sense que s'hagi sol·licitat la inscripció de la societat en el Registre de Cooperatives, o bé abans d'aquest termini, si s'ha verificat la voluntat de no inscriure-la, qualsevol persona sòcia pot instar la dissolució de la societat en constitució i exigir, amb la liquidació prèvia del patrimoni social, la restitució de les aportacions que hi hagi fet.

2. Si la societat cooperativa ha iniciat o continua duent a terme l'activitat del seu objecte social sense haver sol·licitat la inscripció en el

Registre de Cooperatives, una vegada hagin transcorregut els sis mesos a què fa referència l'apartat 1 anterior, o bé si s'ha verificat la voluntat de no inscriure la societat, les persones sòcies passen a tenir, automàticament, responsabilitat personal i solidària.

Article 21 **Inscripció**

1. La constitució d'una cooperativa s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives perquè adquireixi personalitat jurídica, d'acord amb l'article 26 d'aquesta llei. El Registre de Cooperatives, en els terminis que estableix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, ha d'emetre una resolució, després d'haver fet la qualificació jurídica dels documents preceptius per a la constitució de la cooperativa.
2. El Registre de Cooperatives de les Illes Balears ha d'inscriure la societat cooperativa o denegar-ne la inscripció en el termini de seixanta dies des de la presentació de l'escriptura de constitució i ha de notificar a les persones interessades els motius pels quals es denega i els recursos de què disposen contra la resolució. Si no hi ha resolució expressa del registre en el termini esmentat, la sol·licitud s'ha d'entendre estimada per silenci positiu.
3. Si la sol·licitud es produeix transcorreguts sis mesos, cal adjuntar la ratificació de l'escriptura de constitució en document públic. Entre la data de ratificació del document públic i la data de la sol·licitud d'inscripció en el Registre de Cooperatives no pot transcórrer més d'un mes.
4. Havent transcorregut dotze mesos des de l'atorgament de l'escriptura de constitució sense que s'hagi inscrit la societat, el Registre de Cooperatives pot denegar la inscripció amb caràcter definitiu.

Article 22 **Efectes de la inscripció**

1. La inscripció dels actes de constitució, de modificació dels estatuts socials, de fusió, d'escissió, de transformació i de dissolució, i la sol·licitud de cancel·lació d'assentaments de les societats cooperatives és constitutiva.
2. Com a resultat de la qualificació de la cooperativa, es procedirà a realitzar, suspendre o denegar l'assentament sol·licitat, en funció de si els títols són correctes o no ho són. En el cas de presentar errors esmenables es requerirà a l'interessat perquè, en un termini de deu dies, esmeni la falta, o acompanyi o rectifiqui la documentació obligatòria, amb indicació expressa que, si així no ho fes, se'l tindrà per desistit de la seva petició, prèvia resolució dictada a aquest efecte.
3. La inscripció en el Registre de Cooperatives no convalida ni els actes ni els contractes que siguin nuls d'acord amb la llei.

Capítol III **Del Registre de Cooperatives**

Article 23 **El Registre de Cooperatives**

1. El Registre de Cooperatives de les Illes Balears és públic i està adscrit a la conselleria competent en matèria de cooperatives.

El Registre de Cooperatives de les Illes Balears és únic i té la seu a Palma. Es poden establir les delegacions que es considerin convenients i, en tot cas, n'hi ha d'haver una a Menorca, una altra a Eivissa i una altra a Formentera. Per raó de la matèria, hi pot haver altres seccions del Registre de Cooperatives, en atenció a la classe i la competència.

2. L'eficàcia del Registre de Cooperatives de les Illes Balears ve definida pels principis de publicitat formal i material, legalitat, legitimació o presumpció de validesa i d'exactitud, prioritat i tracte successiu.

La publicitat es farà efectiva mitjançant el certificat del contingut dels assentaments expedit pel Registre de Cooperatives de les Illes Balears o per una simple nota informativa. El certificat serà l'únic mitjà d'acreditar fefaentment el contingut dels assentaments registrals.

Els títols i documents subjectes a inscripció i no inscrits no produeixen efectes davant terceres persones de bona fe i qui va incórrer en l'omissió no pot invocar-ne la falta d'inscripció.

3. Tots els documents subjectes a inscripció en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears s'han de sotmetre a qualificació, a fi que només hi accedeixin els títols que hagin complert els preceptes legals i estatutaris de caràcter imperatiu. La qualificació s'ha de fer en vista dels documents presentats i dels assentaments fets en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

4. Els assentaments del Registre de Cooperatives de les Illes Balears produeixen efectes mentre no s'inscriu la declaració d'inexactitud o nul·litat, que no pot perjudicar els drets de terceres persones de bona fe adquirits conforme al contingut del registre.

5. El Registre de Cooperatives de les Illes Balears estableix com a via obligatòria en les relacions amb les cooperatives la utilització de mitjans electrònics, informàtics i telemàtics. També promou, en les relacions amb les ciutadanes i els ciutadans, la utilització dels mateixos mitjans als efectes de facilitar aquestes relacions, especialment per la resolució de consultes.

Article 24

Funcions del Registre de Cooperatives

El Registre de Cooperatives de les Illes Balears assumeix les funcions següents:

- a) Qualificar, inscriure i certificar els actes als quals es refereix aquesta llei.
- b) Legalitzar els llibres obligatoris de les entitats cooperatives.
- c) Rebre en dipòsit els comptes anuals, així com el certificat acreditatiu del nombre de persones sòcies al tancament de l'exercici econòmic.
- d) Rebre en dipòsit, en cas de liquidació de la cooperativa, els llibres i la documentació social.
- e) Expedir certificats sobre la denominació de les cooperatives.
- f) Dictar instruccions i resoldre les consultes que siguin de la seva competència.
- g) Qualsevol altra atribuïda per aquesta llei o per les seves normes de desplegament.

Article 25

Normes supletòries

Quant a terminis, recursos, personar-se en l'expedient, representació i les altres matèries referides al Registre de Cooperatives de les Illes Balears no regulades expressament en aquesta llei o en les seves normes de desplegament, hi és aplicable la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, o la que sigui d'aplicació segons la normativa autonòmica sobre la matèria.

Article 26

Actes d'inscripció obligatòria

1. Són d'inscripció obligatòria i han de constar en els fulls oberts a cada societat els actes següents:

- a) La constitució de la societat, que ha de ser la primera inscripció que hi figura.
- b) La modificació dels estatuts socials, inclòs el canvi de classe de cooperativa.
- c) El nomenament, el cessament i les delegacions dels membres del consell rector i de la intervenció de comptes o altres òrgans socials regulats per estatuts, la direcció general, la direcció de les seccions de crèdit i, si escau, els auditors de comptes. S'hi han de fer constar tant les persones membres titulars com les persones membres suplents.
- d) La creació i la baixa de les seccions de crèdit.
- e) L'afectació del patrimoni de les seccions com a resultat de les operacions que al seu si es realitzin, d'acord amb l'article 7 d'aquesta llei.
- f) Els poders generals i les delegacions de facultats, i també llurs modificacions, llur revocació i llur substitució.
- g) L'acord de dissolució de la cooperativa i de nomenament dels liquidadors.
- h) La fusió, pròpia o per absorció, i l'escissió.
- i) La transformació de la cooperativa en qualsevol altra entitat.
- j) La liquidació de la societat.
- k) El concurs, les mesures administratives i judicials d'intervenció, i les resolucions judicials o administratives, si és preceptiu fer-ne la inscripció.
- l) El dipòsit dels comptes anuals.
- m) La creació, la supressió, la modificació i el trasllat del web corporatiu.
- n) L'acord d'integració en un grup cooperatiu i l'acta notarial de la seva formalització.
- o) En el cas de les cooperatives de crèdit, el nomenament i el cessament del director general i, si escau, dels membres de les comissions executives, comissions mixtes i consellers delegats, com també la creació i la supressió de les seves sucursals.
- p) Qualsevol altres a què obligui la legalitat aplicable.

2. Els actes de la lletra k) han de ser comunicats al Registre de Cooperatives per l'òrgan judicial o administratiu que els va adoptar.

3. Els actes de les lletres g), h), i) i j) han de ser publicats en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en un diari dels de més circulació de la localitat del domicili social de les entitats esmentades.

Capítol IV De les persones sòcies

Article 27

Persones que poden ser sòcies

Poden ser sòcies d'una cooperativa de primer o segon grau tant les persones físiques com les jurídiques, públiques o privades, amb les excepcions específiques que estableix aquesta llei per a cada classe de cooperativa.

Qualsevol administració o ens públic amb personalitat jurídica pot ser persona sòcia d'una cooperativa per prestar serveis públics o per exercir atribucions que tingui reconegudes en l'ordenament jurídic i per exercir la iniciativa econòmica pública, sempre que no suposi exercir autoritat pública.

Així mateix, poden ser persones sòcies les comunitats de béns, herències jacents, comunitats de propietaris i societats rurals menorquines.

Article 28

Tipus de persones sòcies

Els estatuts socials de la cooperativa poden establir que aquesta tingui, a banda de les persones sòcies, persones associades, sòcies de treball i sòcies temporals.

Article 29

Persones sòcies

Les persones sòcies són aquelles vinculades amb la societat cooperativa mitjançant un vincle social de durada indeterminada i que duen a terme l'activitat cooperativitzada.

Article 30

Persones associades

1. Els estatuts poden preveure l'existència de persones associades a la cooperativa, persones físiques o jurídiques que, sense dur a terme l'activitat cooperativitzada principal, puguin col·laborar d'alguna manera en la consecució de l'objecte social de la cooperativa. La col·laboració pot consistir en la participació en activitats de caràcter auxiliar, secundari, accessori o complementari a l'activitat cooperativitzada principal o només en l'aportació de capital. Aquestes aportacions són de caràcter voluntari.

2. Una mateixa persona no pot tenir, simultàniament, en la mateixa cooperativa, la condició de sòcia i d'associada.

3. Els drets i les obligacions de les persones associades són regulats pels estatuts socials i, en tot allò que no hi sigui establert, pel que acordi l'assemblea. El règim jurídic que estableixin els estatuts socials no ha de ser necessàriament uniforme, sinó que pot diferir pel que fa a les diferents modalitats possibles de participació en l'objecte social cooperatiu. En tot cas, s'han d'establir uns criteris que permetin una participació ponderada i equitativa en els drets i les obligacions socioeconòmics de la cooperativa.

4. La sol·licitud d'admissió com a persona associada s'ha de formular per escrit al consell rector. Aquest resol sense possibilitat de recurs, llevat que el sol·licitant hagi tingut amb anterioritat immediata la condició de soci. En aquest cas, pot recórrer davant de l'assemblea general en el termini màxim de vint dies.

5. Per adquirir la condició de persona associada, és necessari desemborsar l'aportació econòmica en la quantia i les condicions que fixin els estatuts o per acord de l'assemblea general a proposta del consell rector. Aquestes aportacions, que formen part del capital social, s'han d'acreditar d'acord amb l'article 84.6 d'aquesta llei.

En tot cas, no se la pot obligar a subscriure noves aportacions al capital social ni a incrementar les que se li exigiren de subscriure en adquirir la condició d'associada.

6. La persona associada pot donar-se de baixa voluntàriament a la cooperativa en qualsevol moment, mitjançant comunicació per escrit al consell rector. Això no obstant, els estatuts poden exigir el compromís de no donar-se de baixa a la cooperativa fins que hagi transcorregut, des de la seva admissió, el temps que aquests fixin, que no pot ser superior a tres anys.

7. Les cooperatives, mentre tinguin persones associades, no poden suprimir aquesta figura dels seus estatuts socials.

8. Són d'aplicació a les persones associades les normes de disciplina social que regula aquesta llei per a les persones sòcies, amb les particularitats pròpies del seu règim jurídic.

9. S'aplica a les persones associades el mateix règim jurídic previst en aquesta llei per a les persones sòcies, amb les excepcions contingudes en els apartats següents.

10. En especial, les persones associades tenen dret a:

- a) Realitzar noves aportacions de caràcter voluntari al capital social.
- b) Participar en l'assemblea general amb veu i un conjunt de vots que, sumats entre si, no representin més del trenta per cent de la totalitat dels vots de les persones sòcies existents en la cooperativa en la data de la convocatòria de l'assemblea general.
- c) Percebre l'interès que es pacti per a les seves aportacions al capital social. Aquest no pot ser inferior al percebut per les persones sòcies i no pot superar en cinc punts l'interès legal del diner.
- d) Els estatuts, si ho disposen, poden regular que les persones associades puguin participar en la distribució dels excedents i hagin d'assumir les pèrdues.
- e) En el cas que ho prevegin els estatuts, ser membre del consell rector en les condicions previstes en l'article 63 d'aquesta llei.

11. Les persones associades no poden, en cap cas:

- a) Desenvolupar o participar en l'activitat cooperativitzada principal.
- b) Superar, en el seu conjunt, el quaranta per cent d'aportacions al capital social.
- c) Ser titulars de la presidència del consell rector.

12. Si els estatuts ho disposen, poden passar a tenir la condició de persones associades, prèvia sol·licitud i en els supòsits i amb els requisits exigits estatutàriament i amb l'autorització prèvia del consell rector, les persones sòcies que, per causa justificada, no puguin continuar duent a terme l'activitat cooperativitzada.

Article 31

Persones sòcies de treball

1. En les societats cooperatives de primer grau que no siguin de treball associat o d'explotació comunitària de la terra i en les de segon o d'ulterior grau, els estatuts poden preveure l'admissió de persones sòcies de treball que siguin persones físiques, l'activitat cooperativitzada de les quals consistirà en la prestació del seu treball personal a la cooperativa.

2. Són d'aplicació a les persones sòcies de treball les normes establertes en aquesta llei per a les persones sòcies treballadores de les cooperatives de treball associat, amb les excepcions establertes en aquesta secció.

3. Els estatuts de les cooperatives que prevegin l'admissió de persones sòcies de treball han de fixar els criteris que n'assegurin la participació equitativa i ponderada en les obligacions i els drets de naturalesa social i econòmica.

En tot cas, les pèrdues determinades en funció de l'activitat cooperativitzada de prestació de treball desenvolupada per les persones sòcies de treball s'han d'imputar al fons de reserva i, si de cas en manca, a les persones sòcies, en la quantia necessària per assegurar a les sòcies de treball una retribució mínima igual al setanta per cent de les retribucions satisfetes a la zona per la mateixa feina i, en tot cas, no inferior al salari mínim interprofessional.

4. Si els estatuts preveuen un període de prova per a les persones sòcies de treball, aquest no és procedent si el temps que fa que la persona sòcia nova és a la cooperativa com a treballadora per compte d'altri correspon al període de prova.

5. Les persones sòcies de treball poden formar part del consell rector en la forma prevista en aquesta llei.

Article 32

Persones sòcies temporals

1. La condició de persona sòcia, sigui del tipus que sigui, té caràcter indefinit. Això no obstant, si els estatuts socials regulen la categoria de persona sòcia temporal i aquesta condició s'acorda en el moment de l'admissió, es poden establir vincles socials de durada determinada, que no poden excedir els cinc anys.

2. El conjunt de persones sòcies temporals no pot ser superior en nombre a un terç del conjunt de les persones sòcies de durada indefinida.

3. El conjunt de persones sòcies temporals no pot tenir un percentatge de vots igual o superior al corresponent a les persones sòcies a l'assemblea general.

4. Les persones sòcies temporals tenen els mateixos drets i obligacions i han de complir els mateixos requisits d'admissió que les persones sòcies amb vinculació indefinida del tipus que sigui, però llur aportació obligatòria al capital no pot excedir el cinquanta per cent de l'exigida

a la resta de persones sòcies. La quota d'ingrés no es pot exigir a les persones sòcies temporals fins que, si escau, se'n produeixi la integració com a persones sòcies de durada indefinida, d'acord amb el que estableix l'apartat 6 d'aquest article.

5. Transcorregut el període de vinculació a què fa referència l'apartat 1 anterior, la persona sòcia temporal té dret a la liquidació de les seves aportacions al capital social, les quals li han de ser reemborsades immediatament o, si així ho disposen els estatuts, en el termini d'un any a comptar de la data efectiva de la baixa, amb l'abonament, en aquest cas, de l'interès legal del diner corresponent a aquest any.

6. La persona sòcia temporal, transcorregut el termini de vinculació a què fa referència l'apartat 1 anterior, pot optar a adquirir la condició de persona sòcia de durada indefinida, per a la qual cosa ha de complir la resta de requisits exigits estatutàriament a les persones sòcies de durada indefinida.

Article 33

Persones sòcies en situació d'excedència

1. Els estatuts socials poden preveure la situació d'excedència per a les persones sòcies que han deixat de dur a terme temporalment, per causa justificada, l'activitat cooperativitzada a la cooperativa.

2. Per passar a la situació d'excedència, cal que la persona interessada formuli expressament la petició en aquest sentit al consell rector de la cooperativa. Altrament, i sempre que estigui previst en els estatuts, passa a la condició d'associada en els termes que regula l'article 30 d'aquesta llei.

3. Els estatuts o el reglament de règim intern de la cooperativa han de regular els drets i les obligacions de les persones sòcies que es trobin en situació d'excedència, tenint en compte que, en cap cas, no poden ser membres dels òrgans rectors de la cooperativa ni tenen dret a cap retorn cooperatiu, i que tenen dret de veu, però no de vot, a l'assemblea general.

Article 34

Drets de les persones sòcies

1. Les persones sòcies poden exercir tots els drets reconeguts legalment o estatutàriament per a cada tipus de persona sòcia, sense més restriccions que les derivades d'un procediment sancionador o de les exigències de la bona fe.

2. En especial, tenen dret a:

- a) Assistir i participar amb veu i vot en les reunions, participar en els debats, formular propostes segons la regulació estatutària i votar les propostes que se'ls sotmetin a l'assemblea general i als altres òrgans col·legiats dels quals formin part.
- b) Elegir els càrrecs dels òrgans de la societat i ser elegides per a ocupar aquests càrrecs.
- c) Participar en totes les activitats de la cooperativa, en especial les formatives i educatives, sense discriminacions.
- d) El retorn cooperatiu, si pertoca.
- e) La liquidació de les aportacions al capital social, així com percebre interessos per aquestes.
- f) La baixa voluntària.
- g) Sol·licitar i rebre la informació necessària per exercir els seus drets i per complir les seves obligacions.
- h) La formació professional adequada per realitzar la seva feina, únicament en el cas de les persones sòcies treballadores i les persones sòcies de treball.
- i) Percebre el reemborsament de llur aportació en el cas de baixa o de liquidació o de transformació de la cooperativa, de conformitat amb el que preveuen aquesta llei i els estatuts socials de la cooperativa.
- j) Exercir els altres drets que resultin de les normes legals i estatutàries, i també dels acords que adoptin vàlidament els òrgans de la cooperativa.

3. Les persones sòcies han d'exercitar els seus drets de conformitat amb les normes legals i estatutàries, i els acords vàlidament adoptats pels òrgans de la cooperativa.

4. Els drets dels diferents tipus de persones sòcies no tenen més límits que els establerts expressament per aquesta llei i els estatuts socials, si escau.

5. Els estatuts poden establir la facultat de suspendre la persona sòcia en els seus drets en els supòsits següents:

- a) No estar al corrent de les obligacions econòmiques com a persona sòcia.
- b) No participar en les activitats cooperativitzades en els termes que estableixen els estatuts.
- c) Deixar de complir els requisits exigits per tenir la condició de persona sòcia en els termes establerts en aquesta llei.
- d) Com una modalitat de sanció o mesura cautelar en un expedient sancionador.

6. La suspensió de drets a què fa referència l'apartat 5 anterior no afecta, en cap cas, el dret d'informació, el d'assistència a l'assemblea general amb veu ni els drets que aquesta llei exceptua. La suspensió fineix en el moment en què la persona sòcia normalitza la seva situació en la societat cooperativa.

Article 35

Obligacions i responsabilitat de les persones sòcies

1. Les persones sòcies estan obligades a complir els deures legals i estatutaris.

2. En especial, tenen les obligacions següents:

- a) Assistir a les reunions de l'assemblea general i dels altres òrgans a les quals siguin convocades.
- b) Complir els acords vàlidament adoptats pels òrgans socials de la cooperativa, sense perjudici del que disposa aquesta llei per al cas que l'acord impliqui assumir obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els estatuts.
- c) Participar en les activitats cooperativitzades que desenvolupa la societat per acomplir la seva finalitat social en la quantia mínima obligatòria establerta en els seus estatuts. Quan hi hagi causa justificada, el consell rector pot alliberar d'aquesta obligació la persona sòcia en la quantia que sigui procedent i segons les circumstàncies que hi concorrin.
- d) Guardar secret sobre els assumptes i les dades de la cooperativa la divulgació dels quals pugui perjudicar els interessos socials lícits.
- e) Acceptar els càrrecs per als quals siguin elegides, llevat de causa justa d'excusa.
- f) Complir amb les obligacions econòmiques que els corresponguin.
- g) No dedicar-se i no realitzar activitats competitives o complementàries amb les activitats empresarials que desenvolupi la cooperativa, ni concórrer amb qui les realitzi, llevat d'autorització expressa del consell rector.
- h) Participar en totes les activitats formatives i educatives de la cooperativa.

3. La responsabilitat de la persona sòcia pels deutes socials està limitada a les aportacions al capital social que hagués subscrit, estiguin o no desemborsades totalment.

Això no obstant, la persona sòcia que sigui declarada baixa a la cooperativa ha de respondre personalment pels deutes socials, amb l'exclusió prèvia de l'haver social, durant cinc anys des de la pèrdua de la condició de sòcia, per les obligacions concretes per la cooperativa anteriorment a la seva baixa, fins a l'import reemborsat de les seves aportacions al capital social. Els estatuts socials poden establir el mètode per a la quantificació i la determinació d'aquesta responsabilitat.

4. Els estatuts poden establir que, en cas de baixa, les persones sòcies responguin davant de la cooperativa, durant el termini que estableixin els mateixos estatuts, que mai no pot ser superior a cinc anys, de les inversions aprovades i no amortitzades, en proporció a llur activitat cooperativitzada dels últims cinc anys o, si escau, del termini fixat a aquests efectes pels estatuts o pel reglament de règim intern. En aquest sentit:

- a) Aquesta responsabilitat no està vinculada o limitada per l'aportació del capital social.
- b) Aquesta mesura no és aplicable si el consell rector ha considerat que la baixa de la persona sòcia és justificada per causa de força major.

5. Sens perjudici d'altres tipus de responsabilitats que els siguin imputables, les persones sòcies responen davant la cooperativa amb llur capital social aportat, de l'incompliment o el compliment defectuós de les obligacions socials corresponents que per llur naturalesa no s'extingeixen amb la pèrdua de la condició de sòcia.

Article 36

Dret d'informació

1. Els estatuts socials han d'establir tots els mitjans necessaris perquè cada persona sòcia de la cooperativa estigui ben informada de la marxa econòmica i social de l'entitat.

2. Tota persona sòcia de la cooperativa pot exercir el dret d'informació en els termes previstos en aquesta llei, en els estatuts, en el reglament de règim intern o en els acords de l'assemblea general.

3. Tota persona sòcia té dret, com a mínim, a:

- a) Sol·licitar i rebre còpia dels estatuts socials i, si n'hi ha, del reglament de règim intern i de les seves modificacions, amb menció expressa del moment de l'entrada en vigor d'aquestes.
- b) Examinar lliurement els llibres de registre de persones sòcies de la cooperativa i el llibre d'actes de l'assemblea general i, si ho sol·licita, el consell rector ha de proporcionar-li còpia certificada dels acords adoptats en les assemblees generals, i certificació de les

inscripcions al llibre de registre de persones sòcies prèvia sol·licitud motivada.

c) Sol·licitar i rebre del consell rector, si ho sol·licita, una còpia certificada dels acords del consell que l'afectin, individualment o particularment i, en tot cas, que se li mostri i aclareixi, en un termini no superior a un mes, l'estat de la seva situació econòmica en relació amb la cooperativa.

d) Examinar, en el domicili social i en aquells centres de treball que determinin els estatuts, en el termini comprès entre la convocatòria de l'assemblea i la seva celebració, els documents que s'hi sotmetran i, en particular, els comptes anuals, l'informe de gestió, la proposta de distribució de resultats i l'informe dels interventors o l'informe d'auditoria, segons els casos.

e) Sol·licitar per escrit anteriorment a la celebració de l'assemblea o verbalment en el seu transcurs, l'ampliació de tota la informació que consideri necessària en relació amb els punts continguts en l'ordre del dia. Els estatuts han de regular el termini mínim d'antelació per presentar en el domicili social o bé de forma telemàtica la sol·licitud per escrit i el termini màxim en què el consell rector pot respondre fora de l'assemblea, per la complexitat de la petició formulada.

f) Sol·licitar per escrit i rebre informació sobre la marxa de la cooperativa en els termes previstos en els estatuts i, en particular, sobre la que afecti els seus drets econòmics o socials. En aquest supòsit, el consell rector ha de facilitar la informació sol·licitada en el termini d'un mes o, si es considera que és d'interès general, en l'assemblea més pròxima que se celebri, incloent-la en l'ordre del dia.

g) Quan el deu per cent de les persones sòcies de la cooperativa o, si aquesta en té més de mil, cent persones sòcies sol·licitin per escrit al consell rector la informació que considerin necessària, aquest ha de proporcionar-la també per escrit en un termini no superior a un mes.

4. En els supòsits de les lletres e), f) i g) de l'apartat anterior, el consell rector pot negar la informació sol·licitada mitjançant resolució motivada i per escrit, quan proporcionar-la posi en greu perill els interessos legítims de la cooperativa o quan la petició constitueixi obstrucció reiterada o abús manifest per part de les persones sòcies sol·licitants. Això no obstant, aquestes excepcions no són procedents quan la informació hagi de proporcionar-se en l'acte de l'assemblea i aquesta doni suport a la sol·licitud d'informació per més de la meitat dels vots presents i representats i, en els altres supòsits, quan així ho acordi el comitè de recursos o, si de cas en manca, l'assemblea general a conseqüència del recurs interposat per les persones sòcies sol·licitants de la informació.

En tot cas, la negativa del consell rector a proporcionar la informació sol·licitada pot ser impugnada pels sol·licitants pel procediment a què es refereix aquesta llei. A més, respecte dels supòsits de les lletres a), b) i c) de l'apartat anterior, poden acudir al procediment previst en la Llei processal civil vigent.

5. Per tal d'exercir el dret d'informació, els estatuts poden preveure l'ús de qualsevol mitjà tècnic, informàtic o telemàtic tant pel que fa a la sol·licitud de la informació com pel que fa al seu lliurament per part de la cooperativa.

Article 37

Admissió de persones sòcies noves

1. Els estatuts socials han d'establir, amb caràcter objectiu, els requisits necessaris per a l'adquisició de la condició de persona sòcia, de conformitat amb l'activitat cooperativitzada, l'objecte social i la resta d'elements definitoris de la persona sòcia en cada tipus de cooperativa, i també, si escau, han de regular qualsevol altre tipus de persones sòcies i el règim jurídic concret que se'ls aplica, d'acord amb el que preveu aquesta llei.

2. La sol·licitud per adquirir la condició de persona sòcia s'ha de formular per escrit al consell rector, que ha de resoldre i comunicar la seva decisió en un termini no superior a tres mesos, comptador des que s'ha rebut aquella, i ha de donar publicitat de l'acord en la forma establerta estatutàriament. Tant l'admissió com la denegació s'han de comunicar per escrit a la persona interessada i se n'ha de donar compte a l'assemblea general.

3. Havent transcorregut el termini sense que se n'hagi notificat la resolució a la persona interessada, la sol·licitud s'entén estimada.

4. L'acord d'admissió pot ser impugnat pel nombre de persones sòcies i en la forma determinada estatutàriament, i és preceptiva l'audiència a la persona interessada.

5. La denegació de l'admissió com a persona sòcia ha de ser motivada i per escrit. L'admissió només es pot denegar per motius basats en la llei o en els estatuts socials o per impossibilitat tècnica, accidental o estructural degudament acreditada, derivada de condicions economicofinanceres, organitzatives o tecnològiques de l'entitat.

6. Havent-se denegat l'admissió, la persona sol·licitant pot recórrer en el termini d'un mes, comptador des de la data de notificació de l'acord del consell rector, davant el comitè de recursos o, si de cas en manca, davant l'assemblea general. El comitè de recursos ha de resoldre en un termini màxim d'un mes, comptador des de la presentació de la impugnació i l'assemblea general, en la primera reunió que es realitzi. En ambdós supòsits, és preceptiva l'audiència a la persona interessada.

7. L'adquisició de la condició de persona sòcia queda en suspens fins que hagi transcorregut el termini per recórrer l'admissió o, si aquesta és recorreguda, fins que resolgui el comitè de recursos o, si pertoca, l'assemblea general.

8. Per adquirir la condició de persona sòcia és necessari subscriure l'aportació obligatòria al capital social que li correspongui, efectuar-ne el desemborsament en la forma i els terminis establerts estatutàriament i abonar, quan procedeixi, la quota d'ingrés d'acord amb el que disposa l'article 86 d'aquesta llei.

Article 38

Tipus de baixa

La baixa de la persona sòcia pot ser voluntària, obligatòria o disciplinària per expulsió.

Article 39

Baixa voluntària

1. La persona sòcia pot donar-se de baixa voluntàriament de la cooperativa en qualsevol moment, de conformitat amb els estatuts socials. Tanmateix, aquests estatuts poden establir un termini mínim de permanència a la cooperativa, que no pot ser en cap cas superior a cinc anys.

2. La persona sòcia ha de complir el termini de preavis que poden fixar els estatuts socials, que no pot ser en cap cas inferior a tres mesos ni superior a sis mesos, sens perjudici del que estableix la normativa de la Unió Europea aplicable a les cooperatives agràries.

3. La sol·licitud de baixa voluntària es considera feta des del moment de la recepció de la notificació per part de la cooperativa.

La qualificació i la determinació dels efectes de la baixa seran competència del consell rector, que les haurà de formalitzar en el termini de tres mesos, comptats des de la data d'efecte de la baixa —llevat que els estatuts estableixin un termini diferent—, mitjançant escrit motivat que haurà de ser comunicat a la persona sòcia interessada. Transcorregut aquest termini sense que el consell rector hagi resolt, la persona sòcia podrà considerar la seva baixa com a justificada als efectes de la liquidació i el reemborsament d'aportacions al capital.

4. Els estatuts poden exigir el compromís de la persona sòcia de no donar-se de baixa voluntàriament sense causa justa fins al final de l'exercici econòmic en què vulgui ser baixa, o fins que hagi transcorregut, des de la seva admissió, el temps que fixin els estatuts, que no pot ser superior a cinc anys. Això no obstant, per acord de l'assemblea general, es poden establir uns altres compromisos de permanència específics en funció de les obligacions que, posteriorment a l'ingrés, siguin assumides per les persones sòcies a través de l'òrgan esmentat.

5. La baixa voluntària es considera justificada en els supòsits següents:

- a) Si s'ha complert el període mínim de permanència a la cooperativa, si escau.
- b) Si s'ha complert el termini de preavis que fixen els estatuts.
- c) En els supòsits establerts pels estatuts socials com a casos de baixa justificada.
- d) En el cas que la persona sòcia que hagi salvat expressament el seu vot o estigui absent i disconforme amb qualsevol acord de l'assemblea general, que impliqui l'assumpció d'obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els estatuts, pot donar-se de baixa, que té la consideració de justificada, mitjançant escrit dirigit al consell rector dins dels quaranta dies, comptadors des de l'endemà de la recepció de l'acord.
- e) La resta de supòsits que tipifica la llei, amb els requisits corresponents.

6. La baixa voluntària es considera injustificada en els supòsits següents:

- a) Si s'incompleix el període mínim de permanència a la cooperativa.
- b) Si s'incompleix el termini de preavis que fixen els estatuts.
- c) Quan la persona sòcia hagi de fer activitats concurrents amb les de la cooperativa.
- d) Quan la pèrdua dels requisits per ser sòcia correspongui a un propòsit deliberat d'eludir obligacions amb la cooperativa o de beneficiar-se de la baixa obligatòria.
- e) En els supòsits previstos en estatuts, si n'és el cas.

7. En cas de baixa injustificada per incompliment del termini de preavis, el consell rector pot entendre com a data d'efectes de la baixa, quant al termini de liquidació i reemborsament d'aportacions, el de l'acabament de tal període.

8. En el cas de baixa, es podrà exigir a la persona sòcia, a més del previst en l'article 42 d'aquesta llei, el compliment de les activitats i els serveis cooperatius en els termes en què venia obligada i, si escau, la indemnització de danys i perjudicis corresponent.

Article 40

Baixa obligatòria

1. S'han de declarar baixa obligatòria les persones sòcies que perdin els requisits exigits per ser-ho segons aquesta llei o els estatuts de la cooperativa. Això no obstant, si els estatuts ho disposen, poden passar a tenir la condició de persones associades i, en el cas de les agràries,

també el soci col·laborador, en els supòsits i amb els requisits exigits estatutàriament, d'acord amb el que estableix l'article 30 d'aquesta llei.

2. El consell rector, amb l'audiència prèvia de la persona interessada, ha d'acordar la baixa obligatòria, d'ofici o a petició de qualsevol altra persona sòcia o de la mateixa afectada. Aquest tràmit d'audiència prèvia no és necessari si la baixa obligatòria és sol·licitada per la persona interessada.

3. L'acord del consell rector és executiu des que es notifiqui la ratificació del comitè de recursos o, si de cas en manca, de l'assemblea general, o hagi transcorregut el termini per recórrer davant seu sense haver-ho fet. Això no obstant, pot establir amb caràcter immediat la suspensió cautelar de drets i obligacions de la persona sòcia fins que l'acord sigui executiu si així ho preveuen els estatuts, que han de determinar l'abast de la suspensió esmentada. La persona sòcia conserva el dret de vot a l'assemblea general mentre l'acord no sigui executiu.

4. La persona sòcia disconforme amb l'acord motivat del consell rector sobre la qualificació i els efectes de la seva baixa pot impugnar-lo mitjançant el procediment establert en l'article 59 d'aquesta llei.

Article 41

Procediment de qualificació de la baixa

1. La qualificació i la determinació dels efectes de la baixa són competència del consell rector, que ha de formalitzar-la en el termini de tres mesos, comptador des de la data d'efecte de la baixa —llevat que els estatuts estableixin un termini diferent—, mitjançant escrit motivat que ha de ser comunicat a la persona sòcia interessada. Havent transcorregut el termini esmentat sense que el consell rector hagi resolt, la persona sòcia pot considerar la seva baixa com a justificada als efectes de la liquidació i el reemborsament d'aportacions al capital, tot això sense perjudici del que preveu l'article 42 d'aquesta llei.

2. Contra la resolució del consell rector que acorda la baixa d'una persona sòcia es pot interposar recurs davant l'assemblea general o, si escau, davant el comitè de recursos en el termini d'un mes a comptar des de la notificació de la resolució a què fa referència l'apartat 1 anterior. El termini perquè l'assemblea general resolgui el recurs és de sis mesos, a comptar des de la data de la interposició del recurs, i el termini perquè el comitè de recursos el resolgui és de tres mesos a comptar des de la data de la interposició del recurs. Una vegada transcorregut aquest termini sense resolució expressa, s'entén que el recurs ha estat estimat. Contra la dita resolució es pot interposar recurs davant la jurisdicció competent.

Article 42

Efectes econòmics de la baixa

1. En produir-se la baixa d'una persona sòcia, aquesta té dret al reemborsament de les seves aportacions, voluntàries i obligatòries, al capital social, i també al retorn cooperatiu que li correspongui en funció de la seva activitat cooperativitzada, sens perjudici del que aquesta llei i els estatuts socials estableixin per a les aportacions el reemborsament de les quals pugui ser refusat incondicionalment pel consell rector.

2. Els estatuts han de regular el reemborsament de les aportacions al capital social en cas de baixa en la cooperativa. La liquidació d'aquestes aportacions s'ha de fer segons el balanç de tancament de l'exercici en el qual es produeixi la baixa, sense que es puguin efectuar deduccions, excepte les assenyalades en aquest article.

3. Del valor acreditat de les aportacions, cal deduir les pèrdues imputades i imputables a la persona sòcia, reflectides en el balanç de tancament de l'exercici en el qual es produeixi la baixa, tant si corresponen a l'exercici esmentat com si provenen d'altres anteriors i estan sense compensar. El consell rector té un termini de tres mesos des de la data de l'aprovació dels comptes de l'exercici en què hagi estat baixa la persona sòcia per efectuar el càlcul de l'import a retornar de les seves aportacions al capital social, que se li ha de comunicar. La persona sòcia disconforme amb l'acord de la liquidació efectuada pel consell rector el pot impugnar pel mateix procediment previst en l'article 59 d'aquesta llei o, si escau, pel que estableixin els estatuts. El consell rector pot fixar provisionalment aquest import abans de l'aprovació dels comptes i, si escau, en el cas de les aportacions reemborsables, pot autoritzar que es faci un reemborsament a compte del definitiu.

4. De l'import definitiu del reemborsament que en resulti, es poden deduir les quantitats que la persona sòcia degui a la cooperativa per qualsevol concepte; les responsabilitats que li puguin ser imputades i quantificades, sens perjudici de la responsabilitat patrimonial que regula l'article 35.4 d'aquesta llei; les pèrdues no compensades d'exercicis anteriors; i les previsions de pèrdues de l'exercici en curs que cal regularitzar un cop s'hagi tancat.

5. En els supòsits de baixa no justificada, es pot establir una deducció sobre l'import resultant de la liquidació de les aportacions obligatòries, una vegada efectuats els ajustaments assenyalats en el punt anterior. Els estatuts han de fixar el percentatge a deduir, sense que pugui superar el trenta per cent.

6. Una vegada acordada pel consell rector la quantia del reemborsament de les aportacions, aquesta no és susceptible d'actualització, però dóna dret a percebre l'interès legal del diner, que s'ha d'abonar anualment juntament amb, almenys, una cinquena part de la quantitat a reemborsar.

7. El termini per fer efectiu el reemborsament no podrà excedir de cinc anys a comptar des de la data de la baixa. En cas de defunció de la persona sòcia, el termini de reemborsament als causahavents no podrà ser superior a un any des que el fet causant es posi en coneixement de la cooperativa.

Per a les aportacions previstes a l'article 84.1.b) d'aquesta llei, els terminis assenyalats en el paràgraf anterior s'han de computar a comptar des de la data en la qual el consell rector acordi el reemborsament.

8. Quan els titulars d'aportacions previstes a l'article 84.1.b) esmentat hagin estat baixa, el reemborsament que, si escau, acordi el consell rector s'ha d'efectuar per ordre d'antiguitat de les sol·licituds de reemborsament o, quan no s'hagi fet la sol·licitud, per ordre d'antiguitat des de la data de la baixa.

9. En cas d'ingrés de persones sòcies noves, els estatuts poden preveure que les aportacions al capital social de les persones sòcies noves s'hagin d'efectuar preferentment mitjançant l'adquisició de les aportacions previstes a l'article 84.1.b) ja esmentat, el reemborsament de les quals hagués estat sol·licitat per baixa dels seus titulars. Aquesta adquisició s'ha de produir per ordre d'antiguitat de les sol·licituds de reemborsament d'aquest tipus d'aportacions i, en cas de sol·licitud d'igual data, l'adquisició s'ha de distribuir en proporció a l'import de les aportacions.

Article 43

Principi de tipicitat

Les persones sòcies només poden ser sancionades per les faltes tipificades prèviament en els estatuts, que s'han de classificar en lleus, greus i molt greus. El reglament de règim intern pot també exclusivament regular la tipificació de faltes lleus.

Article 44

Prescripció

1. Les infraccions lleus comeses per les persones sòcies prescriuen al cap d'un mes; les greus, al cap de dos mesos; i les molt greus, al cap de tres mesos.

2. Els terminis comencen a computar-se a partir de la data en què el consell rector va tenir coneixement de la seva comissió i, en tot cas, a l'any d'haver-se comès. En el cas d'infraccions continuades o permanents, el termini comença a comptar des que finalitza la conducta infractora.

3. La prescripció de les infraccions s'interromp per la incoació del procediment sancionador, però només en el cas que hi recaigui resolució d'aquesta, i es notifiqui en el termini de tres mesos des que es va iniciar.

4. El termini s'interromp en incoar-se el procediment sancionador i corre de nou si en el termini de tres mesos no es dicta i notifica la resolució.

Article 45

Procediment sancionador

1. Els estatuts han d'establir els procediments sancionadors, especialment la tipificació de faltes i sancions i els terminis, els recursos que siguin procedents i les possibles mesures cautelars respectant les normes següents:

a) La facultat sancionadora és competència indelegable del consell rector o, si escau, de l'òrgan al qual el text estatutari atribueix la competència. En qualsevol cas, la facultat sancionadora per les faltes molt greus és sempre competència del consell rector i no pot ser delegada.

b) En tots els supòsits, és preceptiva l'audiència prèvia de les persones interessades, als efectes de la qual han de disposar d'un termini mínim de deu dies per presentar les al·legacions, que han de realitzar-se per escrit en els casos de faltes greus o molt greus.

c) L'acord de sanció pot ser impugnat en el termini d'un mes, comptador des de la notificació davant el comitè de recursos, que ha de resoldre en el termini de dos mesos o, si de cas en manca, davant de l'assemblea general, que ha de resoldre en la primera sessió que celebri. Havent transcorregut els terminis esmentats sense haver-se resolt i notificat el recurs, s'entén que aquest ha estat estimat.

2. En el supòsit que la impugnació no sigui admesa o es desestimi, es pot recórrer en el termini d'un mes des de la seva no-admissió o notificació davant del jutge de primera instància pel curs processal previst en aquesta llei.

Article 46

Instructor

1. Els estatuts socials poden establir el nomenament d'un instructor perquè col·labori amb el consell rector o amb l'òrgan a qui els estatuts

socials atribueixin la potestat sancionadora, en la tramitació dels expedients sancionadors.

2. L'instructor ha de ser designat, per a cada cas concret, pel consell rector o per l'òrgan a qui els estatuts socials atribueixin la potestat sancionadora, d'entre les persones sòcies, o bé pot ser una tercera persona.

3. La funció principal de l'instructor és recollir proves sobre els fets objecte de l'expedient sancionador i elaborar una proposta, amb caràcter preceptiu i no vinculant, que ha de presentar al consell rector o a l'òrgan a qui els estatuts socials atribueixin la potestat sancionadora.

Article 47

Suspensió de drets

1. La sanció de suspendre la persona sòcia en els seus drets s'ha de regular en els estatuts socials per al supòsit en què la persona sòcia estigui al descobert de les seves obligacions econòmiques o no participi en les activitats cooperativitzades.

2. En cap cas aquesta sanció no pot afectar els drets següents: informació, percebre retorn, meritació d'interessos per les seves aportacions al capital social i la seva actualització.

Article 48

Expulsió

1. L'expulsió de les persones sòcies només és procedent per falta molt greu.

2. L'acord d'expulsió és executiu després que el ratifiqui el comitè de recursos o, si de cas en manca, l'assemblea general mitjançant votació secreta o quan hagi transcorregut el termini per recórrer davant seu sense haver-ho fet.

Això no obstant, pot aplicar-se el règim de suspensió cautelar previst en l'article 40.3 d'aquesta llei.

Capítol V

Dels òrgans de la societat cooperativa

Article 49

Òrgans societaris

1. Són òrgans necessaris de les societats cooperatives:

- a) L'assemblea general.
- b) El consell rector.

2. Els estatuts socials poden preveure l'existència d'altres òrgans socials com l'òrgan d'intervenció o el comitè de recursos i el comitè d'igualtat, així com unes altres instàncies de caràcter consultiu o assessor, les funcions de les quals han de determinar-se en els estatuts i no poden coincidir en cap cas amb les pròpies dels òrgans socials necessaris.

Secció 1a

De l'assemblea general

Article 50

Assemblea general

1. L'assemblea general de la cooperativa és la reunió de les persones sòcies i, si pertoca, de les associades i altres tipus de persones sòcies que constin en els estatuts, constituïda per deliberar i prendre acords en les matèries pròpies de la seva competència. Així doncs, és l'òrgan suprem d'expressió de la voluntat social de la cooperativa.

2. Els acords adoptats per l'assemblea general d'acord amb la llei i els estatuts obliguen totes les persones sòcies, fins i tot les dissidents i les que no han assistit a la reunió que els ha adoptat.

Article 51

Classes d'assemblees generals

1. Les assemblees generals poden ser ordinàries i extraordinàries.
2. L'assemblea general ordinària és aquella que, havent de reunir-se anualment dins dels sis mesos següents al tancament de l'exercici econòmic anterior, té com a objecte la censura de la gestió social i l'aprovació, si és procedent, del balanç social, dels comptes anuals i de la distribució dels excedents o imputació de pèrdues, així com establir la política general de la cooperativa. Sense perjudici d'això, en l'ordre del dia de l'assemblea general ordinària es pot incloure, a més, qualsevol altre assumpte propi de la cooperativa.
3. Tota assemblea que no fos la prevista en l'apartat anterior té la consideració d'extraordinària.
4. En el supòsit que l'assemblea general ordinària se celebri fora del termini previst en aquesta llei, aquesta és vàlida, sense perjudici de les responsabilitats que pertoquin al consell rector, tant davant les persones sòcies com davant l'entitat.
5. L'assemblea general té caràcter d'universal quan hi són presents o representades totes les persones sòcies i associades de la cooperativa i en decideixen, per unanimitat, la celebració i els assumptes que s'hi han de tractar.

Article 52

Competències

1. Són competència de l'assemblea general tots els assumptes propis de la cooperativa, encara que la tinguin atorgada uns altres òrgans socials. En aquest darrer supòsit, és necessari que l'acord sigui adoptat per més dels dos terços de les persones sòcies o associades que estiguin presents o representades en l'assemblea, sempre que aquesta representació sigui superior, alhora, al cinquanta per cent de les persones sòcies que formin part de la cooperativa.
2. Són competència exclusiva i indelegable de l'assemblea general els acords que s'hagin d'adoptar sobre les matèries següents:
 - a) Nomenar i revocar les persones membres del consell rector, interventors, liquidadors i membres del comitè de recursos quan ho prevegin els estatuts socials, així com nomenar els auditors de comptes.
 - b) Aprovar la gestió social i el balanç social i dels comptes, i distribuir els excedents o imputar les pèrdues.
 - c) Establir noves aportacions obligatòries i/o voluntàries i actualitzar les aportacions, així com les quotes d'ingrés i periòdiques.
 - d) Emetre obligacions, títols participatius i uns altres finançaments, segons el que preveu aquesta llei.
 - e) Modificar els estatuts socials.
 - f) Aprovar i modificar el reglament de règim interior.
 - g) Fusionar, escindir, dissoldre i reactivar, si pertoca, la cooperativa.
 - h) Aprovar el balanç final de liquidació; constituir cooperatives de primer, segon o ulterior grau; crear, adherir o separar els consorcis, les federacions i les associacions; crear i extingir seccions de la cooperativa; participar en empreses no cooperatives; i constituir grups cooperatius o adherir-s'hi.
 - i) Alienar, cedir, traspasar o constituir algun dret real de garantia sobre l'empresa o d'alguna part seva que tingui la consideració de centre de treball o d'algun dels seus béns, drets o activitats que suposin modificacions substancials en l'estructura econòmica, organitzativa o funcional de la cooperativa.
 - j) Exercir l'acció de responsabilitat contra les persones membres del consell rector, interventors, liquidadors i auditors, així com transgirir-hi o renunciar-hi.
 - k) Establir la política general de la cooperativa, així com prendre acords respecte de qualsevol acte establert en norma legal o estatutària.
3. Són nuls de ple dret tots els acords que sobre les matèries esmentades siguin adoptats per qualsevol altre òrgan social o de manera diferent de l'establerta en aquesta llei.
4. Sense perjudici de l'anterior, és competència de l'assemblea general conèixer i resoldre els recursos que, si no hi ha comitè de recursos, es formulin davant seu per persones legitimades per fer-ho.
5. Si l'assemblea general no ha resolt expressament en el termini establert en aquesta llei, el recurs s'ha d'entendre estimat.

Article 53

Convocatòria

1. L'assemblea general ordinària ha de ser convocada pel consell rector dins dels sis mesos següents al tancament de cada exercici econòmic. Si transcorre el termini esmentat sense haver-hi convocatòria, qualsevol persona sòcia pot presentar una sol·licitud de convocatòria a l'òrgan

judicial competent per raó del domicili social de la cooperativa, a la qual ha d'adjuntar una proposta d'ordre del dia. L'òrgan judicial, amb audiència prèvia al consell rector, ha de resoldre sobre la procedència de la convocatòria, l'ordre del dia, la data i el lloc de l'assemblea, i la persona que ha d'aixecar l'acta de la sessió.

Sempre que hi hagi motivació i a petició del consell rector o dels interventors, en cas d'existir, el termini legal per convocar l'assemblea general ordinària pot ser prorrogat per l'òrgan competent de l'Administració de la comunitat autònoma, sense perjudici de les facultats conferides als interventors en aquesta llei.

2. El consell rector ha de convocar l'assemblea general extraordinària sempre que ho estimi convenient per als interessos socials i quan ho sol·liciti un nombre de persones sòcies d'acord amb els tipus previstos en els estatuts de la cooperativa, que representi almenys el vint per cent de les que formen part de la cooperativa.

En aquest darrer supòsit, la convocatòria s'ha de fer ineludiblement durant els quinze dies següents a la data en què ha estat sol·licitada de forma fefaent al consell rector, i s'han d'incloure, necessàriament, en l'ordre del dia tots els assumptes que han estat objecte de petició en la sol·licitud.

Si no es du a terme la convocatòria, els sol·licitants poden efectuar-la lliurant l'ordre del dia al consell rector per informar les persones sòcies mitjançant publicació.

3. La convocatòria de l'assemblea general s'ha d'efectuar amb una antelació mínima de quinze dies naturals a la data de la sessió i abans de dos mesos del dia en què es convoca. A aquests efectes, s'ha de notificar a cada persona sòcia i a cada associada en la forma que estableixin els estatuts, per a la qual cosa es poden emprar mitjans telemàtics, i hi ha de constar justificació documental expedida pel secretari o la secretària del consell rector de la tramesa de les comunicacions en el termini previst.

Quan la convocatòria de l'assemblea general afecti cooperatives de més de dues-cents cinquanta persones sòcies, s'ha de fer mitjançant anunci públic en el domicili social i, en cas que els estatuts socials ho regulin, també en un dels diaris de més circulació de l'illa del domicili social de la cooperativa.

En substitució de la convocatòria individualitzada a cada persona sòcia, els estatuts poden establir que l'assemblea pugui ser convocada mitjançant anunci publicat al web corporatiu, sempre que aquest web hagi estat inscrit i publicat en els termes establerts per aquesta llei. Si no hi ha web corporatiu, els estatuts poden disposar, quan la convocatòria afecti cooperatives de més de cinc-cents persones sòcies, que la notificació individualitzada pugui ser substituïda per la publicació en un mitjà de màxima difusió en l'àmbit d'actuació de la cooperativa. En tot cas, s'ha de publicar un anunci en el domicili social.

Els estatuts poden establir mecanismes de publicitat addicionals als que disposa la llei i obligar la societat cooperativa a gestionar telemàticament un sistema d'alerta a les persones sòcies amb relació als anuncis de convocatòria inserits en el web corporatiu. Si la cooperativa disposa de secció de crèdit o de persones sòcies col·laboradores o en situació d'excedència i els estatuts estableixen que l'assemblea pot ser convocada mitjançant anunci publicat en el web corporatiu inscrit en el Registre de Cooperatives, és obligatori establir aquests mecanismes addicionals en els estatuts. Aquesta obligació només és exigible si els estatuts socials de la cooperativa regulen el web corporatiu i si aquest està inscrit en el Registre de Cooperatives.

4. La convocatòria ha d'expressar clarament: denominació i domicili de la cooperativa; ordre del dia; i lloc, dia i hora de la sessió, tant en primera com en segona convocatòria i l'interval de temps entre les dues, d'acord amb els estatuts.

Així mateix, en la convocatòria s'ha de fer constar la relació completa d'informació o documentació que estigui a disposició de les persones sòcies en la forma que determinin els estatuts.

Article 54

Constitució i funcionament de l'assemblea general

1. Tenen dret a assistir a l'assemblea general les persones sòcies de qualsevol dels vincles regulats als estatuts de la cooperativa, que ho siguin en la data de l'anunci de la convocatòria, i que en la data de celebració continuïn sent-ho i no estiguin suspeses de l'exercici d'aquest dret.

2. L'assemblea general està constituïda vàlidament quan hi assisteixin en primera convocatòria, presents o representades, com a mínim la meitat més una de les persones sòcies de la cooperativa. La constitució és vàlida en segona convocatòria sempre que hi assisteixi el deu per cent dels vots socials, tret que els estatuts socials fixin un altre quòrum.

Quan la cooperativa compti amb persones associades no queda vàlidament constituïda l'assemblea general quan el total dels vots presents i representats de les persones sòcies és inferior al de la resta de persones associades.

Correspon a la presidència de la cooperativa o a qui actuï en lloc seu, assistida pel secretari o la secretària del consell rector, el còmput

d'assistència i la declaració que l'assemblea general queda constituïda d'acord amb les previsions establertes a l'efecte.

3. Els estatuts han d'establir el procediment, les condicions i els requisits per fer les votacions mitjançant procediments telemàtics, que, en tot cas, han de garantir la confidencialitat del vot.

Els estatuts poden establir que l'assemblea general es pugui reunir mitjançant videoconferència o altres mitjans de comunicació, així com de forma simultània tant presencialment com de forma telemàtica, sempre que quedi garantida la identificació dels assistents, la continuïtat de la comunicació, la possibilitat d'intervenció en les deliberacions i l'emissió de vot. En aquest cas, s'entén que la reunió es du a terme en el lloc on es troba la persona que la presideix.

4. L'assemblea general serà presidida pel president o la presidenta del consell rector, que també ho és de la cooperativa o, si de cas en manca, el vicepresident o la vicepresidenta. En absència de tots dos, per la persona sòcia que decideixi la mateixa assemblea. Actuarà com a secretari el secretari o la secretària del consell rector o, si de cas en manca, la persona vocal amb més antiguitat al consell rector.

Quan en l'ordre del dia figurin assumptes que afectin directament les persones que hagin d'exercir les funcions de la presidència o de la secretaria, aquestes s'han d'encomanar al vicepresident o a la vicepresidenta en el primer cas, i a la persona vocal amb més antiguitat al consell rector, quan la persona substituïda sigui el secretari o la secretària.

5. Les funcions específiques de la presidència de l'assemblea són:

- a) Fer el còmput d'assistència i proclamar la constitució de l'assemblea general.
- b) Dirigir les deliberacions.
- c) Mantenir l'ordre de la sessió. Pot expulsar els assistents que facin obstrucció o faltin al respecte a l'assemblea o a alguna de les persones assistents. L'expulsió ha de ser motivada i s'ha de reflectir a l'acta.
- d) Vetllar per l'acompliment de les formalitats legals i estatutàries.

6. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per assistència a l'assemblea general, present o representada, la participació en aquesta, tant si es fa físicament com si es fa virtualment, mitjançant els procediments establerts en aquest article.

7. Les votacions han de ser secretes quan tinguin per finalitat l'exclusió d'una persona sòcia, l'elecció o la revocació dels membres dels òrgans socials, l'acord per exercir l'acció de responsabilitat contra les persones membres esmentades, així com l'acord de transigir o de renunciar a l'exercici d'aquesta acció.

Igualment, quan ho sol·liciti un deu per cent de les persones sòcies i associades, presents o representades, o ho estableixi aquesta llei o els estatuts socials, els acords sobre qualsevol punt de l'ordre del dia s'han d'adoptar mitjançant votació secreta.

8. Els estatuts socials han de regular el procediment a seguir en el cas que, en acabar una jornada, no finalitzi la celebració d'una assemblea. És competència de l'assemblea acordar la pròrroga o les pròrrogues successives que es realitzaran en un termini màxim de quinze dies naturals.

9. Si ho preveuen els estatuts socials o ho acorda l'assemblea general o el consell rector, poden assistir a l'assemblea, amb veu i sense vot, persones que no tinguin el caràcter de sòcies o associades. Aquestes persones poden haver estat convocades pel consell rector o per la presidència de l'assemblea en considerar convenient la seva assistència. No obstant això, si s'hi oposa la majoria de les persones assistents o el punt de l'ordre del dia que es tracti és el relatiu a elecció o revocació de càrrecs, no poden assistir-hi.

Article 55

Dret al vot

1. A les cooperatives de primer grau, cada persona sòcia té dret a un vot.

2. Això no obstant, per al cas de cooperatives agràries, de serveis, d'explotació comunitària de la terra, de transport i de la mar i de segon o d'ulterior grau, els estatuts poden establir el sistema de vot plural en funció del grau de participació de cada persona sòcia en l'activitat cooperativitzada i, si pertoca, del nombre de persones sòcies de cada entitat associada, sense que cap persona sòcia no pugui disposar de més d'un terç dels vots totals, llevat que la societat estigui integrada només per tres persones sòcies; en aquest cas, el límit s'ha d'eleva al quaranta per cent.

3. En el cas de les cooperatives agràries, s'han d'aplicar les especificitats de l'article 134 d'aquesta llei.

4. La cooperativa ha de posar a disposició de les persones sòcies la informació sobre el nombre de vots socials que correspon a cada persona sòcia, o bé en el web corporatiu o bé en el domicili social de la cooperativa des del moment de l'anunci de la convocatòria de l'assemblea general. Les persones sòcies interessades poden sol·licitar al consell rector les correccions que siguin pertinents fins a vint-i-quatre hores abans de la celebració de l'assemblea.

5. A les cooperatives de crèdit i assegurances, els és d'aplicació el que s'estableix en la normativa especial d'aquestes entitats.
6. En el cas de cooperatives amb diferents tipus de persones sòcies, el nombre total de vots de les persones associades, sòcies de treball, sòcies col·laboradores -en el cas de les agràries- i de les que tenen un vincle de durada determinada amb la cooperativa, no pot superar el trenta per cent de la totalitat dels vots socials. Tanmateix, aquest trenta per cent en cap cas no pot representar la meitat dels vots de les persones sòcies presents i representades en cada assemblea.
7. En les cooperatives de segon grau, les unions, les federacions i les confederacions, els estatuts poden establir que el vot de les persones sòcies es ponderi segons llur participació en l'activitat cooperativitzada de la societat o en funció del nombre de socis de cada persona jurídica, o en funció d'altres criteris objectius previstos en els estatuts, sense que, en cap cas, una persona sòcia no pugui disposar de més del cinquanta per cent dels vots socials. El conjunt de persones sòcies que no siguin cooperatives no poden, en cap cas, tenir la majoria dels vots socials.

Article 56

Vot per representant

1. Els estatuts poden establir el vot per representant.

Cada representant només pot tenir un màxim de dos vots delegats.

La representació dels menors d'edat i les persones incapacitades s'ha d'ajustar a les normes generals que li siguin d'aplicació.

2. Les persones sòcies només poden fer-se representar a l'assemblea per una altra persona sòcia. Això no obstant, a excepció de la persona sòcia que cooperativitza el seu treball o de la persona sòcia que el té impedit per alguna norma específica, els estatuts de les cooperatives poden preveure que la persona sòcia sigui representada a l'assemblea pel seu cònjuge o persona amb qui convisqui de manera habitual o un altre familiar que tingui plena capacitat d'actuar.
3. No cal que la presidència de l'assemblea general admeti la representació en el cas que la persona representant sigui cònjuge o parella de fet, ascendent o descendent de la persona representada i, a més d'aportar la representació escrita i expressa per a una sessió concreta, acreditï aquesta condició familiar, d'acord amb la normativa específica.
4. Les persones jurídiques que tinguin la condició de sòcies són representades per les que tinguin legalment la seva representació o per les persones que designin. No és lícita la representació conferida a una persona jurídica ni l'atorgada a qui la representi.
5. La representació ha d'atorgar-se per escrit i especialment per a cada assemblea. A aquests efectes, els estatuts han d'establir les previsions que estimin oportunes per verificar l'autenticitat i la suficiència de la representació conferida, i es poden emprar mitjans telemàtics, que es determinaran també de forma estatutària.

Article 57

Adopció d'acords

1. Els acords de l'assemblea general han de ser adoptats per majoria simple del nombre de vots vàlidament expressats, llevat que estatutàriament s'hagi establert una majoria qualificada. No són computables els vots en blanc ni les abstencions.
2. Sense perjudici de l'anterior, és necessària la majoria dels dos terços dels vots presents i representats per a les matèries següents:
 - a) Acords de modificació d'estatuts, fusió, escissió i dissolució i, si és procedent, reactivació.
 - b) Emissió d'obligacions i uns altres finançaments.
 - c) Alienació, cessió o traspàs de l'empresa o d'alguna de les seves parts que tingui la consideració de centre de treball, o d'alguns dels seus béns, drets o activitats que suposin modificacions substancials en l'estructura econòmica, organitzativa o funcional de la cooperativa.
 - d) Quan així ho prevegin els estatuts socials o la present llei.

3. L'assemblea general, llevat que s'hagi constituït amb el caràcter d'universal, no pot adoptar acords sobre assumptes que no constin a l'ordre del dia, fora dels referents a la convocatòria d'una nova assemblea general, la realització de censura de comptes per part de membres de la cooperativa o d'una persona externa, l'exercici de l'acció de responsabilitat contra les persones membres del consell rector o la revocació d'algun càrrec social.

Article 58

Acta de l'assemblea

1. La persona que ostenti la secretaria de l'assemblea general ha de redactar l'acta de la sessió. S'hi ha de fer constar:

- a) Ordre del dia.
- b) Documentació de la convocatòria.
- c) Lloc i data de les deliberacions.
- d) Nombre de persones sòcies i, si és procedent, persones associades, assistents presents o representades.
- e) Existència de quòrum suficient per constituir l'assemblea.
- f) Si se celebra en primera o en segona convocatòria.
- g) Resum dels assumptes debatuts.
- h) Intervencions que s'ha sol·licitat que constin a l'acta.
- i) Resultats de les votacions i text dels acords adoptats.

2. La relació d'assistents ha de figurar al començament de l'acta o a l'annex firmat per les persones que ostentin la presidència, la secretaria i les persones sòcies que la firmin. Pel que fa a les persones sòcies representades, s'han d'incorporar a l'annex esmentat els documents que acreditin aquesta representació.

3. L'acta de l'assemblea general pot ser aprovada un cop se n'hagi aixecat la sessió o dins un termini de quinze dies, per qui l'ha presidida, per qui ostenti la secretaria i per dues persones que hagin estat designades com a interventores de l'acta en l'assemblea. A continuació, s'ha d'incorporar al llibre d'actes corresponent.

A les cooperatives amb menys de cinc persones sòcies, és suficient la firma de qui l'ha presidida, de qui ostenti la secretaria i d'una persona sòcia.

4. L'acta de la sessió ha de transcriure's al llibre d'actes de l'assemblea general en un termini no superior als deu dies següents de la seva aprovació.

L'han de firmar les persones que ostentin la presidència i la secretaria, i les persones que legalment o estatutàriament hagin de fer-ho.

5. Respecte dels acords que per la seva naturalesa han de ser inscrits, el consell rector té la responsabilitat de presentar-los al registre en el termini d'un mes a partir de l'endemà de l'aprovació.

6. El consell rector pot requerir la presència d'un notari o una notària perquè aixequi acta de l'assemblea general. Està obligat a fer-ho sempre que, amb cinc dies hàbils d'antelació al dia previst perquè es faci l'assemblea, ho sol·liciti un grup de persones sòcies que representi almenys el vint per cent dels vots socials. En aquest últim cas, els acords només seran eficaços si consten en acta notarial. L'acta no s'ha de sotmetre al tràmit d'aprovació, tindrà la consideració d'acta de l'assemblea general i s'ha d'incorporar al llibre d'actes.

Article 59

Impugnació d'acords

1. Són impugnables els acords socials que siguin contraris a la llei, s'oposin als estatuts o als reglaments de règim intern o lesionin l'interès social en benefici d'una o més persones sòcies o de terceres persones.

2. No és procedent la impugnació d'un acord social quan hagi estat deixat sense efecte o substituït vàlidament per un altre adoptat abans que s'hagi interposat la demanda d'impugnació.

El que disposa aquest apartat s'entén sense perjudici del dret de qui impugni a instar l'eliminació dels efectes o la reparació dels danys que l'acord li hagi ocasionat mentre va estar en vigor.

3. L'acció d'impugnació dels acords socials ha de caducar en el termini d'un any, llevat que tinguin per objecte acords que per les seves circumstàncies, causa o contingut siguin contraris a l'ordre públic, cas en què l'acció no ha de caducar ni prescriu.

4. El termini de caducitat es computa des de la data d'adopció de l'acord si ha estat adoptat en assemblea general de persones sòcies o en reunió del consell. Si l'acord s'ha inscrit, el termini de caducitat es computa des de la data d'oponibilitat de la inscripció.

5. Per a la impugnació dels acords socials, estan legitimats qualsevol dels membres del consell rector, les terceres persones que acreditin un interès legítim i les persones sòcies que hagin adquirit aquesta condició abans de l'adopció de l'acord. Així mateix, per a la impugnació dels acords que siguin contraris a l'ordre públic, estaran legitimats qualsevol persona sòcia, encara que hagi adquirit aquesta condició després de l'acord, l'administrador o la tercera persona.

6. Les accions d'impugnació s'han d'ajustar a les previsions establertes als articles 204 i següents del text refós de la Llei de societats de capital, sempre que no s'oposin a les previsions d'aquesta llei. Si a l'escrit de demanda se sol·licita la suspensió cautelar de l'acord impugnat, aquest escrit ha de ser presentat pels interventors o per un nombre de persones sòcies que representi, almenys, un vint per cent del total dels vots socials.

Article 60

Assemblea de delegades i delegats

1. Quan en una cooperativa concorrin circumstàncies que dificultin la presència simultània de totes les persones sòcies i les associades a l'assemblea general per debatre els assumptes i adoptar acords, els estatuts poden establir que les competències de l'assemblea general s'exerceixin mitjançant una assemblea de segon grau, integrada pels delegats i les delegades designats en juntes preparatòries. Aquestes causes han de ser definides objectivament i expressament.

Els estatuts socials han de regular els criteris d'adscripció de les persones sòcies a cada junta preparatòria, les facultats per elevar propostes no vinculants, les normes per a l'elecció de delegats i delegades d'entre les persones sòcies presents que no exerceixin càrrecs socials, el nombre màxim de vots que pot tenir cadascú a l'assemblea general i el caràcter i la durada del mandat, que no pot ser superior a tres anys.

Si el mandat és plurianual, els estatuts han de regular un sistema de reunions informatives prèvies i posteriors a l'assemblea de delegades i delegats amb les persones sòcies adscrites a la junta corresponent.

2. Les convocatòries de les juntes preparatòries i de l'assemblea de delegades i delegats han de ser úniques, amb un mateix ordre del dia i amb el règim de publicitat previst en l'article 53 d'aquesta llei. La seva constitució i funcionament s'han de regir per les normes que regulen l'assemblea general.

3. Llevat que hi assisteixi la presidència de la cooperativa, les juntes preparatòries han d'estar presidides per la persona sòcia elegida d'entre les assistents i hi ha d'informar almenys un membre del consell rector.

4. Si en l'ordre del dia figuren eleccions a càrrecs socials, aquestes podran tenir lloc directament a les juntes preparatòries que se celebrin el mateix dia, si bé el recompte final i la proclamació de les persones candidates s'ha d'efectuar a l'assemblea general de delegades i delegats.

5. L'aprovació diferida de l'acta de cada junta preparatòria ha de realitzar-se en els cinc dies següents a la celebració.

6. Només és impugnable l'acord adoptat per l'assemblea general de delegades i delegats, sense perjudici que, per examinar-ne el contingut i la validesa, hagin de tenir-se en compte les deliberacions i els acords de les juntes preparatòries.

7. En el que no preveu aquest article i no preveuen els estatuts sobre les juntes preparatòries, s'han d'aplicar les normes establertes per a l'assemblea general.

Secció 2a

Del consell rector

Article 61

Naturalesa i competències del consell rector

1. El consell rector és l'òrgan de govern, gestió i representació de la cooperativa, amb subjecció a la llei, als estatuts i a la política fixada per l'assemblea general.

Corresponen al consell rector totes les facultats que no estiguin reservades per la llei o pels estatuts a uns altres òrgans socials, sense perjudici del que preveu l'article 52 d'aquesta llei. Pot acordar la modificació dels estatuts quan aquesta consisteixi en el canvi de domicili social dins del mateix terme municipal.

2. Les facultats representatives del consell rector s'estenen a tots els actes relacionats amb les activitats que integren l'objecte social de la cooperativa, sense que tinguin efectes davant terceres persones les limitacions que respecte d'aquestes puguin contenir els estatuts.

3. El president o la presidenta del consell rector, que també ho és de la cooperativa i, si pertoca, el vicepresident o la vicepresidenta, tenen la representació legal de l'entitat segons les facultats que els atribueixen els estatuts i les expresses que per a la seva execució resultin dels acords de l'assemblea general o del consell rector.

4. El consell rector pot conferir apoderaments a qualsevol persona, expressant-hi amb tota claredat i concreció les facultats representatives,

d'administració i de gestió que siguin conferides en l'escriptura de poder corresponent.

L'escriptura ha de ser inscrita i també les modificacions o la revocació en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

Article 62

Composició

1. Els estatuts han d'establir la composició del consell rector, el nombre de membres del qual no pot ser inferior a tres ni superior a onze. En tot cas, hi ha d'haver el càrrec de president o presidenta, de vicepresident o vicepresidenta i de secretari o secretària.
2. En el cas de microcooperatives, cal aplicar les normes establertes en el capítol XII del títol I d'aquesta llei.
3. El consell rector ha de tenir la dimensió necessària per afavorir el funcionament eficaç, la participació de tots els consellers i les conselleres, l'agilitat en la presa de decisions, i la política de selecció de membres del consell rector ha de promoure la diversitat de coneixements, experiències, edat i gènere en la composició.
4. La composició del consell rector ha de representar un equilibri en la configuració per gènere de la seva base social de cada cooperativa, per la qual cosa la cooperativa ha de tenir informació relativa a la seva composició, que s'ha d'incloure en el llibre de socis. En el cas que no sigui possible que l'equilibri es reflecteixi en aquesta configuració, la cooperativa ha de justificar els motius de tal impossibilitat en l'informe de gestió. Els estatuts poden preveure la figura dels comitès d'igualtat, que s'encarregaran de fer el seguiment de les obligacions establertes, d'acord amb l'article 81 d'aquesta llei.
5. Així mateix, els estatuts poden preveure la reserva de llocs que corresponguin a vocals del consell rector. Aquests s'han de designar d'entre col·lectius de persones sòcies configurades en funció de les zones geogràfiques d'activitat cooperativitzada de la societat, o en funció de les activitats que desenvolupa si estan clarament diferenciades; en les cooperatives de treball associat, s'han de designar d'acord amb les funcions de les diferents categories professionals de les persones sòcies, i en les altres classes de cooperatives, en funció del caràcter de persona sòcia de treball.

Els estatuts han de preveure la presència en el consell rector de representants de les seccions de la cooperativa, si n'hi ha, determinant-ne la forma i la proporció. També han de preveure la presència de les persones associades, amb indicació expressa de si tenen caràcter de conselleres plenes o de meres representants amb veu, però sense vot.

En cap supòsit no es pot establir reserva dels càrrecs per ocupar la presidència, la vicepresidència o la secretaria.

Article 63

Elecció de les persones membres del consell rector

1. Les persones membres del consell rector han de ser elegides d'entre les persones sòcies per l'assemblea general, en votació secreta i per majoria simple.
Quan s'elegeixi una persona jurídica, aquesta ha de designar la persona física que la representi en el consell rector amb caràcter permanent, subsintint la representació mentre no es notifiqui de forma fefaent la seva revocació expressa.
2. Els estatuts socials han de regular la forma i el procediment d'elecció per l'assemblea general de les persones membres del consell rector. I, si expressament ho preveuen, es pot realitzar l'elecció de les persones conselleres al llarg d'una jornada de manera ininterrompuda, la durada de la qual s'ha d'establir en la convocatòria mitjançant la constitució d'una mesa electoral. El caràcter d'elegible de les persones sòcies no pot subordinar-se a la proclamació de candidats, per la qual cosa, si hi ha candidatures, s'han d'admetre tant les individuals com les col·lectives. Aquestes últimes no poden tenir el caràcter de tancades.
3. Els estatuts socials han d'assenyalar l'òrgan competent per decidir sobre la distribució de càrrecs entre les persones membres esmentades, que pot ser el mateix consell rector o bé l'assemblea general.
4. Si l'òrgan competent per distribuir els càrrecs fos el consell rector, la distribució s'ha de limitar als consellers o a les conselleres i als càrrecs que sigui procedent renovar en cada elecció. Hi ha d'haver, almenys, una persona que ostenti la presidència i una persona titular de la secretaria. Si els estatuts ho preveuen, poden existir altres càrrecs, cas en el qual se n'han de regular estatutàriament les funcions.
5. El nomenament dels consellers i les conselleres té efecte des del moment de la seva acceptació i han de ser presentats per inscriure'ls en el Registre de Cooperatives dins dels deu dies següents a la data d'acceptació.
6. Els estatuts poden admetre el nomenament com a consellers o conselleres de persones qualificades i expertes que no tinguin la condició de persones sòcies, però aquestes no poden excedir un terç del total de les persones membres del consell rector.

Article 64

Durada, cessament i vacants

1. Les persones membres del consell rector s'elegeixen pel període que fixin els estatuts socials, sense que en cap cas no pugui ser inferior a tres anys ni superior a sis. Les persones membres poden ser reelegides en períodes successius, llevat que els estatuts estableixin limitacions en aquest sentit.

Les persones membres del consell rector continuaran exercint el càrrec fins al moment en què es produeixi la renovació efectiva, encara que hagi conclòs el període per al qual varen ser elegides.

2. El consell rector ha de renovar simultàniament la totalitat de les persones membres, llevat que els estatuts estableixin renovacions parcials.

3. Les vacants que es produeixin al consell rector s'han de cobrir en la primera assemblea general immediata que se celebri.

4. En el supòsit que la distribució dels càrrecs sigui competència de l'assemblea general, les vacants corresponents a la presidència o a la secretaria han de ser assumides, respectivament, pel vicepresident o per la vicepresidenta i per la persona vocal de més edat fins que se celebri l'assemblea en la qual siguin cobertes. Tot això sense perjudici que els estatuts prevegin l'existència de membres suplents per al supòsit de vacants definitives, amb determinació del seu nombre i de les regles de substitució.

Les persones suplents han d'exercir la funció de les persones titulars que substitueixin pel temps que resti a aquestes per a l'exercici del càrrec.

5. Si els càrrecs de president o presidenta o de secretari o secretària no poden ser substituïts segons les regles establertes en aquest article o el nombre d'integrants del consell rector és insuficient per a la seva constitució vàlida, les persones conselleres que restin han de convocar assemblea general per cobrir els càrrecs vacants en un termini no superior a quinze dies des que es produeixi la situació objecte.

Excepcionalment, el consell rector pot designar amb caràcter provisional el substitut d'una persona membre quan aquesta hagi de cessar per causa de força major i no hi hagi cap suplent nomenat. En tot cas, en la primera assemblea que es convoqui, cal que es ratifiqui el nomenament de la persona substituïda pel temps que li restava de mandat a qui està substituït o se n'acordi el cessament i el nomenament d'una nova persona sòcia com a membre del consell rector.

Les persones conselleres poden presentar renúncia al càrrec per causa justa, motivada per escrit davant del consell rector a qui correspon acceptar-la. Així mateix, l'assemblea general pot acceptar la renúncia encara que l'assumepte no consti en l'ordre del dia.

6. Les persones membres del consell rector poden ser destituïdes en el càrrec per acord de l'assemblea general, encara que no consti com a punt de l'ordre del dia. Hi és necessària la majoria absoluta del total de vots de la cooperativa. Això no obstant, els estatuts socials poden preveure els casos en els quals s'admet una majoria inferior.

7. En el cas que la causa del cessament sigui la incapacitat o la incompatibilitat sobrevinguda, l'assemblea general ha d'adoptar l'acord de destitució o cessament per majoria simple.

Article 65

Organització i funcionament del consell rector

1. Els estatuts o l'assemblea general han de regular l'organització i el funcionament del consell rector, sense perjudici del que estableix aquesta llei per als càrrecs d'elecció directa per part de l'assemblea general, així com les comissions i els comitès que es puguin crear i les competències dels consellers i conselleres delegats.

Els estatuts regulen el funcionament intern del consell rector. En allò no previst per aquests, el consell rector pot regular el seu propi funcionament.

2. El consell rector ha de ser convocat per qui tingui la presidència o per qui la substitueixi, bé per iniciativa pròpia, bé a petició de qualsevol membre del consell rector, i queda constituït quan hi concorrin la majoria dels seus integrants. Si la sol·licitud no s'atén en el termini de deu dies, el conseller o la consellera peticionari pot fer la convocatòria sempre que tingui l'adhesió d'almenys un terç del consell.

Si hi són presents tots els consellers i les conselleres, poden decidir per unanimitat la celebració del consell.

3. Els acords han de ser adoptats per més de la meitat dels vots vàlidament expressats i correspon un vot a cada conseller o consellera. En cas d'empat, el vot del president o de la presidenta o de qui els substitueixi és diriment.

4. Les persones que ostentin la presidència i la secretaria han de firmar l'acta de la sessió, que ha de recollir succintament el contingut dels debats, el text literal dels acords i el resultat de les votacions.

5. L'actuació dels membres del consell rector és de caràcter personalíssim i no poden ser representats per una altra persona.
6. Poden ser convocades per assistir a les sessions del consell sense dret a vot, la direcció o gerència, les persones membres de la intervenció, les dels comitès i les tècniques de la cooperativa o unes altres persones, la presència de les quals sigui d'interès per a la bona marxa dels assumptes socials.
7. La presidència, en els supòsits d'emergència o d'urgència, pot adoptar les mesures que estimi imprescindibles per evitar qualsevol dany o perjudici a la cooperativa, encara que aquestes siguin competència del consell rector. En aquest cas, ha de donar compte d'aquestes mesures i del seu resultat al consell immediat que se celebri després d'adoptar-les per ratificar-les o rebutjar-les.

Article 66

Delegació de facultats

1. El consell rector, si així ho estableixen els estatuts, pot designar d'entre els seus integrants una comissió executiva o un o més consellers o conselleres delegats o delegades, en qui s'han de delegar de manera permanent o per un període determinat algunes de les seves facultats.

Encara que hagi delegat facultats o atorgat apoderaments, el consell rector continua sent el titular de les facultats delegades, i és responsable davant la cooperativa, les persones sòcies i terceres de la gestió portada a terme pels membres delegats. Això no obstant, la persona en qui es deleguen les facultats és responsable davant la cooperativa i les persones sòcies, en els termes que estableix el Codi Civil.

2. Les facultats delegades esmentades han d'arribar al tràfic empresarial ordinari de la cooperativa i són exclusives i indelegables les següents:

- a) Fixar les directrius generals de la gestió.
- b) Presentar a l'assemblea general els comptes de l'exercici, el balanç social, l'informe sobre la gestió, proposar la distribució o l'assignació dels excedents i imputar les pèrdues.
- c) Atorgar els poders generals.
- d) Autoritzar per prestar avals, fiances o garanties reals a unes altres persones, llevat de l'impost per a les cooperatives de crèdit.
- e) Les que han estat delegades per l'assemblea general a favor del consell rector, llevat que hi concorri autorització expressa.

3. La delegació de facultats a la comissió executiva o als consellers i conselleres delegats o delegades i la designació dels membres del consell que hagin d'ocupar aquests càrrecs exigeix, per a la seva validesa, el vot favorable de la majoria absoluta dels integrants del consell rector, i s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives en els termes previstos en l'article 26 d'aquesta llei.

4. El consell rector pot atorgar, així mateix, apoderaments a favor de qualsevol persona, si bé estan sotmesos a les limitacions previstes en l'apartat 2 d'aquest article i a formalitzar-se en escriptura pública.

L'atorgament, la modificació o la revocació de poders de gestió i administració amb caràcter permanent s'han d'inscriure en el Registre de Cooperatives d'acord amb el que disposa l'article 26 d'aquesta llei.

Article 67

Impugnació dels acords del consell rector

1. Els acords del consell rector que siguin contraris a la llei o als estatuts socials, o que lesionin, en benefici d'una o més persones sòcies o de terceres persones, els interessos de la cooperativa poden ser impugnats en el termini de tres mesos des de la data de la seva adopció i sense perjudici del que preveu l'apartat 4 d'aquest article.

2. Totes les persones sòcies estan legitimades per exercir les accions d'impugnació dels acords del consell rector, incloent-hi les persones integrants del consell rector que han votat a favor de l'acord i les que s'hi han abstingut.

3. El procediment d'impugnació és el que es preveu per impugnar acords de l'assemblea general en l'article 59 d'aquesta llei.

4. Els terminis d'impugnació es computen, si la persona impugnant és membre del consell rector, des de la data d'adopció de l'acord, i en els altres supòsits, des que les persones impugnants el coneguin, sempre que no hagi transcorregut un any des que es va adoptar.

Article 68

La direcció o gerència

1. Els estatuts poden preveure l'establiment d'una direcció o gerència encarregada de la gestió ordinària de l'empresa cooperativa, sense perjudici, en tot cas, de les competències i les facultats indelegables del consell rector, amb poders conferits en l'escriptura pública corresponent, que s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives.

El nomenament, la contractació, el control i el cessament de la direcció o gerència han de ser realitzats pel consell rector. S'han de comunicar a la primera assemblea general que se celebri i han de constar a l'ordre del dia, juntament amb el cessament i la seva motivació, si es produeix abans del termini pactat.

2. Les competències de la direcció o gerència s'estenen als assumptes concernents al gir o tràfic empresarial ordinari de la cooperativa. Els actes de disposició relatius a drets reals, fiances o avals amb càrrec al patrimoni de la cooperativa requereixen sempre l'autorització expressa del consell rector, a excepció d'aquells que formin part de l'activitat pròpia de la cooperativa i sense perjudici del que estableix l'article 66 d'aquesta llei.

3. La direcció o gerència té els deures que dimanin del contracte respectiu. Semestralment, almenys, ha de presentar al consell rector un informe sobre la situació econòmica de la cooperativa i dins del termini de tres mesos, comptadors des del dia de tancament de l'exercici social, la memòria explicativa de la gestió de la societat, el balanç social i els comptes anuals. Així mateix, ha de comunicar sense demora a la presidència del consell rector tot assumpte que, a parer seu, requereixi la convocatòria d'aquest òrgan o que, per la seva importància, hagi de ser conegut per aquell. La direcció o gerència assisteix amb veu i sense vot a les sessions del consell rector quan se la convoqui a aquest efecte i ha d'informar sobre els aspectes de la seva gestió que li siguin sol·licitats.

Secció 3a *De la intervenció de comptes*

Article 69

La intervenció de comptes

1. Els estatuts poden preveure l'existència d'interventors o interventores de comptes i, si escau, de suplents, sempre en nombre senar. La intervenció de comptes constitueix l'òrgan de fiscalització de la cooperativa i els interventors i les interventores exerceixen les seves funcions, de conformitat amb aquesta llei i els estatuts, i les que no estiguin expressament encomanades a uns altres òrgans socials.

2. Les persones membres de la intervenció de comptes tenen dret a consultar i comprovar tota la documentació de la cooperativa i fer-hi les verificacions que estimin oportunes.

3. El nombre de persones membres interventores de la cooperativa ha de ser, com a mínim, d'un en les que tinguin menys de vint-i-cinc persones sòcies i de tres en les de vint-i-cinc o més persones sòcies. En tot cas, el nombre de components de la intervenció ha de ser senar.

4. Els estatuts poden preveure l'existència d'interventors i interventores suplents i poden ser persones sòcies o no ser-ho. Si la persona o les persones nomenades són sòcies i no tenen els coneixements idonis per a l'exercici del càrrec, l'assemblea general n'ha d'autoritzar l'assessorament extern, amb càrrec als fons de la cooperativa. Tant les persones titulars com les suplents de la intervenció han de ser elegides mitjançant votació secreta i per majoria simple per l'assemblea general de la cooperativa d'entre totes les persones sòcies. Si es tracta d'una persona jurídica, aquesta ha de nomenar una persona física per a l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

5. Sense perjudici de l'anterior, els estatuts poden preveure que com a màxim un terç de les persones interventores, quan estigui regulada l'existència de més d'una d'elles, siguin nomenades entre terceres no sòcies que, per la seva qualificació professional o experiència tècnica, contribueixin al compliment més eficaç de les funcions encomanades a la intervenció.

6. Perquè el nomenament de les persones interventores sigui eficaç, se n'exigeix l'expressa acceptació i la inscripció en el Registre de Cooperatives d'acord amb l'article 26 d'aquesta llei.

Article 70

Durada, cessament i vacants

1. Les persones membres de la intervenció s'han d'elegir pel període que fixin els estatuts socials, sense que en cap cas no sigui inferior a tres anys ni superior a sis. Poden ser elegides en períodes successius, llevat que els estatuts estableixin limitacions en aquest sentit.

Les persones interventores continuen en l'exercici del càrrec fins al moment en què es produeixi la renovació efectiva, encara que hagi conclòs el període per al qual varen ser elegides.

2. La renúncia de les persones interventores ha de ser acceptada per l'assemblea general i es pot formular davant seu fins i tot en el supòsit que no figuri l'assumpte en l'ordre del dia.

Així mateix, encara que no consti com a punt de l'ordre del dia, les persones membres de la intervenció poden ser destituïdes en qualsevol moment per l'assemblea general, mitjançant acord adoptat per la majoria del total dels vots de la cooperativa, si bé els estatuts socials poden

preveure expressament els casos en què s'admeti una majoria inferior.

Quan es produeixin vacants definitives per qualsevol causa, s'han de cobrir immediatament per les persones suplents, d'acord amb els estatuts i les normes d'aplicació a l'efecte. En cas de no haver-hi persones interventores, les vacants s'han de cobrir necessàriament en la primera assemblea general que se celebri. S'ha de dur a terme el mateix procediment en el supòsit de cessament de la totalitat de les persones interventores o d'un nombre que impedeixi la constitució vàlida de l'òrgan col·legiat.

En aquest cas, l'assemblea general ha de ser convocada pel consell rector en el termini màxim de quinze dies.

3. En qualsevol dels supòsits en què es produeixin vacants definitives, el substitut o la substituta ocuparà el càrrec pel temps que resti a qui va cessar-hi.

Article 71

Funcions i facultats

1. Les persones integrants de la intervenció exerceixen les funcions següents:

a) Revisar els comptes anuals i emetre un informe sobre aquests i sobre la proposta de distribució d'excedents o imputació de pèrdues, en el termini establert legalment o en el que estigui previst en els estatuts socials, abans de ser sotmeses a l'assemblea general, i llevat que aquestes hagin d'estar subjectes a auditoria externa.

Si hi ha disconformitat entre les persones interventores, aquestes han d'emetre l'informe separatament, sense poder convocar l'assemblea general ordinària mentre aquest no hagi estat emès.

b) Revisar els llibres de la cooperativa i proposar-ne al consell rector, si pertoca, l'adequació a la legalitat.

c) Informar l'assemblea general sobre els assumptes o les qüestions que aquesta els ha sotmès.

2. Les persones integrants de la intervenció, per al ple exercici i acompliment de les seves funcions, tenen dret a obtenir del consell rector tots els informes i documents que considerin oportuns. També tenen dret a accedir a la documentació social, econòmica i comptable de la cooperativa, i poden encomanar-ne l'examen i la comprovació a un o a diversos dels seus membres o a un expert aliè a l'entitat.

3. Les persones membres de la intervenció, en el cas d'existir aquesta figura, han de convocar l'assemblea general ordinària, quan el consell rector ha incomplert les seves obligacions al respecte segons les previsions legals o estatutàries.

4. Les persones membres de la intervenció poden sol·licitar al consell rector la convocatòria d'assemblea general extraordinària quan estimin que alguna persona membre del consell incorre en causa d'incompatibilitat, incapacitat o prohibició de les previstes en l'article 73 d'aquesta llei, amb la finalitat que l'assemblea es pronunciï sobre aquest aspecte i destitueixi, si pertoca, la persona membre del consell rector de qui es tracti.

El consell rector, després d'haver rebut la sol·licitud esmentada, està obligat a convocar l'assemblea en un termini no superior a un mes des de la seva recepció. Havent transcorregut el termini esmentat sense que el consell rector atengui la sol·licitud, la intervenció està facultada per convocar-la, directament o indirectament, perquè es pronunciï sobre l'assumpte.

Article 72

Limitacions i règim de funcionament

L'òrgan d'intervenció no pot revelar, fora de les vies previstes en els estatuts, ni tan sols a les persones sòcies de la cooperativa, el resultat de les actuacions o les informacions rebudes.

Quan s'han designat tres o més persones interventores, els acords adoptats per aquest òrgan s'han de prendre per majoria simple dels seus integrants i se n'ha d'estendre una acta succinta que ha de ser firmada per la majoria de les persones assistents, sense perjudici del que preveu l'article 71.1.a) d'aquesta llei.

Secció 4a

Disposicions comunes al consell rector, a la direcció i a la intervenció de comptes

Article 73

Incompatibilitats, incapacitats i prohibicions

1. Les persones membres del consell rector, de la direcció i de la intervenció tenen capacitat d'obrar plena i no poden estar sotmeses a cap incompatibilitat.

Quan un membre del consell rector de la cooperativa sigui una persona jurídica, aquesta ha de designar una persona física per a l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

En les cooperatives de segon grau i en aquelles de primer grau, les sòcies de les quals siguin totes persones jurídiques, aquestes poden designar tants consellers o conselleres com càrrecs els correspongui cobrir en funció dels seus vots, que cal sotmetre al règim general previst per als consellers o les conselleres que siguin persones físiques, llevat que el seu cessament pugui produir-se, a més, per revocació efectuada per la persona jurídica que els va designar.

En el cas que es tracti de cooperatives integrades, majoritàriament o exclusivament, per persones amb manca de capacitat d'obrar plena, la seva falta de capacitat és suplerta per la persona que ostenti la seva tutoria d'acord amb les disposicions legals vigents i amb aplicació del règim d'incompatibilitats, incapacitats, prohibicions i responsabilitat previst en aquesta llei.

2. Són incompatibles:

- a) Els alts càrrecs i el personal al servei de les administracions públiques que exerceixin funcions relacionades amb les activitats de les cooperatives en general, o amb les de la cooperativa de què es tracti en particular, llevat que ho siguin en representació de l'ens públic on prestin els seus serveis.
- b) Qui exerceixi per compte propi o d'altri activitats competitives o complementàries a les de la cooperativa, o que sota qualsevol forma tinguin interessos oposats als d'aquesta, llevat que hi hagi acord exprés del consell rector per autoritzar aquesta activitat.
- c) Les persones inhabilitades conforme a la Llei concursal, mentre no hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat a la sentència de qualificació del concurs, i les condemnades per delictes contra la llibertat, contra el patrimoni o contra l'ordre socioeconòmic, contra la seguretat col·lectiva, contra l'Administració de Justícia, o per qualsevol classe de falsedat, així com aquelles que per raó del seu càrrec no puguin exercir el comerç.
- d) Qui, en l'exercici de càrrec de la cooperativa, ha estat sancionat almenys dues vegades per la comissió de faltes greus o molt greus en conculcar la legislació cooperativa. Es computa aquesta prohibició durant un període de cinc anys, comptadors des de la fermesa de la darrera sanció.

3. Són incompatibles entre si els càrrecs de membres del consell rector, director i directora, gerent i gerenta, persona interventora i integrants del comitè de recursos. Aquesta incompatibilitat arriba també al cònjuge, a la persona amb qui conviu habitualment i als parents fins al segon grau de consanguinitat o d'afinitat.

Les causes d'incompatibilitat esmentades no són eficaces quan el nombre d'integrants de la cooperativa en el moment de l'elecció de l'òrgan corresponent és tal que no hi ha persones sòcies en les quals no concorrin aquestes.

4. Cap dels càrrecs anteriors no pot ser exercit simultàniament en més d'una societat cooperativa de primer grau, els objectes socials de les quals comprenguin activitats interrelacionades en l'àmbit territorial de la cooperativa, llevat que hi hagi autorització expressa de l'assemblea general. Tampoc no poden exercir-se els càrrecs esmentats simultàniament en més de tres cooperatives de primer grau, qualsevol que en sigui l'objecte social o l'àmbit.

5. El conseller o la consellera, el director o la directora o la persona interventora que incorri en alguna de les incompatibilitats, incapacitats i prohibicions previstes en aquest article ha de renunciar immediatament al càrrec o ser immediatament destituït a petició de qualsevol persona sòcia, sense perjudici de la responsabilitat en què hagi pogut incórrer. En el supòsit d'incompatibilitat entre càrrecs, ha d'optar per un d'ells en el termini de cinc dies des de l'elecció per al segon càrrec i, si no ho fa, aquesta segona designació serà nul·la.

Article 74

Retribució

L'exercici del càrrec de membre del consell rector, quan és exercit per una persona sòcia, no dóna dret a cap retribució, excepte si ho estableixen els estatuts o l'assemblea, en el cas que compleixi tasques de gestió directa o representació. Això no obstant, s'han de compensar les despeses i els perjudicis ocasionats per l'exercici del càrrec.

Tot això ha de figurar en la memòria anual. Les persones conselleres i interventores, si n'és cas, han de ser compensades, en tot cas, per les despeses que els causi l'exercici del càrrec.

Article 75

Deures dels membres del consell rector

1. Les persones conselleres han d'exercir el seu càrrec i complir els deures imposats per les lleis i els estatuts socials i, si n'hi hagués, pel reglament de règim intern o una altra norma que la cooperativa hagi acordat en assemblea, amb la diligència d'un ordenat empresari o empresària, tenint en compte la naturalesa del càrrec i les funcions atribuïdes a cadascuna; adoptant les mesures necessàries per a la gestió i la representació correctes de la cooperativa.

2. Així mateix, les persones membres del consell rector han d'exercir el seu càrrec amb la lleialtat de representants fidels, obrant de bona fe en el millor interès de la cooperativa, sense que exerceixin les seves facultats amb finalitats diferents d'aquelles per a les quals els han estat concedides.

3. Les persones conselleres han de guardar secret sobre les dades que tinguin caràcter confidencial, fins i tot després de cessar en les seves funcions, llevat dels casos en què la llei ho permeti o requereixi.

4. Les persones conselleres s'han d'abstenir de desenvolupar activitats per compte propi o d'altri que comportin una competència amb la cooperativa o que, de qualsevol altra manera, suposin un conflicte amb els interessos de la cooperativa.

Això no obstant, la cooperativa, mitjançant un acord exprés previ de l'assemblea general, pot dispensar les prohibicions contingudes al paràgraf anterior en casos singulars.

La persona consellera sotmesa a aquestes situacions de conflicte, que en tot cas ha de comunicar al consell rector o a l'assemblea general, no pot prendre part en la votació corresponent.

Els actes, els contractes o les operacions realitzats sense l'autorització esmentada poden ser anul·lats, quedant fora de perill els drets adquirits per terceres persones no sòcies de bona fe.

5. En l'àmbit de les decisions estratègiques i de negoci, subjectes a la discrecionalitat empresarial, l'estàndard de diligència d'un empresari o una empresària ordenat s'entendrà complert quan el conseller o la consellera hagi actuat de bona fe, sense interès personal en l'assumpte objecte de decisió, amb prou informació i en el marc d'un funcionament adequat.

No s'entenen incloses dins de l'àmbit de discrecionalitat empresarial les decisions en què hi hagi o hi pugui haver un conflicte d'interessos amb la cooperativa.

Article 76

Responsabilitat

1. Les persones membres del consell rector, les persones interventores i el director o la directora han de realitzar les seves funcions amb la diligència que correspon a un gestor ordenat de cooperatives i a un representant lleial, obrant de bona fe en el millor interès de la cooperativa, sense que exerceixin les seves facultats amb finalitats diferents d'aquelles per a les quals els han estat concedides, i han de guardar secret sobre les dades que tinguin caràcter confidencial encara després d'haver cessat en les seves funcions, llevat dels casos en què la llei ho permeti o requereixi.

2. Totes aquestes persones han de respondre davant la cooperativa i de les persones sòcies del perjudici que causin pels actes o les omissions contraris a la llei o als estatuts o pels realitzats sense la diligència deguda amb què han d'exercir el càrrec.

3. La responsabilitat dels membres dels òrgans col·legiats davant la cooperativa i de les persones sòcies és de caràcter solidari, excepte en els supòsits relatius a la intervenció en què els estatuts ha previst responsabilitat mancomunada.

4. La responsabilitat davant terceres persones té el caràcter que estableix la legislació estatal aplicable al cas.

5. Les persones membres dels òrgans col·legiats en l'exercici de les seves funcions queden exemptes de responsabilitat en els supòsits següents:

a) Les que, havent assistit a la reunió en què es va adoptar l'acord, acreditin que hi han votat en contra mitjançant constatació expressa d'aquesta circumstància a l'acta, les que no han participat en l'execució de l'acord o les que han fet tot el convenient per evitar el dany.

b) Les que provin que no han assistit a la reunió en què s'ha adoptat l'acord i que no han tingut cap possibilitat de conèixer-lo o, havent-lo conegut, han fet tot el convenient per evitar el dany i no han participat en l'execució de l'acord.

c) Les que acreditin haver proposat a la presidència de l'òrgan l'adopció de les mesures pertinents per evitar el dany o perjudici irrogat a la cooperativa a conseqüència de la inactivitat de l'òrgan.

Article 77

Accions de responsabilitat

1. L'acció de responsabilitat contra les persones membres del consell rector, de la intervenció i del director o la directora s'exerceix per la cooperativa amb l'acord previ de l'assemblea general. Aquest s'ha d'adoptar per majoria dels vots socials sense que sigui necessària la inclusió prèvia de l'assumpte en l'ordre del dia.

2. Si no s'obté l'acord esmentat o, havent transcorregut tres mesos des de la seva adopció, la cooperativa no entaula l'acció de responsabilitat, aquesta pot ser exercida per qualsevol persona sòcia en nom i per compte de la societat.

L'acció de responsabilitat contra el director o la directora, a més del que preveu el paràgraf anterior, pot ser exercida pel consell rector.

3. L'assemblea general pot, en qualsevol moment, amb l'acord previ adoptat per majoria de dos terços dels vots presents i representats, transigir o renunciar en relació amb l'exercici de l'acció de responsabilitat.

4. L'acció de responsabilitat prescriu al cap d'un any des que els fets són coneguts i, en tot cas, al cap de tres anys des que es varen produir.

5. Sense perjudici del que estableixen els apartats anteriors, qualsevol persona sòcia pot exercitar l'acció pertinent per exigir la reparació dels danys i perjudicis que li han estat causats directament en el seu patrimoni.

Article 78

Conflicte d'interessos

1. Quan la cooperativa hagi d'obligar-se amb qualsevol persona membre del consell rector o de la direcció, amb persones interventores, cònjuges, persones amb les quals convisquin habitualment o algun dels seus parents fins al tercer grau de consanguinitat o segon d'afinitat, és necessària l'autorització expressa de l'assemblea general. No és preceptiva aquesta autorització quan es tracta de relacions pròpies de la condició de persona sòcia sense perjudici del que preveu l'article 73.3 d'aquesta llei.

2. En cap cas, les persones sòcies que es vegin afectades pel conflicte d'interessos no poden prendre part en la votació corresponent de l'assemblea.

3. El contracte o l'acord subscrit sense l'autorització preceptiva és anul·lable, llevat que sigui ratificat expressament per l'assemblea general, i queden protegits els drets adquirits per terceres persones de bona fe.

Secció 5a

Altres òrgans

Article 79

Altres òrgans

1. Els estatuts poden preveure la creació dels òrgans que estimin convenients per al desenvolupament i al funcionament millors de la cooperativa i n'han de determinar el règim d'actuació i les competències, sense que en cap cas no els siguin atribuïbles les pròpies dels òrgans necessaris.

2. La denominació completa d'aquests òrgans no ha d'incloure a confusió amb la dels òrgans socials necessaris a què es refereix l'article 49 d'aquesta llei.

Article 80

Comitè de recursos

1. Els estatuts poden preveure l'existència de comitès per tal de complir funcions específiques que es determinin.

2. En el cas que els estatuts prevegin el comitè de recursos, aquest tindrà la funció de tramitar i resoldre tots els recursos que hagi de conèixer per determinació legal o estatutària, d'acord amb el següent:

a) La composició i el règim de funcionament del comitè de recursos s'han de fixar en els estatuts. Ha d'estar integrat, almenys, per tres membres elegits en votació secreta per l'assemblea general, d'entre les persones sòcies amb plenitud de drets.

b) El termini de durada del mandat s'ha de fixar estatutàriament per un període d'entre tres i sis anys i els seus integrants poden ser reelegits.

c) Els acords del comitè de recursos, que són immediatament executius, poden ser potestativament impugnats en el termini de quinze dies des de la notificació de l'acord davant de l'assemblea general en la forma prevista en aquesta llei, sense perjudici que la persona sòcia acudeixi directament a l'ordre jurisdiccional que correspongui. La interposició del recurs potestatiu davant de l'assemblea general suspèn el còmput dels terminis previstos per la llei i aquest s'ha de reprendre després que s'hagi pronunciat expressament l'assemblea.

d) Han d'abstenir-se d'intervenir en la tramitació i la resolució dels recursos les persones membres del comitè que siguin cònjuge de la persona sòcia o de l'aspirant a persona sòcia afectada, les que hi convisquin habitualment o les que hi tinguin parentiu de consanguinitat dins del tercer grau, d'afinitat dins del segon, amariat íntima, enemistat manifesta o relació de servei. Així mateix, han

d'abstenir-se aquelles persones membres que tinguin relació directa amb l'objecte de recurs.

Article 81

Comitè d'igualtat

1. A les societats cooperatives que compten amb un nombre de sòcies i socis igual o superior a cinquanta, o en aquelles que no arribin a aquest nombre, però així s'acordi per la seva assemblea general, es pot constituir un comitè d'igualtat, amb l'objectiu d'establir accions a favor de la igualtat a la societat cooperativa.

2. Els estatuts de la societat cooperativa han de regular el funcionament i la composició del comitè d'igualtat, que almenys estarà conformat per tres persones, en tot cas sempre en nombre imparell, triades per l'assemblea general d'entre totes les persones sòcies i per un període de cinc anys, amb possibilitat de reelecció. Així mateix, formarà part del comitè d'igualtat una de les persones que integren el consell rector de la cooperativa, amb veu, però sense vot, qui ha d'informar i traslladar els acords i les decisions del comitè d'igualtat al consell rector per al seu compliment.

En la composició s'ha de tendir a la paritat i ha de tenir, almenys, un nombre d'integrants dones proporcional al nombre de persones sòcies que tingui la societat cooperativa. Si no s'assolís aquesta proporcionalitat, en la memòria dels comptes anuals de la societat cooperativa s'haurà de justificar, degudament, el motiu i el procediment que cal seguir per assolir-la.

3. Entre les funcions del comitè d'igualtat, que s'han de plasmar als estatuts de la societat cooperativa, hi ha d'haver, almenys, les següents:

- a) Impulsar la participació i la integració de les sòcies a tots els òrgans socials.
- b) Proposar l'establiment de mesures de conciliació de la vida laboral, familiar i personal, com ara l'ordenació del temps de treball, la flexibilitat laboral, incentivar els homes que facin ús de les possibilitats de flexibilitzar la jornada laboral, establir el calendari laboral en funció del calendari escolar, donar preferència als torns de treball als que tenen responsabilitats familiars, formació en hores de treball i a la mateixa societat cooperativa, i no fer prevaler les hores de presència a la feina sinó els èxits obtinguts.
- c) Proposar la fixació de sancions específiques relacionades amb l'assetjament sexual i per raó de sexe.
- d) Definir un protocol d'actuació per a casos d'assetjament.
- e) Proposar la revisió de les denominacions dels llocs de treball per eliminar connotacions que facin referència a un sexe o altre.
- f) Promoure un ambient i unes condicions de treball basat en valors com el respecte mutu, la igualtat i la valoració de la diversitat.
- g) Proposar la impartició de cursos de formació en igualtat per a sòcies i socis de la cooperativa.
- h) Promocionar i incentivar l'assistència i la participació de les dones a les assemblees.

Article 82

Altres òrgans socials. Lletrat assessor o lletrada assessora

1. Les cooperatives poden designar per acord de l'assemblea general un lletrat assessor o una lletrada assessora per a exercicis successius. També ho pot fer el consell rector, però en aquest cas el nomenament ha de ser ratificat en la immediata assemblea general vinent.

2. El lletrat assessor o la lletrada assessora, assisteixi o no a les reunions dels òrgans socials, ha de dictaminar en tot cas si són conformes a dret els acords adoptats que siguin susceptibles d'inscripció en qualsevol registre públic. Els certificats d'aquests acords han de portar constància que als llibres d'actes figuren dictaminats pel lletrat assessor o la lletrada assessora. Igualment, ha de dictaminar en tots els assumptes relacionats amb el règim d'altres i baixes, i amb l'aplicació de les normes disciplinàries i el seu procediment.

3. L'exercici de la funció de lletrat assessor o lletrada assessora és incompatible amb qualsevol càrrec dels altres òrgans socials.

El lletrat assessor o la lletrada assessora no pot ser soci o sòcia de la cooperativa ni mantenir-hi relació comercial o contractual que no siguin les pròpies d'assessorament jurídic o de direcció lletrada de procediments judicials.

4. La naturalesa jurídica de la relació entre el lletrat assessor o la lletrada assessora i la cooperativa pot ser d'arrendament de serveis com a professional independent o de contracte laboral.

5. Les confederacions, les federacions i les unions de cooperatives i les cooperatives de segon grau que incloguin l'assessoria jurídica entre les seves finalitats, poden organitzar, finançar i prestar aquest servei.

6. El lletrat assessor o la lletrada assessora ha de respondre civilment davant la cooperativa, les seves persones sòcies i tercers en cas de danys ocasionats per negligència professional en l'emissió de dictàmens que li siguin sol·licitats.

7. En el supòsit previst en l'apartat 6 d'aquest article, quan la vinculació del lletrat assessor o la lletrada assessora amb les entitats referides sigui de contracte laboral, aquestes han de respondre civilment juntament amb els professionals contractats dels perjudicats que es produeixin a les cooperatives en l'exercici del càrrec del lletrat assessor o la lletrada assessora.

Capítol VI
Del règim econòmic

Secció 1a
De les aportacions socials

Article 83
Responsabilitat

La responsabilitat de les persones sòcies pels deutes socials està limitada a les aportacions al capital social subscrites, tant si són desemborsades com si no ho són, sense perjudici del que preveu l'article 35.3 d'aquesta llei.

Article 84
Capital social

1. El capital social està constituït per les aportacions obligatòries i voluntàries de les persones sòcies i de les associades, que poden ser:

- a) Aportacions amb dret a reemborsament en cas de baixa.
- b) Aportacions el reemborsament de les quals en cas de baixa pot ser refusat incondicionalment pel consell rector.

La transformació obligatòria de les aportacions amb dret a reemborsament en cas de baixa en aportacions el reemborsament de les quals pot ser refusat incondicionalment pel consell rector, o la transformació inversa, requereix l'acord de l'assemblea general, que s'ha d'adoptar per la majoria exigida per a la modificació dels estatuts. La persona sòcia disconforme pot donar-se de baixa, que es qualifica com justificada.

Els estatuts poden preveure que, quan en un exercici econòmic l'import de la devolució de les aportacions superi el percentatge de capital social que s'hi s'estableix, els nous reemborsaments estiguin condicionats a l'acord favorable del consell rector. La persona sòcia que hagi salvat expressament el seu vot, o estigui absent o disconforme amb l'establiment o la disminució d'aquest percentatge, pot donar-se de baixa, que es qualifica com justificada. Per a aquest supòsit, cal aplicar també els articles 88.2, 42.7 i 8 i 113.2 d'aquesta llei.

2. El capital social mínim per constituir-se i funcionar una cooperativa no pot ser inferior a mil vuit-cents euros (1.800 euros). En el moment de la constitució, el capital social mínim previst en els estatuts socials ha de trobar-se totalment subscrit i desemborsat. L'aportació de capital social pot ser dinerària o no dinerària.

3. Si l'aportació del capital social mínim és dinerària, el desemborsament s'ha d'acreditar davant del notari o la notària que atorgui l'escriptura pública de constitució, mitjançant la certificació del dipòsit emesa per l'entitat corresponent. També cal aquesta acreditació en el cas que augmenti el capital social mínim previst en els estatuts socials.

4. A les cooperatives de primer grau, l'import total de les aportacions de cada persona sòcia no pot excedir d'un terç del capital social.

5. En l'escriptura pública de constitució s'han de descriure les aportacions no dineràries amb les dades registrals, si escau, i la valoració en euros que se'ls atribueix.

6. En el cas d'aportacions no dineràries, les persones membres del consell rector n'han de fixar la vàlua sota llur responsabilitat i responen solidàriament de la vàlua fixada i de llur realitat. No obstant això, el consell rector queda exempt d'aquesta responsabilitat si sotmet la valoració de les aportacions no dineràries a informe d'una persona experta independent, en el qual se n'han de descriure les aportacions esmentades, les dades registrals, si escau, i la valoració econòmica. L'acció de responsabilitat prescriu al cap de cinc anys d'ençà del moment en què s'ha fet l'aportació. Pel que fa al lliurament, al sanejament per evicció i a la transmissió de riscos, s'ha d'aplicar a les aportacions no dineràries el que disposa l'article 64 del text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol.

7. Els estatuts han de fixar la forma d'acreditar les aportacions al capital social de cadascuna de les persones sòcies, així com les successives variacions que aquestes experimentin, sense que puguin tenir la consideració de títols valors.

Article 85
Aportacions obligatòries al capital

Els estatuts han de fixar l'aportació mínima obligatòria per ser persona sòcia de la cooperativa. Poden preveure que la seva quantia sigui igual per a totes les persones sòcies o proporcional a l'activitat cooperativitzada desenvolupada o compromesa per cada persona sòcia. Tota aportació al capital social que excedeixi l'aportació obligatòria per a ser persona sòcia es considera aportació voluntària.

En el moment de formalitzar la subscripció, les persones sòcies han de desemborsar almenys un vint-i-cinc per cent de llur aportació

obligatòria mínima i la resta, de la manera i en el termini establerts pels estatuts o per l'assemblea general. En tot cas, el capital social mínim inicial ha de ser totalment desemborsat.

L'assemblea general, per majoria de dos terços dels vots presents i representats, pot acordar l'exigència de noves aportacions obligatòries, fixant-ne la quantia, el termini i les condicions. Les persones sòcies que tinguin desemborsades aportacions voluntàries realitzades anteriorment poden aplicar-les per atendre les aportacions obligatòries exigides. La persona sòcia disconforme pot donar-se justificadament de baixa, amb els efectes i les condicions regulats en aquesta llei.

La persona sòcia que incorri en morositat en el desemborsament de l'aportació, pot ser suspesa dels seus drets societaris fins que en normalitzi la situació. Els estatuts han de preveure'n l'expulsió si no realitza l'aportació requerida en un termini de trenta dies. En tot cas, la cooperativa pot procedir judicialment contra la persona sòcia en situació de morositat.

Article 86

Aportacions al capital de les persones sòcies noves

1. L'assemblea general ha de fixar anualment la quantia de l'aportació obligatòria per incorporar persones sòcies noves i les condicions i els terminis per fer el desemborsament, harmonitzant les necessitats econòmiques de la cooperativa i facilitant la incorporació de persones sòcies noves.
2. L'import d'aquestes aportacions no pot superar per a cada classe de persona sòcia el valor actualitzat que resulti d'aplicar l'índex de preus al consum de cada any a l'aportació més elevada dins de cada classe de persona sòcia.
3. Els estatuts socials poden establir que les aportacions al capital social de les persones sòcies noves s'hagin de fer efectives preferentment mitjançant l'adquisició de les aportacions de l'article 84.1.b) d'aquesta llei, el reemborsament de les quals hagi estat sol·licitat per baixa de llurs titulars i refusat pel consell rector. Aquesta adquisició s'ha de produir per ordre d'antiguitat de sol·licituds de reemborsament d'aquest tipus d'aportacions i, en cas de sol·licituds d'igual data, l'adquisició s'ha de distribuir proporcionalment a l'import de les aportacions.

Article 87

Aportacions voluntàries al capital

1. L'assemblea general i, si ho preveuen els estatuts socials, el consell rector poden acordar l'admissió d'aportacions voluntàries realitzades per les persones sòcies. L'acord ha d'establir la quantia global màxima, les condicions i el termini de subscripció. Si l'admissió l'acorda el consell rector, la retribució que s'estableixi per a les aportacions no pot ser superior a la de les últimes aportacions voluntàries acordades per l'assemblea general o, si no n'hi ha, a la de les aportacions obligatòries.
2. Les aportacions voluntàries han de desemborsar-se totalment en el moment de la subscripció i tenen el caràcter de permanència, propi del capital social de què passen a formar part.
3. Si els estatuts ho estableixen i ho sol·licita la persona sòcia titular de les aportacions, el consell rector pot decidir la conversió d'aportacions voluntàries en obligatòries. També pot decidir la conversió d'aportacions obligatòries en voluntàries quan les aportacions s'hagin de reduir per a adequar-se a l'activitat cooperativitzada que dugui a terme la persona sòcia.

Article 88

Remuneració de les aportacions

1. Les aportacions al capital social poden donar interès. Els criteris de determinació dels tipus d'interès han de ser fixats per l'assemblea general per a les aportacions obligatòries i per les aportacions voluntàries al capital social, per l'acord d'admissió. L'interès no pot excedir en cap cas de tres punts el tipus d'interès legal del diner.
2. Si l'assemblea general acorda meritjar interessos per a les aportacions al capital social o repartir retorns, les aportacions previstes a l'article 84.1.b) d'aquesta llei de les persones sòcies que hagin estat baixa en la cooperativa i el reemborsament dels quals hagi estat refusat pel consell rector han de tenir preferència per percebre la remuneració que s'estableix en els estatuts, sense que l'import total de les remuneracions al capital social pugui ser superior als resultats positius de l'exercici.

Article 89

Transmissió de les aportacions

Les aportacions es poden transmetre:

1. Per actes *inter vivos* entre persones sòcies i entre aquelles que es comprometin a sol·licitar la seva alta de persona sòcia d'acord amb tots els tipus de persones sòcies regulats en els estatuts, i compleixin els requisits, en el termini màxim de tres mesos des de la sol·licitud d'alta i

en els termes fixats en els estatuts. Els estatuts poden preveure que les aportacions obligatòries inicials de les persones sòcies noves puguin efectuar-se mitjançant l'adquisició de les aportacions previstes en l'article 84.1.b) d'aquesta llei, de les persones sòcies que hagin estat baixa en la cooperativa i el reemborsament de les quals hagi estat refusat pel consell rector. Aquesta transmissió s'ha de produir per ordre d'antiguitat de les sol·licituds de reemborsament d'aquest tipus d'aportacions. En el supòsit d'igual data de sol·licituds, s'ha de distribuir en proporció a l'import de les aportacions a reemborsar.

2. També poden transmetre's per actes *mortis causa* si les persones drethavents són sòcies o, si no ho són, amb l'admissió prèvia com a tals, feta d'acord amb el que disposa l'article 37 d'aquesta llei. En qualsevol altre cas, tenen dret a la liquidació del crèdit corresponent a l'aportació social, tal com s'estableix en l'article 42 d'aquesta llei.

Article 90

Prestacions i finançament que no integren el capital social

1. Els estatuts socials o l'assemblea general poden establir quotes d'ingrés i quotes periòdiques, i també decidir-ne la quantia. Aquestes quotes en cap cas no han d'integrar el capital social i no són reintegrables.

L'import de les quotes d'ingrés de les persones sòcies noves no pot ser superior al vint-i-cinc per cent de les aportacions obligatòries de les persones sòcies, excepte que els estatuts fixin un límit diferent.

2. Els béns de qualsevol classe lliurats per les persones sòcies per a la gestió cooperativa i, en general, els pagaments per obtenir els serveis cooperativitzats, no integren el capital social i estan subjectes a les condicions fixades i contractades amb la cooperativa.

3. L'assemblea general pot acordar l'admissió de finançament voluntari de les persones sòcies o de terceres persones, sota qualsevol modalitat jurídica i en el termini i amb les condicions que s'estableixin en el mateix acord. En cap cas aquest finançament no ha d'integrar el capital social. També es poden contractar comptes en participació el règim dels quals s'ha d'ajustar a la legislació vigent.

Article 91

Deute subordinat, títols participatius i obligacions

1. L'assemblea general pot autoritzar l'emissió de participacions especials amb caràcter de deute subordinat, per captar recursos financers de les persones sòcies o de terceres persones, i fixar-ne les condicions d'emissió. Aquestes participacions especials són lliurement transmissibles i s'han d'ajustar a la normativa reguladora del mercat de valors.

2. L'assemblea general pot autoritzar l'emissió de títols participatius com una forma de finançament voluntari de les persones sòcies o de terceres persones no sòcies, títols que poden tenir la consideració de valors mobiliaris i que donen dret a la remuneració que s'estableixi en el moment de l'emissió que, en qualsevol cas, ha d'estar en funció de l'evolució de l'activitat de la cooperativa. És permès incorporar-hi un interès fix.

3. L'acord d'emissió de títols participatius pot establir el dret d'assistència de les persones titulars que no siguin sòcies de la cooperativa a l'assemblea general i al consell rector, amb veu i sense vot. La regulació de l'emissió del títol participatiu s'ha d'atènyer a la legislació vigent en matèria financera.

4. La cooperativa, per acord de l'assemblea general, pot emetre obligacions el règim de les quals s'ha de sotmetre a la legislació aplicable a la matèria.

Secció 2a

De l'exercici econòmic i de la determinació de resultats

Article 92

Exercici econòmic

1. L'exercici econòmic coincideix amb l'any natural, excepte que hi hagi una disposició contrària en els estatuts i en els casos de constitució, extinció o fusió de la societat.

2. La determinació dels resultats de l'exercici econòmic s'ha de dur a terme d'acord amb la normativa general comptable i també s'hi han de considerar com a despeses les partides següents:

a) L'import dels béns lliurats per les persones sòcies per a la gestió cooperativa, en valor no superior als preus reals de liquidació, i l'import de les bestretes laborals a les persones sòcies treballadores o de treball, imputant-los en el període en el qual es produeixi la prestació de treball.

b) La remuneració de les aportacions al capital social, participacions especials, obligacions, crèdits de creditors i inversions financeres de tota mena captades per la cooperativa, sigui aquesta retribució fixa, variable o participativa.

3. Han de figurar, separadament, en comptabilitat els resultats extracooperatius derivats de les operacions per l'activitat cooperativitzada realitzada amb tercers persones no sòcies, els obtinguts d'activitats econòmiques o fonts alienes a les finalitats específiques de la cooperativa, els derivats d'inversions o participacions financeres en societats o els extraordinaris procedents de plusvàlues que resultin d'operacions d'alienació dels elements de l'actiu immobilitzat, amb les excepcions següents:

a) Els derivats d'ingressos procedents d'inversions o participacions financeres en societats cooperatives, o en societats no cooperatives quan aquestes realitzin activitats preparatòries, complementàries o subordinades a les de la mateixa cooperativa, que es consideren a tots els efectes resultats cooperatius.

b) Les plusvàlues obtingudes per l'alienació d'elements de l'immobilitzat material destinats a l'acompliment de la finalitat social, quan es reinverteixi la totalitat de l'import en nous elements de l'immobilitzat, amb destinació idèntica, dins del termini comprès entre l'any anterior a la data del lliurament o la posada a disposició de l'element patrimonial i els tres anys posteriors, sempre que romanguin en el seu patrimoni, llevat de les pèrdues justificades, fins que en finalitzi el període d'amortització.

4. Per determinar els resultats extracooperatius, s'ha d'imputar als ingressos derivats d'aquestes operacions, a més de les despeses específiques necessàries per obtenir-los, la part que segons criteris d'imputació fonamentats correspongui de les despeses generals de la cooperativa.

Article 93

Aplicació del resultat positiu de l'exercici econòmic

1. Dels excedents comptabilitzats del resultat cooperatiu, un cop deduïdes les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercici anteriors, i abans de la consideració de l'impost de societats, s'ha de destinar, almenys, el vint per cent al fons de reserva obligatori, el cinc per cent al fons d'educació i promoció i el deu per cent, si n'hi ha, al fons de reserva per a retorn d'aportacions.

2. Dels beneficis extracooperatius i extraordinaris i els procedents de plusvàlues, després d'haver deduït les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors, i abans de considerar l'impost de societats, s'ha de destinar almenys un deu per cent, si n'hi ha, al fons de reserva per a reemborsament d'aportacions i la resta al fons de reserva obligatori.

3. Fetes les dotacions a què fan referència els apartats 1 i 2, la quantitat restant, un cop satisfets els impostos exigibles, s'ha d'aplicar, de conformitat amb el que estableixen els estatuts socials o acordi l'assemblea general ordinària, de la manera següent:

a) Si l'assemblea general decideix un retorn cooperatiu, aquest s'ha d'acreditar en proporció amb les activitats cooperativitzades realitzades per les persones sòcies, i es pot incorporar al capital social amb l'increment corresponent a la part de cadascuna i/o es pot satisfer directament a la persona sòcia després de l'aprovació dels comptes anuals de l'exercici.

b) A dotació de fons de reserva voluntari.

4. Els estatuts o l'assemblea general poden reconèixer per a les persones treballadores assalariades de les cooperatives el dret a percebre una retribució de caràcter anual, la quantia de la qual s'ha de fixar en funció dels resultats de l'exercici econòmic. Aquesta retribució té caràcter salarial i és compensable amb el complement de similar naturalesa establert en la normativa laboral aplicable, llevat que sigui inferior al complement esmentat; en aquest cas s'ha d'aplicar aquest darrer.

Article 94

Imputació de les pèrdues

1. Els estatuts han de fixar els criteris per compensar les pèrdues. És vàlid imputar-les a un compte especial per amortitzar-les amb càrrec a resultats positius futurs, dins del termini màxim de set anys.

2. En la compensació de pèrdues la cooperativa ha de subjectar-se a les regles següents:

a) Als fons de reserva voluntaris o estatutaris, si n'hi ha, pot imputar-se la totalitat de les pèrdues.

b) Al fons de reserva obligatori pot imputar-se, com a màxim, el percentatge mitjà de la quantitat que s'ha destinat als fons legalment obligatoris en els últims cinc anys d'excedents positius o des de la seva constitució si aquesta no és anterior a cinc anys.

c) La quantia no compensada amb els fons obligatoris, voluntaris o estatutaris s'imputa a les persones sòcies en proporció amb les operacions, els serveis o les activitats realitzats per cadascuna amb la cooperativa. Si aquests serveis o operacions realitzats fossin inferiors als que, com a mínim, està obligada a realitzar cada persona sòcia, la imputació de pèrdues esmentada ha d'efectuar-se proporcionalment a l'activitat cooperativitzada mínima obligatòria.

3. Les pèrdues imputades a cada persona sòcia s'han d'abonar d'alguna de les formes següents:

- a) Directament o mitjançant deduccions en les seves aportacions al capital social.
- b) Amb càrrec als retorns que puguin correspondre a la persona sòcia en els set anys següents. Si queden pèrdues sense compensar, han de ser abonades per la persona sòcia en el termini màxim d'un mes, comptador des del requeriment exprés efectuat pel consell rector.

Secció 3a
Dels fons socials obligatoris

Article 95

Fons de reserva obligatori

El fons de reserva obligatori destinat a la consolidació, el desenvolupament i la garantia de la cooperativa no es pot repartir entre les persones sòcies. S'han de destinar necessàriament al fons de reserva obligatori:

- a) Els percentatges establerts en l'article 93.1 i 2 d'aquesta llei.
- b) Les deduccions sobre les aportacions obligatòries en el cas de baixa injustificada o expulsió de les persones sòcies.
- c) Les quotes d'ingrés i periòdiques.

Amb independència dels fons obligatoris regulats en aquesta llei, la cooperativa ha de constituir i dotar els fons que, per la normativa que li resulti d'aplicació, s'estableixin amb caràcter obligatori, en funció de la seva activitat o qualificació.

Article 96

Fons d'educació i promoció

1. El fons d'educació i promoció, instrument al servei de la responsabilitat social empresarial de les societats cooperatives i de la formació de les persones sòcies i les persones treballadores en tècniques cooperatives, econòmiques i professionals, és inembargable, excepte per deutes contrets per al compliment dels seus fins, i, en tot cas, irrepartible. El fons d'educació i promoció s'ha de destinar, en aplicació de les línies bàsiques fixades pels estatuts o l'assemblea general, a activitats que acompleixin alguna de les finalitats següents:

- a) La formació i l'educació de les persones sòcies i treballadores en els principis cooperatius i en els seus valors, en matèries específiques de la seva activitat societària o laboral i en les altres activitats cooperatives.
- b) La difusió del cooperativisme, la promoció de les relacions intercooperatives, la potenciació de les estructures associatives del moviment cooperatiu i el suport a noves experiències cooperatives pròpies o alienes.
- c) La promoció educativa, cultural, professional i assistencial de l'entorn local o de la comunitat en general; la millora de la qualitat de vida i del desenvolupament comunitari; i les accions de protecció mediambiental.
- d) El pagament de les quotes de la federació i/o de la unió a la qual pertany, si escau, la cooperativa.
- e) Les accions que fomenten la responsabilitat social empresarial, incloses les de foment d'una igualtat de gènere efectiva.
- f) L'atenció a objectius d'incidència social i de lluita contra l'exclusió social.
- g) La promoció de la creació de noves empreses cooperatives i el creixement de les cooperatives ja constituïdes mitjançant aportacions dineràries a les federacions i/o unions de cooperatives o a entitats sense ànim de lucre dedicades al foment del cooperativisme, perquè aquestes els ofereixin vies de finançament.
- h) La promoció d'activitats orientades a fomentar la sensibilitat per a la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible.

2. S'han de destinar necessàriament al fons d'educació i promoció:

- a) El percentatge establert en l'article 93.1 d'aquesta llei.
- b) Les sancions econòmiques fixades en els estatuts que imposi la cooperativa als seus socis.
- c) Les subvencions, les donacions i tota mena d'ajut rebut de les persones sòcies o de terceres persones per al compliment dels fins propis d'aquest fons.

3. El fons d'educació i promoció no es pot embargar ni repartir entre les persones sòcies i la seva dotació ha de figurar en el passiu del balanç amb separació de les altres partides.

4. L'import del fons que no s'ha aplicat ha de materialitzar-se dins de l'exercici econòmic següent a aquell en què s'ha efectuat la dotació en comptes d'estalvi, en títols de deute públic o títols de deute públic emesos per la comunitat autònoma de les Illes Balears. Els rendiments financers obtinguts s'han d'aplicar a la mateixa finalitat. Els dipòsits o títols esmentats no poden ser pignorats ni afectats a préstecs o comptes de crèdit.

5. En tot cas, els imports del fons s'han d'aplicar a les accions elegides dins un termini màxim de cinc exercicis econòmics.

6. L'informe de gestió ha de recollir amb detall les quantitats que amb càrrec a aquest fons s'hagin destinat a les finalitats d'aquest, amb indicació de la tasca realitzada i, si escau, menció de les societats o entitats a què es varen remetre per al compliment d'aquestes finalitats.

Secció 4a
Dels fons socials voluntaris

Article 97

Fons de reserva per a reemborsament d'aportacions

1. Si els estatuts socials de la cooperativa ho estableixen, pot constituir-se el denominat fons de reserva per a reemborsament d'aportacions. Aquest fons s'ha d'aplicar en el moment de la baixa del soci de la cooperativa per compensar l'efecte inflacionista que han tingut les seves aportacions al capital social. Si hi ha un fons de reserva per a reemborsament d'aportacions, s'ha de distribuir a la persona sòcia en la proporció que li correspongui, segons el nombre de persones sòcies i la dotació que hi ha en el moment de la baixa.
2. S'han de destinar necessàriament al fons de reserva per a reemborsament d'aportacions els percentatges establerts en l'article 93.1 i 2 d'aquesta llei.
3. La dotació d'aquest fons ha de figurar en el passiu del balanç de la cooperativa amb separació de les altres partides.
4. També poden destinar-se a aquest fons els excedents disponibles que acordi l'assemblea general.
5. El fons de reserva per a reemborsament d'aportacions no pot tenir una altra destinació diferent a la que ha originat la seva constitució.

Capítol VII
De la documentació social i de la comptabilitat

Article 98

Documentació social

1. Les cooperatives han de portar en ordre i al dia els llibres següents:
 - a) Llibre de registre de totes les persones sòcies i llurs aportacions socials. El llibre ha d'especificar la identificació de les persones sòcies, la seva tipologia i, si escau, les seccions a què pertanyen, juntament amb la data d'admissió i de baixa. Pel que fa a les aportacions al capital social, n'ha de fer constar, almenys, la naturalesa, les transmissions successives, l'actualització i el reemborsament. Si escau, cal especificar per cada persona sòcia la part de dotació de fons de reserva voluntari repartible d'acord amb els criteris aprovats per l'assemblea general.
 - b) Llibre d'actes de l'assemblea general, del consell rector i, si escau, de les assemblees de secció i, si pertoca, del comitè de recursos.
 - c) Llibre d'inventaris, comptes anuals, llibre diari i els que es considerin adients per la legislació aplicable.
 - d) Qualsevol altres que siguin exigits per unes altres disposicions legals.
2. Tots els llibres socials i comptables han de ser diligenciats i legalitzats, abans d'emprar-los, pel Registre de Cooperatives de les Illes Balears.
3. També són vàlids els assentaments i les anotacions realitzats per procediments informàtics o per uns altres procediments adequats.

En el cas dels llibres comptables, aquests han de ser legalitzats pel Registre de Cooperatives de les Illes Balears en el termini de sis mesos des de la data de tancament de l'exercici, en els termes que s'estableixin per reglament.

4. Els llibres i els altres documents de la cooperativa han d'estar sota la custòdia, la vigilància i la responsabilitat del consell rector, que ha de conservar-los, almenys, durant els cinc anys següents a la transcripció de l'última acta o assentament o a l'extinció dels drets i les obligacions que continguin, respectivament.

Article 99

Comptabilitat i comptes anuals

1. Les cooperatives han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a la seva activitat, d'acord amb el que estableix la legislació mercantil i la normativa comptable, amb les peculiaritats contingudes en aquesta llei i les normes que la despleguin. Es respectaran en tot cas, les peculiaritats del règim econòmic de les cooperatives.

2. El consell rector ha de formular obligatòriament, en un termini màxim de sis mesos, comptadors des de la data del tancament de l'exercici social establerta estatutàriament, els comptes anuals, la memòria, l'informe de gestió i una proposta d'aplicació dels excedents disponibles o d'imputació de pèrdues.

3. L'informe de gestió també ha de recollir les variacions hagudes en el nombre de persones sòcies, així com la informació relativa a les mesures d'igualtat que preveu aquesta llei.

4. El consell rector ha de dipositar per mitjà del registre electrònic en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears, en el termini d'un mes des que es van aprovar, un certificat dels acords de l'assemblea general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació dels excedents o imputació de les pèrdues. Ha d'adjuntar al certificat un exemplar de cada un dels comptes esmentats, l'informe de gestió, l'informe dels interventors de comptes, si s'escau, i l'informe dels auditors, quan la societat estigui obligada a auditoria o aquesta s'hagi fet a petició de la minoria. Si algun o diversos dels comptes anuals s'ha formulat en forma abreujada, s'ha de fer constar en el certificat, juntament amb l'expressió de la causa.

Els comptes anuals s'han de presentar al Registre de Cooperatives per mitjà del registre electrònic amb les corresponents signatures electròniques, d'acord amb els formularis i en les condicions que es determinin per reglament.

Article 100

Auditoria de comptes

1. Les cooperatives han de sotmetre a auditoria externa els comptes anuals i l'informe de gestió en qualsevol dels casos següents:

- a) Quan així resulti de la Llei d'auditoria o de les seves normes de desplegament.
- b) Quan ho prevegin els estatuts o ho acordi l'assemblea general.
- c) Quan ho estableixi aquesta llei.

2. Els comptes anuals també han de sotmetre's a auditoria externa quan ho sol·licitin per escrit al consell rector una minoria del vint per cent de les persones sòcies. En aquest supòsit les despeses de l'auditoria externa són a compte de la cooperativa, llevat que l'informe reconegui que els comptes auditats no tenen vicis o irregularitats de cap tipus, cas en què s'han d'imputar a les persones sol·licitants.

3. Correspon a l'assemblea general designar l'auditoria de comptes i ha de realitzar-se abans que finalitzi l'exercici que s'ha d'auditar, a partir de la data en què l'assemblea va adoptar-ne l'acord.

Capítol VIII

De la modificació dels estatuts socials

Article 101

Modificació dels estatuts

Els acords sobre la modificació dels estatuts socials han de ser adoptats per una majoria de dos terços del nombre de vots socials de les persones assistents i representades a l'assemblea general. Tanmateix, per al canvi de domicili social dins el mateix terme municipal, és suficient l'acord del consell rector.

Capítol IX

De la fusió, l'escissió, la dissolució i la liquidació

Secció 1a

De la fusió i de l'escissió

Article 102

Modalitats i efectes

1. Les societats cooperatives poden fusionar-se, mitjançant la creació d'una societat cooperativa o mitjançant l'absorció d'una o més societats cooperatives per una altra, sempre que els objectes socials de cada cooperativa no resultin incompatibles.
2. Les cooperatives que es fusionin en una de nova o que siguin absorbides per una altra ja existent han de quedar dissoltes, encara que no entrin en liquidació.

Els seus patrimonis han de passar a la societat nova o absorbent, que ha d'assumir els drets i les obligacions de les societats dissoltes. Els fons socials, obligatoris o voluntaris de les societats dissoltes passen a integrar-se als corresponents de la societat cooperativa nova o absorbent.

Article 103

Projecte de fusió

1. Els consells rectors de les societats cooperatives que participin en la fusió han de redactar un projecte de fusió que han de subscriure com a conveni previ.
2. El projecte de fusió ha de contenir, almenys, les mencions següents:
 - a) La denominació, la classe i el domicili de les cooperatives que participin en la fusió i de la nova cooperativa, si pertoca, amb totes les seves dades registrals identificatives.
 - b) Sistema per fixar la quantia que es reconeix a cada persona sòcia o associada de les societats dissoltes, com a aportacions al capital social de la societat cooperativa nova o absorbent, computant-se, quan n'hi hagi, les reserves voluntàries de caràcter repartible.
 - c) Els drets i les obligacions que es reconeixin a les persones sòcies de les cooperatives extingides en la societat nova o absorbent.
 - d) La data a partir de la qual les operacions de les cooperatives que es fusionin han de considerar-se realitzades, a efectes comptables, per compte de la cooperativa nova o absorbent.
 - e) Els drets que corresponguin, en la societat cooperativa nova o absorbent, als titulars de títols participatius o altres d'assimilables de les cooperatives que s'extingeixin.
3. Després d'haver aprovat el projecte de fusió, les persones membres dels consells rectors de les cooperatives que es fusionin s'han d'abstenir de realitzar qualsevol classe d'actes o de concloure qualsevol contracte que pugui comprometre l'aprovació del projecte o modificar substancialment la proporció de la participació de les persones sòcies de les cooperatives extingides en la nova o absorbent.
4. El projecte de fusió queda sense efecte en el supòsit que no hagi estat aprovat per les assemblees generals de les cooperatives que participin en la fusió dins dels sis mesos següents des de la data del projecte.

Article 104

Balanç de la fusió

1. La fusió requereix elaborar un balanç expressament per a l'acte esmentat.
2. Pot considerar-se, tanmateix, balanç de fusió l'últim balanç anual aprovat, sempre que hagi estat tancat dins dels vuit mesos anteriors a la data de la celebració de l'assemblea que ha de resoldre sobre la fusió.
3. La impugnació del balanç de fusió s'ha de sotmetre al règim general de la impugnació dels acords socials.

Article 105

Procediment de fusió

El procediment legal per a la fusió de les societats cooperatives és el següent:

1. L'assemblea general de cada cooperativa degudament convocada ha d'aprovar, d'acord amb el que s'estableix en l'article 57 d'aquesta llei, sense modificacions, el projecte de fusió fixat en un conveni previ pels consells rectors respectius.

El projecte de fusió s'ha de posar a disposició de cada persona sòcia o associada segons el que disposa l'article 36.2 d'aquesta llei i ha d'anar acompanyat de la documentació següent:

- a) Una memòria del consell rector sobre la conveniència i els efectes de la fusió projectada.
 - b) Els comptes anuals dels tres darrers exercicis de les societats que participin en la fusió, juntament amb els informes corresponents de les persones interventores i, si pertoca, de les auditors, sobre la situació econòmica i financera d'aquelles, i la previsible de la cooperativa resultant. A més, s'ha d'adjuntar el balanç de fusió previst en l'article 104 d'aquesta llei quan sigui diferent de l'últim balanç anual aprovat.
 - c) Un projecte d'estatuts de la cooperativa nova o de les modificacions estatutàries que hagin d'introduir-se en la societat absorbent.
 - d) Els estatuts vigents de les cooperatives que intervinguin en la fusió.
 - e) Les dades identificatives de les persones membres dels consells rectors i, si escau, de les interventores de les cooperatives dissoltes i de les persones membres proposades per al consell rector i per a les interventores de la societat resultant, si escau.
2. L'acord de fusió de cada una de les cooperatives ha de ser publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en un diari dels de més circulació de la localitat del domicili social de les entitats esmentades.

3. Els consells rectors de les cooperatives que es fusionin estan obligats a informar l'assemblea general de la seva societat sobre qualsevol modificació important de l'actiu o del passiu esdevinguda en qualsevol d'aquestes, entre la data de redacció del projecte de fusió i la de reunió de l'assemblea general.

4. La fusió no es pot realitzar abans que transcorri un mes des de la data de l'últim anunci o publicació. Si durant el termini esmentat alguna persona creditora de qualsevol de les societats fusionades s'oposa per escrit a la fusió, aquesta no es pot dur a terme sense que s'assegurin prèviament o s'abonin del tot els drets de la persona creditora disconforme, que no pot oposar-se al pagament encara que es tracti de crèdits no vençuts, de conformitat amb la legislació estatal aplicable. En el mateix termini, les persones sòcies disconformes poden separar-se de la seva cooperativa mitjançant escrit dirigit a la presidència del consell rector, i la cooperativa resultant de la fusió assumirà l'obligació de liquidació i reemborsament de les seves aportacions en la forma regulada en aquesta llei per al cas de baixa justificada.

5. Cada una de les cooperatives queda obligada a continuar el procediment de fusió des del moment en què el projecte hagi estat aprovat per l'assemblea general de totes elles. La normalització de la fusió es farà mitjançant escriptura pública única, en la qual constarà l'acord de fusió aprovat per les respectives assemblees generals de les societats que es fusionin, que ha de contenir el balanç de fusió de les societats que s'extingeixin.

6. Si la fusió es realitza mitjançant la creació d'una nova societat, l'escriptura ha de contenir, a més, les mencions exigides en l'article 18 d'aquesta llei, quan siguin d'aplicació, per constituir-la. Si es realitza per absorció, ha de contenir les modificacions estatutàries que la societat absorbent hagi acordat amb motiu de la fusió.

Aquesta escriptura ha de servir per cancel·lar els assentaments de les primeres i inscriure la novament constituïda o les modificacions de l'absorbent en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

Article 106

Escissió

1. L'escissió de la societat cooperativa pot consistir en la dissolució, sense liquidació, mitjançant la divisió del seu patrimoni i del col·lectiu de persones sòcies i de les associades en dues o més parts. Cada una d'aquestes s'ha de traspasar en bloc a cooperatives de nova creació, ha de ser absorbida per unes altres ja existents o s'ha d'integrar amb les parts escindides d'unes altres cooperatives en una de creació nova. En aquests dos darrers casos, es denomina "escissió-fusió".

També pot consistir en la segregació d'una o més parts del patrimoni i del col·lectiu de persones sòcies i associades d'una cooperativa sense la dissolució d'aquesta, i el traspàs en bloc o en part o en parts segregades a unes altres cooperatives de nova constitució o ja existents.

2. Són aplicables a les cooperatives participants en l'escissió les normes reguladores de la fusió en aquesta llei i les seves persones sòcies, associades i creditors poden exercir els mateixos drets.

3. Només pot acordar-se l'escissió si les aportacions al capital de la cooperativa que s'escindeix es troben íntegrament desemborsades.

Article 107

Transformació d'una societat cooperativa en una altra persona jurídica

1. Les societats cooperatives es poden transformar en una altra persona jurídica.

2. L'acord de transformació d'una societat cooperativa ha de ser adoptat per una majoria de les dues tercers parts del nombre de vots socials de les persones assistents a l'assemblea general.

3. L'acord de transformació d'una societat cooperativa s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en un diari dels de més circulació de la localitat del domicili social de les entitats esmentades. La publicació no és necessària si l'acord ha estat comunicat individualment per escrit a totes les persones sòcies i creditors mitjançant un procediment que n'asseguri la recepció en el domicili que figuri en la documentació de la societat. Aquest acord no es pot portar a terme fins passat un mes des de la data del darrer anunci o, si escau, de la darrera comunicació. Si, durant aquest període, s'hi oposa alguna persona creditora, l'acord no es pot portar a terme fins que no se n'hagin assegurat els drets, i la persona creditora no es pot oposar al pagament dels crèdits, encara que es tracti de crèdits no vençuts.

4. Amb la convocatòria de l'assemblea general que ha d'acordar la transformació de la societat cooperativa, s'ha de trametre a cada persona sòcia la memòria elaborada pel consell rector sobre la necessitat econòmica de la transformació. L'assemblea general ha d'aprovar, amb l'acord de transformació, els requisits que la legislació aplicable exigeix per a la constitució de la nova societat, i també el balanç tancat el dia abans d'aquest acord, que ha d'haver estat actualitzat i verificat per la persona auditora de comptes, o, alternativament el balanç tancat i auditat del darrer exercici, sempre que hagi estat tancat dins dels sis mesos anteriors a la data en què s'hagi fet l'assemblea que ha de resoldre sobre la transformació i que, abans de l'acord, s'hagin aprovat els comptes anuals. Si el balanç anual no compleix aquest requisit, cal que l'entitat auditora de la societat faci un informe complementari. En tot cas, el balanç ha d'estar a disposició de les persones sòcies, des del

mateix dia en què es fa la convocatòria de l'assemblea general, mitjançant la publicació, bé al web corporatiu, inscrit en el Registre de Cooperatives, amb la possibilitat de descarregar-lo i imprimir-lo, bé al domicili social, si no té cap lloc web corporatiu inscrit.

5. Les plusvàlues que es generin amb la regularització del balanç s'han de destinar íntegrament al fons de reserva obligatori.
6. L'escriptura pública en què consti l'acord de transformació de la cooperativa, amb la relació de les persones sòcies que han exercit el dret de separació i el capital que representen, ha de complir els requisits necessaris per a la constitució de la societat resultant de la transformació, i s'ha de presentar al Registre de Cooperatives. Ha d'anar acompanyada també del balanç auditat en els termes establerts a l'apartat 4 anterior. Si l'acord de transformació s'ha comunicat individualment en els termes de l'apartat 3 anterior, l'escriptura pública ha d'indicar que l'acord de transformació ha estat notificat de manera fefaent i efectiva a les persones sòcies i creditors. Un cop inscrita la baixa o, si escau, l'anotació preventiva de la baixa provisional en aquest registre, s'ha de presentar al registre que pertoqui, en funció del domicili de la societat resultant de la transformació, per fer-ne la inscripció.
7. A l'escriptura pública de transformació d'una societat cooperativa, s'ha d'incorporar, a més de la certificació de nom lliurada pel registre que pertoqui en funció del tipus de societat resultant de la transformació, la certificació del Registre de Cooperatives que acrediti que no hi ha obstacles per inscriure'n la transformació en una altra entitat, i també s'hi ha de deixar constància dels assentaments que queden vigents.
8. La baixa de les persones sòcies originada per disconformitat amb l'acord de transformació té la consideració de justificada si és sol·licitada per escrit al consell rector dins el termini del mes següent al de la data de l'adopció de l'acord. En aquest cas, la societat fruit de la transformació és responsable de reemborsar les aportacions a les persones sòcies, en el termini de cinc anys. No es pot formalitzar la transformació de la societat cooperativa fins que no s'hagi garantit el reemborsament de les aportacions de les persones sòcies que han exercit el dret de separació amb motiu d'aquest acord.
9. Un cop les persones sòcies han exercit llur dret de separació, el patrimoni de la cooperativa que es transforma s'ha de traspasar en bloc a la nova societat que hagi sorgit. Tanmateix, l'assemblea general ha de decidir, en l'acord de transformació, l'equivalència de les aportacions de cada persona sòcia com a participacions d'aquesta en la nova societat en proporció directa amb el capital desemborsat per cadascú en la cooperativa i amb l'activitat cooperativitzada que han dut a terme.
10. En el moment d'aprovar la transformació, els estatuts socials o bé l'assemblea general han d'establir com es garanteix el dret a percebre els fons no repartibles a les entitats que haurien de ser destinatàries dels imports a què fa referència l'article 113.1.d) d'aquesta llei, en el cas que es liquidés la cooperativa en lloc de transformar-se.
11. La inscripció de la transformació de la cooperativa no es pot dur a terme fins que no s'acrediti davant el Registre de Cooperatives l'acord signat entre la cooperativa que es transforma i l'entitat destinatària de l'haver líquid social, pel que fa a les disposicions de l'apartat 10 anterior.
12. En el cas de transformació d'una cooperativa, el fons d'educació i promoció cooperatives té la mateixa destinació que en el cas de dissolució i liquidació.

Article 108

Transformació en societat cooperativa

1. Les societats i les entitats no cooperatives es poden transformar en societats cooperatives d'alguna de les classes regulades en aquesta llei, llevat que hi hagi algun precepte legal que ho prohibeixi expressament.
2. L'acord de transformació en cooperativa ha de ser adoptat per la junta general o l'òrgan equivalent de l'entitat, amb el quòrum i per la majoria que estableixi la legislació aplicable a l'entitat que es transforma.
3. L'escriptura pública de transformació en societat cooperativa s'ha de presentar per a la inscripció al registre mercantil i altres procedents, si escau, i ha d'incorporar, a més de l'acord al qual fa referència l'apartat 2 anterior, tots els elements que exigeix aquesta llei per a la constitució d'una societat cooperativa i el balanç anual aprovat, sempre que hagi estat tancat dins dels vuit mesos anteriors a la data de la celebració de l'assemblea que ha de resoldre sobre la transformació.

Secció 2a **De la dissolució i de la liquidació**

Article 109

Dissolució

Són causes de dissolució de la societat cooperativa:

- a) L'acompliment del termini fixat en els estatuts socials.
- b) La conclusió de l'empresa que constitueix el seu objecte o la impossibilitat de realitzar l'activitat cooperativitzada.
- c) La voluntat de les persones sòcies, manifestada mitjançant acord de l'assemblea general, adoptat de conformitat amb el que disposa l'article 57.2.a) d'aquesta llei.
- d) La reducció del nombre de persones sòcies per sota del mínim legalment necessari per constituir la cooperativa, si es manté durant més de dotze mesos. En el cas de les microcooperatives, transcorregut el termini de set anys previst en l'article 161 d'aquesta llei.
- e) La reducció de la xifra del capital social per sota del mínim establert estatutàriament, si es manté durant més de dotze mesos.
- f) La fusió, l'escissió o la transformació, si és procedent.
- g) El concurs de la cooperativa en determina la dissolució quan aquesta es declari per resolució judicial de conformitat amb el que estableix la legislació concursal.
- h) La inactivitat d'algun dels òrgans socials necessaris o la no-realització de l'activitat cooperativitzada durant dos anys consecutius.
- i) Qualsevol altra causa establerta en la llei o en els estatuts.

Article 110

Eficàcia de les causes de dissolució

1. En haver transcorregut el termini de durada de la societat fixat en els estatuts, aquesta es dissol de ple dret, si no és que anteriorment ha estat prorrogada i inscrita la pròrroga en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears. La persona sòcia disconforme amb la pròrroga pot ser declarada baixa en la forma i els terminis previstos per a la baixa voluntària, que té, en tot cas, la consideració de baixa justificada.

2. Quan concorri una causa de dissolució, llevat de les previstes en les lletres c), f) i h) de l'article 109 d'aquesta llei, s'ha de convocar l'assemblea general en el termini de trenta dies perquè adopti l'acord de dissolució.

Amb aquesta finalitat, qualsevol persona sòcia o associada pot requerir el consell rector perquè convoqui l'assemblea general, si a parer seu existeixen algunes de les causes de dissolució esmentades. L'assemblea general ha d'adoptar l'acord per la majoria prevista en l'article 57.2.a) d'aquesta llei.

3. El consell rector ha de sol·licitar, i qualsevol persona interessada pot fer-ho, la dissolució judicial de la cooperativa en els casos següents:

- a) Si no es convoca l'assemblea general.
- b) Si no es reuneix en el termini establert en els estatuts.
- c) Si no pot adoptar l'acord de dissolució.
- d) Si adopta un acord contrari a declarar la dissolució.

4. L'acord de dissolució o la resolució judicial, si pertoca, s'ha de publicar en un dels diaris de més circulació de la província en què tingui el domicili social la cooperativa i en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* en el termini de trenta dies, comptadors des del dia en què es va adoptar l'acord o es va notificar la resolució.

5. La dissolució s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears, mitjançant el testimoni de la resolució judicial que l'ha declarat o l'escriptura pública on consti l'acompliment de les formalitats i els requisits legals i, si pertoca, el nomenament i l'acceptació de les persones liquidadores i les facultats que se'ls hagin conferit.

6. La societat cooperativa dissolta ha de conservar la seva personalitat jurídica mentre es realitzi la liquidació. Durant aquest període, ha d'afegir-se a la denominació social "en liquidació".

Article 111

Liquidació, nomenament i atribucions de les persones liquidadores

1. L'assemblea general ha de nomenar les persones liquidadores en votació secreta i en nombre senar, excepte en el supòsit previst en l'article 109.g) d'aquesta llei.

Aquestes han d'acceptar els càrrecs com a requisit d'eficàcia.

2. Si transcorre un mes des de la dissolució de la cooperativa sense que s'hagin elegit i acceptat les persones liquidadores, el consell rector ha de sol·licitar del jutge o la jutgessa competent el seu nomenament i aquest càrrec pot recaure en persones no sòcies de la cooperativa. També pot sol·licitar-ho al jutge o a la jutgessa qualsevol persona sòcia de la cooperativa.

El nomenament efectuat pel jutge o la jutgessa s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears, mitjançant el testimoni de la resolució corresponent.

El consell rector i la direcció han de cessar en les seves funcions des del nomenament de les persones liquidadores, a les quals han de prestar

ajut per fer les operacions de liquidació si són requerits per a això.

3. Les persones liquidadores han d'efectuar totes les operacions necessàries per liquidar la societat. Durant el període de la liquidació han d'observar-se les disposicions legals i estatutàries aplicables sobre el règim de les assemblees generals, a les quals han de retre compte les persones liquidadores de la marxa de la liquidació i del balanç corresponent per a la seva aprovació.

4. Les persones liquidadores han d'actuar de forma col·legiada i els són d'aplicació les normes sobre elecció, incapacitat, revocació, incompatibilitat i responsabilitat dels membres del consell rector. L'assemblea general pot fixar una retribució per a les persones liquidadores.

5. Són competències de les persones liquidadores:

- a) Subscriure, juntament amb el consell rector, l'inventari i el balanç de la cooperativa en el moment de l'inici de les seves funcions, referits al dia en què s'inicia la liquidació.
- b) Portar i custodiar els llibres i la correspondència de la societat i vetllar per la integritat del seu patrimoni.
- c) Dur a terme les operacions comercials pendents i totes les que siguin necessàries per a la liquidació de la cooperativa.
- d) Alienar els béns socials.
- e) Reclamar i percebre els crèdits i els dividendes passius al temps d'inici de la liquidació.
- f) Concertar les transaccions i els compromisos que convinguin als interessos socials.
- g) Pagar les persones creditors i les sòcies de manera que s'atenguin les normes que aquesta llei estableix.
- h) Representar la cooperativa per a l'acompliment dels fins a què es refereix aquest article.

En tot cas, han de respectar les competències de l'assemblea general previstes a l'article 52 d'aquesta llei i han d'estar sotmeses en la seva gestió al control i la fiscalització de l'assemblea.

Article 112

Intervenció de la liquidació

1. El deu per cent de les persones sòcies i associades a les cooperatives de més de mil, el quinze per cent en les de més de cinc-cents i el vint per cent en la resta pot sol·licitar al jutge o a la jutgessa competent que designi una o diverses persones interventores que fiscalitzin les operacions de la liquidació.

2. En aquest cas, no tenen validesa els actes de les persones liquidadores efectuats sense participació de les interventores.

Article 113

Adjudicació de l'haver social

1. Per adjudicar l'haver social d'una cooperativa se n'ha de respectar, íntegrament, el fons d'educació i promoció cooperatives. Aquest es posa a disposició de la unió del sector que designi l'assemblea general o a disposició de l'entitat associativa en la qual estigui integrada la cooperativa per a la promoció i el foment del cooperativisme. Posteriorment, s'ha de procedir segons l'ordre següent:

- a) S'han de saldar els deutes socials.
- b) S'ha de reintegrar a les persones sòcies l'import del fons de reserva per al reemborsament d'aportacions de capital social en la forma prevista en l'article 97 d'aquesta llei.
- c) S'ha de reintegrar a les persones sòcies i a les associades l'import dels altres fons socials voluntaris repartibles que han estat constituïts estatutàriament. A continuació, se'ls han de reintegrar les aportacions al capital social, començant per les aportacions voluntàries i seguint per les obligatòries.
- d) Si hi ha líquid sobrant, es posa a disposició de l'entitat associativa representativa del sector cooperatiu, unió de cooperatives del sector, que ha de dedicar, exclusivament, aquest romanent a la promoció i al foment del cooperativisme. Llevat que sigui una cooperativa de segon grau o ulterior, l'haver líquid que en resulti ha de ser distribuït entre les persones sòcies en proporció al retorn rebut els darrers cinc anys, o, si més no, des de la constitució de l'entitat dissolta, i ha de ser destinat sempre als fons de reserva obligatoris respectius. En el cas que hi hagi entitats no cooperatives o persones físiques que integrin la cooperativa de segon grau, la part de reserva que els correspondria s'ha de destinar a les entitats cooperatives sòcies.

2. Mentre no es reemborsin les aportacions previstes a l'article 84.1.b) d'aquesta llei, les persones titulars que hagin estat baixa i sol·licitat el reemborsament han de participar en l'adjudicació de l'haver social una vegada dotada la quantitat corresponent a l'import del fons d'educació i promoció, i abans del reintegrament de les aportacions restants a les persones sòcies.

Article 114

Operacions finals

1. En haver finalitzat les operacions d'extinció del passiu, les persones liquidadores han de formar el balanç final i el projecte de distribució

de l'actiu. Tots dos han de ser censurats, si escau, per les persones interventores de la cooperativa i, si pertoca, per les interventores a què fa referència l'article 112 d'aquesta llei, i s'han de sotmetre a l'aprovació de l'assemblea general. La convocatòria d'aquesta assemblea s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, al web corporatiu i en un diari de la localitat en què tingui el domicili social la cooperativa.

2. Si fos impossible celebrar l'assemblea general, les persones liquidadores han de publicar el balanç final i el projecte de distribució després d'haver-los censurat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, al web corporatiu i en un diari dels de més circulació de la localitat del domicili social de la cooperativa.

Després d'haver transcorregut sis mesos des de l'última de les publicacions esmentades sense que hagi estat impugnat el balanç davant del jutge o la jutgessa competent, s'entén aprovat.

3. Després d'haver finalitzat la liquidació i la distribució de l'haver social, les persones liquidadores han de sol·licitar, en el termini de quinze dies, la cancel·lació dels assentaments referents a la societat liquidada al Registre de Cooperatives de les Illes Balears, presentant escriptura pública on consti el balanç final de la liquidació i les operacions d'aquesta. Finalment, han de dipositar en el registre esmentat els llibres i els documents relatius al tràfic de la cooperativa.

Article 115

Declaració de concurs

1. A les societats cooperatives, els és aplicable la legislació concursal de l'Estat.
2. La resolució judicial en virtut de la qual es considera incoat el procediment concursal respecte d'una cooperativa s'ha d'anotar en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears, a petició de l'autoritat judicial.

Capítol X

De les classes de cooperatives

Secció 1a

De les cooperatives de treball associat

Article 116

Objecte i normes generals

1. Són cooperatives de treball associat les que associen persones físiques que, mitjançant el seu treball a temps parcial o complet, realitzen qualsevol activitat econòmica o professional per produir en comú béns i serveis a terceres persones i els proporciona una ocupació estable.
2. Poden ser persones sòcies treballadores totes aquelles que siguin més grans de setze anys que tinguin legalment capacitat per contractar la prestació de la seva feina. Les persones estrangeres poden ser sòcies treballadores d'acord amb el que preveu la legislació específica sobre la prestació de la seva feina a l'Estat espanyol. La pèrdua de la condició de persona sòcia treballadora provoca el cessament definitiu de la prestació de treball a la cooperativa.
3. Les persones sòcies treballadores tenen dret a percebre periòdicament, en termini no superior a un mes, percepcions a compte dels excedents de la cooperativa denominats "bestretes laborals", que no tenen la consideració de salari, segons la seva participació en l'activitat cooperativitzada.
4. Són d'aplicació a tots els centres de treball de la cooperativa i a totes les persones sòcies les normes sobre salut laboral i prevenció de riscos laborals i el que estableix la legislació laboral referent a les limitacions d'edat per a feines nocturnes, insalubres, penoses, nocives o perilloses.
5. El nombre d'hores per any realitzades per persones treballadores amb contracte de treball per compte d'altri no pot ser superior al trenta per cent del total d'hores per any realitzades per les persones sòcies treballadores. No es computen en aquest percentatge:

- a) Les persones treballadores integrades en la cooperativa per subrogació legal i les que s'incorporin en activitats sotmeses a aquesta subrogació.
- b) Les persones treballadores que es neguin explícitament a ser persones sòcies treballadores.
- c) Les persones treballadores que substituïxin persones sòcies treballadores o persones assalariades en situació d'excedència, incapacitat temporal o baixa per maternitat, adopció o acolliment.
- d) Les persones treballadores que prestin servei en centres de treball de caràcter subordinat o accessori. S'entén, en tot cas, com a servei prestat en centre de treball subordinat o accessori, el servei prestat directament a l'administració pública o autonòmica i entitats que coadjuvin l'interès general, quan és realitzat en locals de titularitat pública.

- e) Les persones treballadores amb contracte per a la formació i l'aprenentatge.
- f) Les persones treballadores contractades en virtut de qualsevol disposició de foment d'ocupació de disminuïts físics o psíquics.
- g) Les persones treballadores que, per raons vinculades a l'objecte i a la finalitat d'una contractació pública, hagin de ser contractades per prestar adequadament el servei, segons les prescripcions establertes en els plecs de condicions economicoadministratives generals o particulars o, si pertoca, en el plec de condicions tècniques.

6. Els estatuts poden fixar el procediment pel qual les persones treballadores assalariades poden accedir a la condició de persona sòcia. La persona treballadora amb contracte de treball per temps indefinit i amb més de tres anys d'antiguitat ha de ser admesa com a persona sòcia treballadora si ho sol·licita en els sis mesos següents des que va poder exercir aquest dret, sense necessitat de superar el període de prova cooperativa, i si reuneix els altres requisits estatutaris i, especialment, els relacionats amb la formació cooperativa.

Article 117

Període de prova per a persones sòcies noves

1. En les cooperatives de treball associat, els estatuts han d'establir les condicions d'admissió i la necessària formació cooperativa que ha d'impartir-se a la persona sòcia aspirant. Es pot assignar com a tutora una persona sòcia de la cooperativa.
2. El període de prova no pot excedir els sis mesos i l'ha de fixar el consell rector, llevat que l'acompliment del lloc de treball exigeixi condicions professionals especials. En aquest cas, el període de prova pot ser de fins a un any.
3. El nombre dels llocs de treball ocupats per persones sòcies treballadores en període de prova no pot excedir un vint per cent del total de persones sòcies.
4. Les persones sòcies aspirants durant el període de prova tenen els mateixos drets i obligacions que les persones sòcies treballadores, amb les particularitats següents:
 - a) Poden resoldre la relació per lliure decisió unilateral, facultat que també es reconeix al consell rector de la cooperativa.
 - b) No poden ser elegides per ocupar els càrrecs dels òrgans de la cooperativa.
 - c) No poden votar en l'assemblea general cap punt que els afecti personalment i directament.
 - d) No estan obligades ni facultades per fer aportacions al capital social ni per desemborsar la quota d'ingrés.
 - e) No els afecta la imputació de pèrdues que es produeixin en la cooperativa durant el període de prova ni tenen dret al retorn cooperatiu.

Article 118

Règim de treball

1. La relació de les persones sòcies treballadores amb la cooperativa és societària i, per tant, els estatuts socials i/o el reglament de règim intern aprovat per la majoria de dos terços de les persones assistents o degudament representades a l'assemblea general han d'establir l'organització bàsica del treball. Han de fer referència, com a mínim, a: estructura de l'empresa, classificació professional, mobilitat funcional o geogràfica, permisos retribuïts, excedències o qualsevol altra causa de suspensió o extinció de la relació de treball en el règim cooperatiu i, en general, qualsevol altra matèria vinculada als drets i les obligacions de les persones sòcies de treball.
2. A proposta del consell rector, l'assemblea general ha d'aprovar anualment el calendari sociolaboral. Ha de contenir: durada de la jornada laboral, descans mínim entre cada jornada i descans setmanal, festes i vacances anuals.
3. Les persones sòcies de les cooperatives de treball associat poden prestar serveis a temps total, parcial o amb caràcter fix discontinu.
4. En tot allò que no preveu aquest article, són d'aplicació els drets i les garanties legalment establerts en el dret laboral comú.
5. Les persones sòcies treballadores estan obligades a afiliar-se en el règim corresponent de la Seguretat Social, d'acord amb el que disposa la normativa bàsica de l'Estat.

Article 119

Règim disciplinari

1. Els estatuts o l'assemblea general, mitjançant el reglament de règim intern, han d'establir el marc bàsic del règim disciplinari de les persones sòcies treballadores.
2. El règim disciplinari ha de regular els tipus de faltes que poden produir-se en prestació del treball, sancions, òrgans i persones amb facultats sancionadores delegades i procediments sancionadors amb expressió dels tràmits, recursos i terminis.
3. L'expulsió de les persones sòcies treballadores, només pot acordar-la el consell rector.

Contra aquesta decisió, la persona sòcia treballadora pot recórrer en el termini de vint dies des de la notificació d'aquesta davant del comitè de recursos o, si no n'hi ha, davant de l'assemblea general. L'acord d'expulsió només és executiu des que l'òrgan corresponent el ratifica o des que ha transcorregut el termini per recórrer davant d'aquest, encara que el consell rector pot suspendre la persona sòcia treballadora d'ocupació, però conserva provisionalment tots els drets econòmics. Si la persona sòcia treballadora ha recorregut i l'òrgan competent per resoldre no ho ha fet, en un termini no superior a un mes des de la data d'interposició del recurs, es considera estimat a tots els efectes.

4. La interposició del recurs suspèn el còmput dels terminis per exercir accions davant de la jurisdicció social. Aquest còmput s'inicia de nou a partir de l'endemà de la data en què ha estat desestimat el recurs.

Article 120

Qüestions contencioses

1. Les qüestions contencioses que se suscitin entre la cooperativa i les persones sòcies treballadores per la seva condició de persona sòcia s'han de resoldre aplicant preferentment aquesta llei, els estatuts i el reglament de règim intern de la cooperativa i, en general, els principis cooperatius. Les qüestions relatives a la prestació dels serveis de les persones sòcies treballadores a la cooperativa s'han de sotmetre exclusivament a la jurisdicció de l'ordre social, d'acord amb l'article 2.c) de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social.

La remissió a la jurisdicció de l'ordre social atreu competències dels seus òrgans judicials en tots els seus graus, per conèixer tota qüestió contenciosa que se susciti entre la cooperativa de treball associat i la persona sòcia treballadora relacionada amb els drets i les obligacions derivats de l'activitat cooperativitzada.

2. Els conflictes no basats en la prestació del treball o els seus efectes, ni compromesos els seus drets com aportadora de treball i que puguin sorgir entre qualsevol persona sòcia i les cooperatives de treball associat estan sotmesos a la jurisdicció de l'ordre mercantil.

3. El plantejament de qualsevol demanda per part d'una persona sòcia en les qüestions a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article exigeix exhaurir la via cooperativa prèvia, durant la qual queda en suspens el còmput de terminis de prescripció o caducitat per exercir accions o afirmar drets. L'òrgan competent ha de resoldre de forma expressa en un termini no superior a trenta dies des de la data de presentació de l'escrit i, si no resol, s'entén estimada la petició de la persona sòcia treballadora.

Article 121

Suspensió i excedències

1. En les cooperatives de treball associat, se suspèn temporalment l'obligació i el dret de la persona sòcia treballadora a prestar serveis, perdent els drets i les obligacions econòmiques de la prestació per les causes següents:

- a) Incapacitat temporal.
- b) Maternitat o paternitat i adopció i acolliment de menors de sis anys.
- c) Exercici de càrrec públic representatiu o en el moviment cooperatiu que impossibiliti l'assistència a la feina.
- d) Privació de llibertat mentre no hi hagi sentència condemnatòria.
- e) Suspensió d'ocupació i sou per raons disciplinàries.
- f) Causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció i les derivades de força major.
- g) Les consignades vàlidament en els estatuts socials.

En cessar les causes legals de suspensió, la persona sòcia recobra la plenitud dels drets i les obligacions com a tal i té dret a reincorporar-se al lloc de feina reservat.

2. Per a la suspensió per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major, l'assemblea general ha de declarar la necessitat que, per alguna d'aquestes causes, passin a la situació de suspensió la totalitat o part de les persones sòcies treballadores que integren la cooperativa. També ha de fixar el temps que ha de durar la suspensió i ha de designar les persones sòcies treballadores concretes que queden en situació de suspensió. Les persones sòcies suspeses estan facultades per sol·licitar la baixa voluntària a l'entitat, que s'ha de qualificar de justificada.

3. Les persones sòcies treballadores que estan incloses en els supòsits a), b), d) i f) de l'apartat 1 d'aquest article, i mentre estan en situació de suspensió, conserven la resta dels drets i les obligacions com la resta de persones sòcies treballadores. Els estatuts socials poden establir limitacions als drets en els supòsits c) i g) de l'apartat 1 d'aquest article.

4. Excepte en el supòsit previst en la lletra f) del apartat 1 d'aquest article, les cooperatives de treball associat poden formalitzar contractes de treball de durada determinada per substituir les persones sòcies treballadores en situació de suspensió, d'acord amb la legislació estatal aplicable, amb persones treballadores assalariades sempre que el contracte especifiqui el nom de la persona sòcia treballadora substituïda i la

causa de la substitució.

5. Les persones sòcies treballadores d'una cooperativa de treball associat amb almenys dos anys d'antiguitat a l'entitat poden gaudir de situacions d'excedència voluntària, sempre que ho prevegin els estatuts socials que també han de determinar els drets i les obligacions.

Article 122

Baixa obligatòria de les persones sòcies per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major

1. En el cas que hi hagi causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o derivades de força major que afectin substancialment el bon funcionament de la cooperativa, l'assemblea general, a proposta del consell rector, un cop hagin estat constatades, pot acordar la suspensió total o parcial de l'activitat cooperativitzada de totes les persones sòcies treballadores o d'una part d'aquestes. En el mateix acord, s'ha d'establir la durada de la mesura i les persones sòcies treballadores que en queden afectades. Mentre les persones sòcies treballadores es trobin en situació de suspensió total o parcial, la resta de llurs drets i obligacions no queda afectada.

2. Si, per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o derivades de força major, per mantenir la viabilitat empresarial de la cooperativa, a criteri de l'assemblea general, cal reduir, amb caràcter definitiu, el nombre de llocs de treball de la cooperativa o modificar la proporció de les qualificacions professionals del col·lectiu que la integra, l'assemblea general ha de designar les persones sòcies treballadores que han de ser donades de baixa de la cooperativa per algunes de les causes indicades en aquest article.

3. La baixa a què fa referència l'apartat 2 anterior té la consideració de baixa obligatòria justificada i, per tant, les persones sòcies treballadores afectades tenen dret al reemborsament immediat de llurs aportacions socials voluntàries i al reemborsament de les aportacions socials obligatòries en el termini de dos anys, d'acord amb el procediment regulat per l'article 42 d'aquesta llei.

4. Si les persones sòcies que són baixa obligatòria justificada són titulars de les aportacions previstes per l'article 84.1.b) d'aquesta llei i el consell rector no n'acorda el reemborsament immediat, les persones sòcies que romanguin a la cooperativa han d'adquirir aquestes aportacions en el termini de sis mesos a comptar des de la data de baixa, en els termes que ho acordi l'assemblea general.

5. Els estatuts poden recollir expressament, respecte de les persones sòcies treballadores, l'exclusió o la limitació de la suspensió i la baixa obligatòria de les persones sòcies en els supòsits establerts pels apartats 1, 2 i 3 anteriors.

6. Si, per resolució ferma dictada com a resultat del corresponent expedient administratiu de reconeixement de la situació legal d'atur, no es declara aquesta situació, perquè no es constaten les causes que en justificaven la suspensió o la baixa obligatòria, les persones sòcies afectades deixen d'estar en situació de reducció o suspensió o reingressen a la cooperativa, segons sigui el cas. L'aixecament de la mesura o la readmissió s'han de fer efectius un cop la persona sòcia comunicui a la cooperativa aquesta resolució. Aquesta comunicació s'ha de fer efectiva en el termini d'un mes d'ençà de la notificació de la resolució administrativa.

Article 123

Continuïtat de les persones sòcies treballadores en el cas de cessament d'activitats

Si una cooperativa de treball associat cessa, per causes que no li són imputables, en un contracte de serveis o concessió administrativa i una nova empresa se'n fa càrrec, les persones sòcies treballadores afectades perquè hi estan desenvolupant llur activitat tenen els mateixos drets i deures que els haurien correspost si haguessin estat treballadores per compte d'altri, d'acord amb la legislació estatal aplicable.

Secció 2a

De les cooperatives de persones consumidores i usuàries

Article 124

Objecte i finalitat social

1. Les cooperatives de persones consumidores i usuàries tenen com a objecte el subministrament de béns i de serveis adquirits a terceres persones o produïts per si mateixes per facilitar l'ús o consum de les persones sòcies i de les que hi convisquin, amb la finalitat social de facilitar-los el consum o l'ús en les condicions de preu, qualitat i informació més favorables possibles per a les persones sòcies, així com l'educació, la formació i la defensa dels drets de les persones sòcies en particular i de les persones consumidores i usuàries en general.

2. Així mateix, poden organitzar-se com a cooperatives de persones consumidores i usuàries les entitats jurídiques que associïn persones físiques o jurídiques, públiques o privades, incloses les PIME, els municipis i altres autoritats locals, que participin en la generació, la distribució, el subministrament, el consum, l'agregació, el magatzematge d'energia, inclosa la renovable, la prestació de serveis d'eficiència energètica o activitats similars o complementàries pròpies d'una comunitat energètica local, l'objectiu principal de la qual consisteixi a oferir beneficis mediambientals, econòmics o socials a llurs persones sòcies o a la localitat o zona local o illa en què desenvolupa la seva activitat.

3. Les cooperatives de persones consumidores i usuàries es poden considerar associacions de persones consumidores i usuàries de conformitat amb el que preveu l'article 22 de l'Estatut de les persones consumidores i usuàries de les Illes Balears.

Article 125

Aplicació del resultat positiu de l'exercici econòmic

A les cooperatives de persones consumidores i usuàries, l'aplicació dels resultats econòmics s'ha de realitzar d'acord amb l'article 93 d'aquesta llei en l'exercici següent a la seva meritació, sense perjudici que el retorn cooperatiu s'efectuï necessàriament a les persones sòcies com a descompte en els imports de les seves operacions amb la cooperativa. Els estatuts han d'establir en cada cas el mètode d'aplicació.

Article 126

Condicció i operativitat

1. Les cooperatives de persones consumidores i usuàries tenen la condició de majoristes i poden vendre a la menuda com a detallistes.
2. A tots els efectes, s'entén que, en el subministrament de béns i de serveis de la cooperativa a les persones sòcies, no hi ha, pròpiament, transmissions patrimonials, sinó que són les mateixes persones sòcies que, com a consumidores directes, els han adquirit conjuntament amb terceres persones.
3. La mateixa cooperativa es considera, a efectes legals, consumidora directa.

Article 127

Assemblea general

Els estatuts han de regular i desenvolupar en cada cas el procés de participació social en aquelles cooperatives de persones consumidores i usuàries que tinguin més de mil persones sòcies, per garantir el dret d'informació i la seva participació democràtica en les assemblees generals.

Secció 3a

De les cooperatives d'habitatges

Article 128

Objecte i finalitat social

1. Les cooperatives d'habitatges tenen per objecte proveir les persones sòcies d'habitatge, edificacions o serveis complementaris, construïts o rehabilitats per terceres persones, amb la finalitat social d'aconseguir aquests béns en les condicions de preu, qualitat i informació més favorables possibles per a les persones sòcies.
2. Les cooperatives d'habitatges poden adquirir, parcel·lar i urbanitzar terrenys i, en general, desenvolupar totes les activitats i treballs que calgui per acomplir el seu objecte social.
3. Les cooperatives d'habitatges també poden tenir com a objecte promoure la construcció d'edificis per a les persones sòcies en règim d'ús i gaudi, sigui per a descans o per a vacances, ja siguin destinades a residències per a persones sòcies de la tercera edat o amb diversitat funcional.
4. Les cooperatives d'habitatges també poden tenir per objecte la rehabilitació d'habitatges, de locals i d'edificacions i instal·lacions complementàries per destinar-los a llurs persones sòcies, i també la construcció d'habitatges per cedir-los a les persones sòcies i a les que conviuen amb elles mitjançant el règim d'ús i gaudi, bé per a ús habitual i permanent, bé per descans o vacances, o bé destinats a residències per a persones grans, amb diversitat funcional o persones assistides.
5. En tots els casos, els estatuts han de fixar les normes a què han d'ajustar-se tant els habitatges en propietat com les edificacions per a ús i gaudi de les persones sòcies i de les que conviuen amb elles, en règim de cessió d'ús, sense perjudici dels altres drets i obligacions de les persones sòcies.
6. Les cooperatives d'habitatges poden alienar o arrendar a terceres persones no sòcies els locals comercials i les instal·lacions i les edificacions complementàries de la seva propietat, però no els habitatges, sempre que compleixin les condicions objectives que fixen els estatuts socials.
7. Dels imports aconseguits per l'alienació dels béns esmentats a l'apartat 5 d'aquest article, s'ha de destinar un u per cent a dotar el fons d'educació i promoció, i la resta s'ha d'aplicar a reduir el cost de l'habitatge.

8. Dels imports aconseguits per l'arrendament de locals comercials i les edificacions i les instal·lacions complementàries, s'ha de destinar un cinc per cent a dotar el fons d'educació i promoció, i la resta a sufragar les despeses comunes de manteniment, conservació i millora.

9. La propietat o l'ús i gaudi dels habitatges i dels locals poden ser adjudicats o cedits a les persones sòcies mitjançant qualsevol títol admès en dret.

Article 129

Règim d'adjudicació o cessió d'ús

1. La propietat dels habitatges i locals poden ser adjudicats a les persones sòcies mitjançant qualsevol títol admès en dret.
2. Adjudicada la propietat d'habitatges i locals promoguts, la cooperativa ha de dissoldre's, però sempre que hagi transcorregut el termini de garantia i el legal previst per respondre dels vicis ocults com a entitat promotora, a comptar des de la data de la seva adjudicació, llevat que els estatuts o convenis de col·laboració subscrits amb entitats públiques estableixin un termini superior.

Article 130

Cooperatives de cessió d'ús d'habitatges

1. Són cooperatives de cessió d'ús d'habitatges les que conserven la propietat en ple domini o qualsevol altre dret sobre el sòl i/o l'edificació i procuren, a preu de cost, a les persones sòcies usuàries i, si s'escau, a la resta de persones membres que conformen una unitat de convivència, l'ús exclusiu dels habitatges i les dependències susceptibles d'aprofitament privat junt amb l'ús compartit dels espais i altres dependències comunes, destinant-lo a la residència habitual i permanent. La seva regulació es farà explícita als estatuts o al reglament de règim intern.

Aquestes cooperatives administren, gestionen, conserven i milloren el conjunt de l'edificació, i repercuteixen a les persones sòcies la part econòmica corresponent. A aquests efectes, la cooperativa té la consideració de consumidora final. A efectes fiscals aquestes cooperatives tenen la consideració de cooperatives de consum.

2. Les cooperatives de cessió d'ús han de complir els requisits per a cooperatives sense ànim de lucre i han de prestar serveis per satisfer necessitats col·lectives. Per tant, les persones sòcies usuàries poden ser de col·lectius generals o específics, com poden ser gent gran, gent amb diversitat funcional, etc.

3. El dret d'ús de la persona sòcia sobre espai d'ús privatiu o dependències susceptibles d'aprofitament particular es configura com un dret de naturalesa personal i societària, i és intransmissible per actes *inter vivos* o *mortis causa*. Els causahavents de la persona sòcia finada tenen dret a la liquidació del crèdit corresponent.

És aplicable a l'import de reemborsament el que regula l'article 42 d'aquesta llei, amb les deduccions previstes en els estatuts socials. Tanmateix, els estatuts socials de la cooperativa podran preveure que, en cas de baixa, es retingui l'import total que s'hagi de reemborsar a la persona sòcia sortint, fins que aquesta sigui substituïda en els seus drets i obligacions per una altra persona sòcia. S'ha de fixar un termini màxim de duració del dret de retenció.

4. S'entén per unitats de convivència les formades per les persones usuàries adscrites a un habitatge. Almanco una d'elles ha de ser sòcia usuària de la cooperativa. Els estatuts o el reglament de la cooperativa regularan drets i deures de les persones sòcies o no, i seran aplicables a totes les persones que hi convisquin les normes de disciplina social quant al règim d'ús d'habitatges i dependències comunes.

5. Les cooperatives de cessió d'ús tindran les següents limitacions:

- a) No podran adjudicar a les persones sòcies la propietat ni cap altre dret real sobre els habitatges o qualsevol dependència susceptible d'aprofitament particular. En cas de dissolució, aquests s'han de traspasar a una altra cooperativa de la mateixa classe, a les entitats que les agrupin o a altres entitats no lucratives que tinguin per objecte social l'habitatge assequible en règim de cessió d'ús, per tal de seguir-los destinant a residència habitual i permanent de les persones sòcies i de les persones membres de la seva unitat de convivència, en règim de cessió d'ús.
- b) Les cooperatives de cessió d'ús no es poden transformar en cap altre tipus de societat, ni en cap altra classe de cooperativa. En cas de fusió o escissió, si la cooperativa resultant fos d'una altra classe, els habitatges i les altres dependències susceptibles d'aprofitament particular s'han de traspasar a una altra o unes altres cooperatives o a les entitats que les agrupin, d'acord a la lletra a) anterior.
- c) Les cooperatives de cessió d'ús no poden dur a terme la divisió horitzontal de l'edifici excepte en situacions justificades (edifici preexistent amb divisió horitzontal feta, exigència legal o reglamentària o obtenció de crèdits d'entitats financeres). En cap cas, la divisió horitzontal no comportarà l'adjudicació a la persona sòcia de la propietat ni de cap dret real sobre l'habitatge ni sobre la finca en el seu conjunt.
- d) Les limitacions recollides en aquest article s'han d'inscriure al Registre de la Propietat.

6. Aportacions al capital i altres aportacions obligatòries de cessió d'ús:

- a) En aquest tipus de cooperatives de cessió d'ús, per adquirir la condició de persona sòcia cal subscriure una aportació al capital, que ha de tenir com a import màxim el que li correspongui en funció dels costos de promoció o adquisició de l'immoble. Les aportacions obligatòries al capital social i les aportacions obligatòries de les persones sòcies per finançar la construcció no poden ser superiors, en el seu conjunt, al trenta per cent de les despeses de promoció.
- b) Les persones sòcies usuàries que ingressin amb posterioritat a la promoció només podran ser obligades a efectuar les aportacions previstes a l'apartat anterior, actualitzades, en el seu cas, d'acord a l'Índex General de Preus al Consum.
- c) Les persones sòcies usuàries estan obligades a les aportacions periòdiques que acordi l'assemblea general o, si n'és el cas, l'assemblea de cada projecte per fer front als costos de la cooperativa. Així mateix, les persones sòcies usuàries han de fer front al pagament dels costos dels altres béns i serveis que els subministri la cooperativa.

Article 131

Construcció per fases o promocions

1. Si la cooperativa d'habitatges desenvolupa més d'una promoció o una mateixa ho és per fases, s'ha d'ajustar al que disposa l'article 7 d'aquesta llei per a cadascuna.
2. Cada promoció o fase ha d'identificar-se amb una denominació específica.

Aquesta ha de figurar de forma clara i destacada en tota la documentació que s'hi relaciona, incloent-hi permisos, inscripcions registrals o llicències administratives i qualsevol contracte formalitzat amb terceres persones.

3. Els béns que integren el patrimoni comptabilitzat d'una promoció o fase no respon dels deutes de les restants.

Article 132

Auditoria de comptes

Les cooperatives d'habitatges, abans de presentar els comptes anuals a l'assemblea general ordinària per estudiar-los i aprovar-los, han de sotmetre'ls a una auditoria externa de comptes sense perjudici del que estableix l'article 100 d'aquesta llei. Aquesta obligació legal subsisteix mentre no s'adjudiquin o se cedeixin a les persones sòcies els habitatges o locals.

Article 133

Transmissió de drets

1. En les cooperatives d'habitatges, la persona sòcia que pretén transmetre *inter vivos* els seus drets sobre l'habitatge o local —abans d'haver transcorregut cinc anys o un altre termini superior fixat pels estatuts, que no pot ser superior a deu anys des de la data del lliurament de la possessió de l'habitatge o local— ha de posar-los a disposició de la cooperativa, que els ha d'oferir als sol·licitants d'admissió com a persones sòcies per ordre d'antiguitat.
2. El preu de tempteig ha de ser igual a la quantitat desemborsada per la persona sòcia que transmet els seus drets sobre l'habitatge o local, incrementada amb la revaloració que hagi experimentat d'acord amb l'índex de preus al consum, durant el període comprès entre les dates dels diferents desemborsaments parcials i la data de la comunicació a la cooperativa de la intenció de la persona sòcia de transmetre els seus drets sobre l'habitatge o local.
3. Quan han transcorregut tres mesos des que la persona sòcia ha posat en coneixement del consell rector el propòsit de transmetre els seus drets sobre l'habitatge o local, sense que cap persona sol·licitant d'admissió com a sòcia no faci ús del dret de preferència per adquirir-los, la persona sòcia queda autoritzada per transmetre'ls, *inter vivos*, a terceres persones no sòcies.
4. Si en el supòsit a què es refereixen els apartats anteriors d'aquest article, la persona sòcia no compleix els requisits que s'hi estableixen i transmet a terceres persones els seus drets sobre l'habitatge o local, la cooperativa, si hi ha sol·licitants d'admissió com a sòcies, ha d'exercir el dret de retracte i la persona compradora ha de reemborsar el preu establert a l'apartat 2 d'aquest article, incrementat amb les despeses a què fa referència l'article 1518.2 del Codi Civil. Les despeses previstes en l'article 1518.1 del Codi Civil són a càrrec de la persona sòcia que va incomplir el que estableixen els apartats anteriors d'aquest article.
5. El dret de retracte pot exercir-se durant un any, comptador des de la inscripció de la transmissió al Registre de la Propietat o, si no s'ha fet, durant tres mesos, comptadors des que la persona retraient té coneixement de la transmissió.
6. Les limitacions establertes en els apartats anteriors d'aquest article no són d'aplicació quan la persona sòcia transmet els seus drets sobre l'habitatge o local als seus ascendents o descendents, així com a les transmissions entre cònjuges decretades o aprovades judicialment en els casos de separació o divorci.

7. Quan la cooperativa promogui habitatge de protecció pública, s'ha de subjectar, en tot cas, a la normativa reguladora d'aquest tipus d'habitatge.

Secció 4a
De les cooperatives agràries

Article 134

Objecte i finalitat social

1. Són cooperatives agràries les que associen persones físiques, jurídiques, societats rurals menorquines i comunitats de béns, titulars d'explotacions agrícoles, forestals, ramaderes o mixtes, i que tenen com a objecte la producció, la transformació i la comercialització dels productes obtinguts per les persones sòcies en les seves explotacions i/o, accessòriament, la prestació de serveis i subministraments, equips productius i serveis, o realitzar operacions encaminades a la millora en qualsevol àrea o vessant econòmic o social de les explotacions de les persones sòcies, dels seus elements o components de la cooperativa o de la vida en el medi rural.

2. Les cooperatives agràries poden dur a terme, com a activitat accessòria, qualsevol servei o activitat empresarial exercits en comú, d'interès de les persones sòcies i de la població agrària, molt especialment les activitats de consum, comunitats energètiques renovables i els serveis per a les persones sòcies i per als membres de llur entorn social, i el foment de les activitats encaminades a la promoció i la millora de la població agrària i el medi rural. Per al compliment de llurs objectius, poden, entre altres activitats, prestar serveis per a la mateixa cooperativa i amb el personal propi, que consisteixen en la realització de feines agràries o altres d'anàlogues en les explotacions i a favor de les persones sòcies, d'acord amb la legislació estatal aplicable.

3. Els estatuts de la cooperativa poden exigir, com a requisit per adquirir i conservar la condició de persona sòcia, un compromís d'activitat exclusiva corresponent a l'objecte social d'aquells.

4. Sense perjudici del que estableix l'article 39.4 d'aquesta llei, els estatuts han d'establir el temps mínim de permanència de les persones sòcies a la cooperativa, que no pot ser superior a cinc anys. L'incompliment d'aquesta obligació no eximeix la persona sòcia de la seva responsabilitat davant terceres persones, ni de la responsabilitat que ha assumit amb la cooperativa, d'acord amb els estatuts socials, per obligacions i inversions aprovades i no amortitzades. Així mateix, els estatuts socials poden establir que, en cas de baixa, les persones sòcies responguin davant de la cooperativa, durant un termini que estableixin els mateixos estatuts, que mai no pot ser superior a cinc anys, de les inversions aprovades, iniciades o finalitzades, i no amortitzades, en proporció a llur activitat cooperativitzada dels últims cinc anys o, si escau, del termini fixat a aquests efectes pels estatuts o pel reglament de règim intern. En aquest sentit:

a) Aquesta responsabilitat no està vinculada o limitada per l'aportació del capital social.

b) Aquesta mesura no és aplicable si el consell rector ha considerat que la baixa de la persona sòcia és justificada per causa de força major.

5. Es poden acordar nous compromisos de permanència obligatoris amb caràcter excepcional per a les persones sòcies quan l'assemblea general adopti acords que impliquin la necessària permanència o la participació d'aquestes en l'activitat de la cooperativa en nivells o terminis nous o superiors als previstos en els estatuts, com ara inversions, ampliació d'activitats, plans de capitalització o similars. En aquests casos, les persones sòcies de la cooperativa o de la secció a les quals afecti aquest acord poden sol·licitar la baixa a la cooperativa o a la secció de què es tracti. Aquesta baixa té caràcter de justificada en el termini dels quaranta dies següents a l'adopció de l'acord.

6. Si els estatuts ho preveuen, la cooperativa pot incorporar com a persones sòcies col·laboradores, aquelles persones, tant físiques com jurídiques, que, sense poder realitzar plenament l'activitat cooperativitzada, col·laboren en la seva consecució, participant en alguna o en algunes activitats accessòries.

7. Els estatuts o un acord de l'assemblea general han de determinar el règim d'admissió i baixa, així com els drets i les obligacions de les persones sòcies col·laboradores, si bé el conjunt dels seus vots no pot superar el trenta per cent dels vots socials. Les persones sòcies col·laboradores poden elegir una persona representant al consell rector, amb veu però sense vot, mai superior a un terç d'aquestes, que no pot exercir en cap cas els càrrecs de president o presidenta ni de vicepresident o vicepresidenta.

8. Quan la cooperativa té, a més, persones associades, aquest límit s'ha d'aplicar al conjunt de vots dels col·lectius esmentats.

9. Les persones sòcies col·laboradores han de subscriure l'aportació inicial al capital social que fixen els estatuts, però no estan obligades a realitzar aportacions obligatòries noves al capital social, si bé l'assemblea general pot autoritzar-les a fer noves aportacions voluntàries. Les aportacions al capital de les persones sòcies col·laboradores han de comptabilitzar-se de manera independent a les de la resta de les persones sòcies.

10. Els estatuts poden regular la forma en què les persones sòcies col·laboradores han de participar en la imputació de les pèrdues, així com el dret al retorn cooperatiu.

11. També poden ser persones sòcies col·laboradores les cooperatives amb què se subscrigui un acord de col·laboració intercooperatiu, en les mateixes condicions establertes en els apartats anteriors d'aquest article.

12. Les persones sòcies col·laboradores no poden desenvolupar activitats cooperativitzades en competència amb les que desenvolupi la societat cooperativa de què siguin col·laboradores.

Secció 5a

De les cooperatives d'explotació comunitària de la terra

Article 135

Objecte i finalitat social

Són cooperatives d'explotació comunitària de la terra les que associen persones titulars de drets d'ús i aprofitament de terres o uns altres béns immobles susceptibles d'explotació agrària, que cedeixen aquests drets a la cooperativa i que hi presten o no els seus serveis. També poden associar unes altres persones físiques que, sense cedir a la cooperativa drets de gaudi sobre béns, hi presten serveis per a l'explotació en comú dels béns cedits per les persones sòcies i dels altres que posseeixi la cooperativa per qualsevol títol, així com desenvolupar les activitats recollides en l'article 134 d'aquesta llei, tot això encaminat a la millora, en qualsevol àrea o vessant econòmic o social de totes les explotacions sota l'emparament de la cooperativa, dels seus elements o components, de la mateixa cooperativa o de la vida en el medi rural.

Article 136

Règim de les persones sòcies

1. Poden ser persones sòcies de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra:

- a) Les persones físiques, jurídiques, societats rurals menorquines i comunitats de béns, titulars de drets d'ús i aprofitament de terra o altres béns immobles susceptibles d'explotació agrària que cedeixin aquests drets a la cooperativa, prestant-hi o no serveis i que, en conseqüència, tenen simultàniament la condició de persones sòcies que cedeixen el gaudi de béns a la cooperativa i de sòcies treballadores, o únicament la primera.
- b) Les persones físiques que, sense cedir a la cooperativa drets de gaudi sobre béns, hi presten serveis. Aquestes tenen únicament la condició de sòcies treballadores.

2. És d'aplicació a les persones sòcies treballadores de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra, que cedeixin o no simultàniament el gaudi de béns a la cooperativa, les normes establertes en aquesta llei per a les persones sòcies treballadores de les cooperatives de treball associat, amb les excepcions contingudes en aquesta secció.

3. El nombre d'hores per any realitzades per les persones treballadores amb contracte de treball per compte d'altri no pot superar els límits establerts en l'article 116 d'aquesta llei.

Article 137

Cessió de l'ús i l'aprofitament de béns

1. Els estatuts han d'establir el temps mínim de permanència a la cooperativa de les persones sòcies en la condició que cedeixen l'ús i l'aprofitament de béns, que no pot ser superior a quinze anys.
2. Havent complert el termini de permanència a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article, si els estatuts ho preveuen, poden establir-se nous períodes successius de permanència obligatòria, per terminis no superiors a cinc anys.

Aquests terminis s'apliquen automàticament, llevat que la persona sòcia comuniqui la seva decisió de ser declarada baixa, amb una anticipació mínima de sis mesos a l'acabament del termini de permanència obligatòria respectiu.

En tot cas, el termini per reemborsar les aportacions al capital social ha de començar a computar-se des de la data en què acabi l'últim termini de permanència obligatòria.

3. Encara que, per qualsevol causa, la persona sòcia cessi en la cooperativa en la seva condició que cedeix el gaudi de béns, la cooperativa pot conservar els drets d'ús i aprofitament que van ser cedits per la persona sòcia pel temps que falti per acabar el període de permanència obligatòria d'aquesta a la cooperativa. La cooperativa, si fa ús d'aquesta facultat, ha d'abonar en compensació a la persona sòcia cessant la renda mitjana de la zona dels béns esmentats.

4. La persona arrendatària i la resta de persones titulars d'un dret de gaudi poden cedir l'ús i l'aprofitament dels béns pel termini màxim de durada del seu contracte o títol jurídic, sense que això sigui causa de desnonament o de resolució d'aquest.

En aquest supòsit, la cooperativa pot dispensar de l'acompliment del termini estatutari de permanència obligada sempre que la persona titular dels drets d'ús i aprofitament es comprometi a cedir-los pel temps que comprengui el seu títol jurídic.

5. Els estatuts han d'assenyalar el procediment per obtenir la valoració dels béns susceptibles d'explotació en comú.

6. Cap persona sòcia no pot cedir a la cooperativa l'usdefruit de terres o d'uns altres béns immobles que excedeixin del terç del valor total dels integrats a l'explotació, llevat que es tracti d'ens públics o societats, en el capital social de les quals els ens públics participin majoritàriament.

7. Els estatuts poden regular el règim d'obres, millores i servituds que puguin afectar els béns, el gaudi dels quals ha estat cedit i siguin conseqüència del pla d'explotació comunitària d'aquests. La regulació estatutària comprèn el règim d'indemnitzacions que sigui procedent a conseqüència d'aquestes obres, millores i servituds. Si els estatuts ho preveuen i la persona sòcia que cedeix el gaudi té titularitat suficient per autoritzar la modificació, no pot oposar-se a la realització de l'obra o millora o a la constitució de la servitud. Quan sigui necessari per a l'aprofitament normal del bé afectat, la servitud s'ha de mantenir, encara que la persona sòcia cessi en la cooperativa o l'immoble canviï de titularitat, sempre que aquesta circumstància s'hagi fet constar al document de constitució de la servitud. En tot cas, és d'aplicació la facultat de variació recollida en el paràgraf segon de l'article 545 del Codi Civil.

Per adoptar acords relatius al que estableix aquest punt, és necessari que la majoria prevista en l'article 57 d'aquesta llei comprengui el vot favorable de les persones sòcies que representin, almenys, el cinquanta per cent de la totalitat dels béns, l'ús i el gaudi dels quals hagin estat cedits a la cooperativa.

8. Els estatuts poden establir normes per les quals les persones sòcies que hagin cedit a la cooperativa l'ús i aprofitament de béns, quedin obligades a no transmetre a terceres persones drets sobre aquests béns que impedeixin el de l'ús i aprofitament d'aquests per la cooperativa durant el temps de permanència obligatòria de la persona sòcia.

9. La persona sòcia que sigui baixa obligatòria o voluntària a la cooperativa, qualificada de justificada, pot transmetre les seves aportacions al capital social de la cooperativa al seu cònjuge, ascendents o descendents, si aquestes persones són sòcies o adquireixen tal condició en el termini de tres mesos des de la baixa d'aquella.

Article 138

Règim econòmic

1. Els estatuts han de fixar l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser persona sòcia, distingint la que ha de realitzar en la seva condició que cedeix el gaudi de béns i en la de persona sòcia treballadora.

2. La persona sòcia que, tenint la doble condició que cedeix el gaudi de béns i de persona sòcia treballadora, sigui declarada baixa en una, té dret al reemborsament de les aportacions realitzades en funció de la condició en què cessa a la cooperativa, sigui aquesta la que cedeix béns o la de sòcia treballadora.

3. La persona sòcia en la seva condició de persona sòcia treballadora percep bestretes laborals, d'acord amb el que s'estableix per a les cooperatives de treball associat.

En la seva condició que cedeix l'ús i aprofitament de béns a la cooperativa, percep per aquesta cessió la renda usual a la zona per a finques anàlogues. Les quantitats percebudes per les bestretes laborals i les rendes ho són a compte dels resultats finals, en l'exercici de l'activitat econòmica de la cooperativa.

A efectes del que estableix l'article 92.2.a) d'aquesta llei, tant les bestretes laborals com les rendes esmentades tenen la consideració de despeses deduïbles.

4. Els retorns cooperatius s'han d'acreditar a les persones sòcies d'acord amb les normes següents:

a) Els excedents disponibles que tinguin el seu origen en els béns inclosos a l'explotació per títols diferents de la cessió a la cooperativa del seu gaudi per les persones sòcies s'han d'imputar a qui tingui la condició de persona sòcia treballadora, d'acord amb les normes establertes per a les cooperatives de treball associat.

b) Els excedents disponibles que tinguin el seu origen en els béns, el gaudi dels quals hagi estat cedit per les persones sòcies a la cooperativa, s'han d'imputar les sòcies en proporció amb la seva respectiva activitat cooperativa, en els termes que s'assenyalen a continuació:

b.1) L'activitat consistent en la cessió a favor de la cooperativa del gaudi de les finques ha de ser valorada necessàriament en el moment de la cessió.

b.2) L'activitat consistent en la prestació de treball per la persona sòcia ha de ser valorada d'acord amb el salari del conveni vigent per al seu lloc de feina, encara que hagi percebut bestretes laborals de quantia diferent.

5. La imputació de les pèrdues s'ha de realitzar d'acord amb les normes establertes a l'apartat 4 d'aquest article.

Això no obstant, si l'explotació dels béns, el gaudi dels quals ha estat cedit per les persones sòcies dóna lloc a pèrdues, les que corresponguin a l'activitat cooperativitzada de prestació de treball sobre els béns esmentats s'han d'imputar completament als fons de reserva i, si no n'hi ha, a les persones sòcies en la seva condició de qui cedeix el gaudi de béns, en la quantia necessària per garantir a les persones sòcies treballadores una compensació mínima igual al setanta per cent de les retribucions satisfetes a la zona per un treball igual i, en tot cas, no inferior a l'import del salari mínim interprofessional.

Secció 6a

De les cooperatives de serveis

Article 139

Objecte

1. Són cooperatives de serveis les que associen persones físiques o jurídiques, titulars d'explotacions industrials o de serveis i a professionals o artistes que exerceixin la seva activitat per compte propi i que tenen per objecte prestar subministraments i serveis, produir béns i realitzar operacions encaminades a la millora econòmica i tècnica de les activitats professionals o de les explotacions de les persones sòcies.

2. No pot ser classificada com a cooperativa de serveis aquella en la qual les persones sòcies i en l'objecte de la qual concorrin circumstàncies o peculiaritats que permetin classificar-la d'acord amb el que estableix una altra de les seccions d'aquest capítol.

Secció 7a

De les cooperatives de la mar

Article 140

Objecte i finalitat social

1. Són cooperatives de la mar les que associen pescadors, armadors d'embarcacions, confraries, organitzacions de productors pesquers, titulars de viviers i, en general, persones físiques o jurídiques titulars d'explotacions dedicades a activitats pesqueres, i a professionals per compte propi de les activitats esmentades, i que tenen per objecte prestar subministraments i serveis, així com realitzar operacions, encaminades a la millora econòmica, tècnica o social de les activitats professionals, de les explotacions de les persones sòcies, de la mateixa cooperativa i del medi marí.

2. Per acomplir el seu objecte social, les cooperatives de la mar poden desenvolupar, a més de les activitats d'aquest objecte determinades en els estatuts, aquelles altres que siguin pressupòsit, conseqüència, complement o instrument per a la millora econòmica, tècnica, laboral, ecològica o social de la cooperativa, de les explotacions de les persones sòcies, dels seus elements, de les activitats professionals o del medi marí.

3. L'àmbit d'aquesta classe de cooperatives s'ha de fixar estatutàriament.

Secció 8a

De les cooperatives de transport

Article 141

Objecte

1. Aquestes cooperatives tenen per objecte organitzar o prestar serveis de transport o bé realitzar activitats que possibilitin aquest compliment, així com per a aquelles activitats que, de conformitat amb la seva fórmula cooperativa, estiguin expressament facultades per la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació de transports terrestres.

2. Podran adoptar les formes següents:

a) Cooperativa de treball associat o de transports pròpiament dita, que agrupa transportistes, conductors o conductores o un altre

personal, a fi de dur a terme l'objecte social.

A aquestes cooperatives els serà aplicable la regulació de les cooperatives de treball associat.

Els estatuts socials podran establir que totes o part de les aportacions, tant obligatòries com voluntàries, hagin de consistir en una aportació dinerària, en l'aportació de qualque vehicle de les característiques que fixi la cooperativa o en la possibilitat d'aportació indistinta de qualsevol de les opcions anteriors. En el cas d'aportacions de qualque vehicle, el seu tractament serà el que estableix la present llei per a les aportacions no dineràries. En cas de baixa de la persona sòcia, el reemborsament de les aportacions en vehicles es farà mitjançant la devolució del vehicle i el fons d'amortització que s'hi aplica. Així mateix, els estatuts podran establir que les despeses, a les quals es refereix l'article 92 d'aquesta llei, s'imputin a cada vehicle que els hagi generat, així com els ingressos, generant d'aquesta manera una unitat d'explotació en cada vehicle, susceptible de ser adscrit al soci o la sòcia que l'hagi aportat.

Aquestes cooperatives hauran de permetre l'entrada de nous socis i sòcies quan durant més de dos anys consecutius hagin vingut proporcionant, de forma continuada, serveis a altres persones transportistes no sòcies.

b) Cooperativa de serveis o de transportistes que té per objecte facilitar l'activitat empresarial fent tasques com organitzar transport, administració i tallers.

c) Cooperativa de transport mixta, que podrà incloure persones sòcies exclusivament de servei i altres que, no disposant de títol de transportista, puguin exercir l'activitat amb vehicles propis de la cooperativa o aportats per la persona sòcia.

Secció 9a

De les cooperatives d'assegurances

Article 142

Normativa aplicable

Són cooperatives d'assegurances les que exerceixen l'activitat asseguradora als rams i amb els requisits establerts en la legislació de l'assegurança i, amb caràcter supletori, en la Llei de cooperatives.

Secció 10a

De les cooperatives sanitàries

Article 143

Objecte i normes aplicables

1. Són cooperatives sanitàries les que desenvolupen la seva activitat a l'àrea de la salut i poden estar constituïdes pels prestadors de l'assistència sanitària, pels seus destinataris o pels uns i pels altres. Poden realitzar també activitats complementàries i connexes fins i tot de tipus preventiu, general o per a grups o col·lectius determinats.

2. A les cooperatives sanitàries els són d'aplicació les normes establertes en aquesta llei per a les de treball associat o per a les de serveis, segons sigui procedent, quan les persones sòcies siguin professionals de la medicina. Quan les persones sòcies siguin les destinatàries de l'assistència sanitària, s'han d'aplicar a la societat les normes sobre cooperatives de persones consumidores i usuàries. Quan es donin les condicions previstes en l'article 151 d'aquesta llei, s'ha d'aplicar la normativa sobre cooperatives integrals. Si estiguessin organitzades com a empreses asseguradores, s'han d'ajustar, a més, a la normativa esmentada en l'article 142 d'aquesta llei.

Quan, per imperatiu legal, no puguin desenvolupar l'activitat asseguradora, aquesta ha de ser realitzada per societats mercantils que siguin propietat, almenys majoritària, de les cooperatives sanitàries. Als resultats derivats de la participació de les cooperatives sanitàries en aquestes societats mercantils els és d'aplicació el que disposa l'article 92.3 d'aquesta llei.

3. Quan una cooperativa de segon grau integri almenys una cooperativa sanitària, aquella pot incloure en la seva denominació el terme "sanitària".

Secció 11a

De les cooperatives d'ensenyament

Article 144

Objecte i normes aplicables

1. Són cooperatives d'ensenyament les que desenvolupen activitats docents, en diferents nivells i modalitats. Poden realitzar també, com a complementàries, activitats extraescolars i connexes, així com prestar serveis que facilitin les activitats docents.

2. A les cooperatives d'ensenyament, els són d'aplicació les normes establertes en aquesta llei per a les cooperatives de persones consumidores i usuàries, quan associïn els pares dels alumnes, els seus representants legals o els mateixos alumnes.
3. Quan la cooperativa d'ensenyament associï professors i personal no docent i de serveis, li són d'aplicació les normes d'aquesta llei que regulen les cooperatives de treball associat.

Secció 12a
De les cooperatives de crèdit

Article 145

Objecte i normes aplicables

1. Quan les cooperatives tinguin per objecte atendre les necessitats de finançament de les persones sòcies i de terceres persones mitjançant l'exercici de les activitats pròpies de les entitats de crèdit, s'han de denominar "cooperatives de crèdit".
2. Les cooperatives de crèdit poden fer tota classe d'operacions actives, passives i de serveis a les altres entitats de crèdit, i han d'atendre preferentment les necessitats financeres de les persones sòcies, a fi de complir millor els seus fins cooperatius.
3. Les cooperatives de crèdit s'han de regular per les normes especials d'aquesta secció i per les altres disposicions generals d'aquesta llei, sense perjudici de les normes bàsiques de l'Estat ni de les autonòmiques que els siguin aplicables.
4. Poden adoptar la denominació de "caixa rural" les societats cooperatives de crèdit que tinguin com a activitat principal la prestació de serveis financers en el medi rural.

Article 146

Constitució

La sol·licitud de constitució d'una cooperativa de crèdit ha d'estar subscripta per un grup de promotors del qual n'han de formar part, almenys, cinc persones jurídiques que desenvolupin l'activitat pròpia del seu objecte social de manera ininterrompuda des d'almenys dos anys abans de la data de constitució, o per persones físiques, d'acord amb la normativa estatal aplicable.

Per constituir una caixa rural, el grup promotor ha d'incloure, almenys, dues cooperatives, una de les quals ha de ser agrària, o cinquanta sòcies persones físiques titulars d'explotacions agràries.

Article 147

Règim econòmic

1. Les aportacions inicials al capital social de la cooperativa s'han de fer en efectiu metàl·lic i s'han de desemborsar, almenys un cinquanta per cent, en el moment de la constitució, i la resta, dins el termini màxim de dos anys, o abans, si ho exigeix el compliment del coeficient de solvència. El capital social mínim ha d'estar completament desemborsat en tot cas.

Les aportacions esmentades s'han d'acreditar en títols nominatius, dels quals cada persona sòcia n'ha de posseir almenys un. Els estatuts han de determinar el valor nominal de cada títol, com també el nombre mínim de títols que han de posseir les persones sòcies, segons la naturalesa jurídica i el compromís d'activitat que han assumit dins els límits que s'estableixen en l'apartat 2 d'aquest article. Tots els títols han de tenir el mateix valor nominal.

2. L'import total de les aportacions de cada soci no pot excedir del vint per cent del capital social quan es tracti d'una persona jurídica i del dos i mig per cent quan es tracti d'una persona física. En cap cas el conjunt de persones jurídiques que no tinguin la condició de societat cooperativa no pot posseir més del cinquanta per cent del capital social.

3. No s'han d'abonar interessos per les aportacions al capital social quan el resultat de l'exercici econòmic, després d'haver computat, si n'és el cas, les pèrdues d'exercicis anteriors, no hagi estat positiu i no hi hagi reserves a lliure disposició suficients per satisfer-los, llevat d'autorització de l'òrgan o de l'entitat competent segons la legislació estatal i d'informe favorable de l'òrgan autonòmic competent en matèria de cooperatives.

4. Les aportacions al capital social s'han de reemborsar a les persones sòcies només quan no es produeixi una cobertura insuficient del capital social obligatori, reserves i coeficient de solvència. Tampoc no es poden practicar reemborsaments durant els cinc primers anys, comptadors des de la constitució de la cooperativa, llevat que legalment o reglamentàriament s'hagi previst la possibilitat d'autorització expressa.

5. De conformitat amb la normativa estatal aplicable, les cooperatives de crèdit poden fer operacions actives amb terceres persones no sòcies

fins a un màxim del cinquanta per cent dels seus recursos totals. En aquest percentatge no s'han de computar les operacions realitzades per les cooperatives de crèdit amb les persones sòcies de les cooperatives associades, les de col·locació dels excessos de tresoreria en el mercat interbancari, ni l'adquisició de valors i actius financers de renda fixa que es puguin adquirir per cobrir els coeficients legals o per col·locar els excessos de tresoreria.

6. El que s'ha disposat en aquest article s'ha d'entendre de conformitat amb l'establert en la legislació estatal aplicable.

Article 148

Control i inspecció

1. Amb independència del que estableix al respecte la legislació estatal, les cooperatives de crèdit estan sotmeses a les normes generals que regulin les facultats d'ordenació, de control, d'inspecció i de disciplina que sobre aquestes escaiguin a les autoritats d'ordre econòmic de l'administració, pel seu caràcter d'entitats de crèdit.

2. Les línies bàsiques de l'aplicació del fons destinat a educació i promoció acordades per l'assemblea general de la cooperativa s'han de sotmetre a aprovació de la conselleria competent en matèria de cooperatives, que ha de requerir l'informe previ de la conselleria competent en matèria de política financera i, en el cas de les caixes rurals, a més, el de la conselleria competent en matèria d'agricultura.

Secció 13a

De les cooperatives d'iniciativa social

Article 149

Objecte i normes aplicables

1. Seran qualificades cooperatives d'iniciativa social aquelles que sense ànim de lucre i amb independència de la seva classe, tenen per objecte social la prestació de serveis relacionats amb:

1.1. Serveis socials;

- a) Família.
- b) Infantesa i adolescència.
- c) Persones grans.
- d) Persones amb discapacitat.
- e) Dona.
- f) Minories ètniques i immigració.
- g) Uns altres grups o sectors en què es puguin manifestar situacions de risc o exclusió social.

1.2. Salut: Alcohòlics i toxicòmans.

1.3. Joventut: Protecció de la joventut.

1.4. Educació: Educació especial.

2. En el supòsit que l'objecte social de la cooperativa inclogui, a més, activitats diferents a les pròpies de la iniciativa social, aquelles han de ser accessòries i subordinades a aquestes. La cooperativa ha de portar una comptabilitat separada per a un i per a l'altre tipus d'activitats.

3. A les cooperatives d'iniciativa social se'ls aplicaran les normes relatives a la classe de cooperativa a què pertanyin. Per ser qualificada i inscrita com a cooperativa de treball associat d'iniciativa social, ha de fer constar expressament en els estatuts l'absència d'ànim de lucre. Amb aquesta finalitat, ha de complir els requisits següents:

- a) Els resultats positius que es produeixin en un exercici econòmic no poden ser distribuïts entre les persones sòcies.
- b) Les aportacions de les persones sòcies al capital social, tant obligatòries com voluntàries, no poden meritjar un interès superior a l'interès legal del diner, sense perjudici de la seva possible actualització.
- c) El caràcter gratuït de l'acompliment dels càrrecs del consell rector, sense perjudici de les compensacions econòmiques procedents per les despeses en què puguin incórrer els consellers i les conselleres en l'acompliment de les seves funcions.
- d) Les bestretes societàries i les retribucions de les persones treballadores per compte d'altri no poden superar el cent cinquanta per cent de les retribucions que en funció de l'activitat i categoria professional, estableixi el conveni col·lectiu aplicable al personal assalariat del sector.
- e) L'incompliment de qualsevol dels anteriors requisits determina la pèrdua de la condició de cooperativa d'iniciativa social i ha de passar a regir-se plenament pel que es disposa amb caràcter general per a les cooperatives de treball associat.

4. Aquestes cooperatives han d'expressar, a més, en la seva denominació, la indicació "iniciativa social", amb caràcter previ a la qualificació i a la inscripció en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

5. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de considerar aquestes cooperatives entitats sense finalitats lucratives a tots els efectes. També, ha de considerar aquestes cooperatives entitats del tercer sector sempre que compleixin amb el que disposa l'article 4 de la Llei 3/2018, de 29 de maig, del tercer sector d'acció social.

6. Les entitats i els organismes públics poden participar en qualitat de socis en la forma en què estatutàriament pugui establir-se.

Secció 14a
De les cooperatives d'inserció social

Article 150

Objecte i normes aplicables

1. S'anomenen cooperatives d'inserció social les que, sense ànim de lucre i amb independència de la seva classe, tenen per objecte atendre les seves persones membres, pertanyents a col·lectius de persones amb discapacitats físiques o psíquiques, menors i ancians amb mancances familiars i econòmiques, i qualsevol altre grup o minoria exclosos socialment, i facilitar-los la seva integració plena en la societat.

2. Poden ser persones sòcies d'aquestes cooperatives les persones indicades a l'apartat 1 anterior, així com els seus tutors, personal tècnic, professional i d'atenció, i entitats públiques i privades.

3. Les persones sòcies amb discapacitat poden estar representades en els òrgans socials per les persones que en tinguin atribuïda la representació legal.

4. Els estatuts han de regular necessàriament el funcionament d'aquestes cooperatives, incorporant-hi d'una forma especial les potencialitats dels valors cooperatius per a la consecució de la seva finalitat social.

5. Per ser qualificada i inscrita com a cooperativa d'inserció social, ha de fer constar expressament en els seus estatuts l'absència d'ànim de lucre.

6. A tots els efectes, l'administració pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears considera aquestes cooperatives com a entitats sense fins lucratiu. També ha de considerar aquestes cooperatives entitats del tercer sector sempre que compleixin amb el que disposa l'article 4 de la Llei 3/2018, de 29 de maig, del tercer sector d'acció social.

7. Seran d'aplicació, per a aquestes cooperatives, les normes de la present llei relatives a la classe de cooperatives a què pertanyen.

Secció 15a
De les cooperatives integrals

Article 151

Objecte i normes aplicables

Es denominen cooperatives integrals aquelles que, amb independència de la classe, la seva activitat cooperativitzada és doble o plural, acomplint les finalitats socials pròpies de diverses classes de cooperatives en una mateixa societat, d'acord amb els seus estatuts i acomplint el que es regula per a cada una de les seves activitats. En els casos esmentats, l'objecte social és plural i es beneficia del tractament legal que li correspon per l'acompliment d'aquestes finalitats.

En els òrgans socials de les cooperatives integrals, hi ha d'haver sempre representació de les activitats integrades a la cooperativa. Els estatuts poden reservar el càrrec de president o presidenta o vicepresident o vicepresidenta a una determinada modalitat de persones sòcies.

Capítol XI
De les cooperatives de segon grau i els grups cooperatius

Article 152

Objecte de les cooperatives de segon grau

1. Les cooperatives de segon grau tenen per objecte la intercooperació, la integració econòmica o la integració empresarial de les entitats que en són membres, amb l'extensió o l'abast que estableixin els estatuts respectius.

2. Així mateix, poden organitzar-se com a cooperatives de segon grau les entitats jurídiques que associïn persones físiques o jurídiques, públiques o privades, incloses les PIME, els municipis i altres autoritats locals, que participin en la generació, la distribució, el subministrament, el consum, l'agregació, el magatzematge d'energia, inclosa la renovable, la prestació de serveis d'eficiència energètica o activitats similars o complementàries pròpies d'una comunitat energètica local, l'objectiu principal de la qual consisteixi a oferir beneficis mediambientals, econòmics o socials a llurs persones sòcies o a la localitat o zona local o illa en què desenvolupa la seva activitat.
3. Quan la cooperativa de segon grau es constitueixi amb la finalitat d'integrar empreses, pot incloure l'expressió "grup cooperatiu" en la seva denominació.
4. Els estatuts socials de les cooperatives de segon grau, quan es constitueixin com a grup cooperatiu, n'han de determinar:
 - a) Les àrees d'activitat empresarial integrades, les bases per a l'exercici de la direcció unitària del grup i les característiques d'aquestes àrees.
 - b) Les matèries respecte de les quals les propostes de les entitats sòcies són de caràcter indicatiu i no vinculant per a la cooperativa de segon grau. En aquest sentit, s'entenen transferides a la cooperativa de segon grau totes les facultats directament relacionades amb el seu objecte social, que no hagin estat estatutàriament excloses, i tenen prioritat els acords i les instruccions d'aquesta davant les decisions de les entitats agrupades.

Article 153

Sòcies

Poden ser sòcies d'una cooperativa de segon grau les cooperatives de primer grau, les persones sòcies de treball o amb altre vincle i tota entitat o persona jurídica, pública o privada, que s'hi incorporen en les mateixes condicions que en la resta de cooperatives. En tot cas, les cooperatives que en són sòcies tenen en tot moment i en tots els òrgans, com a mínim, més de la meitat dels vots socials.

Article 154

Característiques

1. Les cooperatives de segon grau es poden convertir en cooperatives de primer grau mitjançant el procediment que estableix aquesta llei per a les modificacions dels estatuts.
2. Les cooperatives que concentren llurs empreses per fusió o per constitució de cooperatives de segon grau gaudeixen de tots els beneficis atorgats per la legislació sobre agrupació i concentració d'empreses.
3. Els retorns cooperatius que percebin les cooperatives sòcies de les de segon grau, i també els interessos que meritin llurs aportacions al capital social i els derivats del finançament voluntari tenen la consideració d'excedent cooperatiu.
4. En cas de dissolució d'una cooperativa de segon grau la distribució de l'haver líquid s'ha de fer d'acord amb el que estableix l'article 113.1.d) d'aquesta llei.

Article 155

Normativa aplicable

En tot el que no estableix aquest capítol, s'han d'aplicar a les cooperatives de segon grau les disposicions de caràcter general que estableix aquesta llei o les disposicions sectorials que els siguin aplicables.

Article 156

Grups cooperatius

1. S'entén per grup cooperatiu als efectes d'aquesta llei el conjunt format per diverses societats cooperatives de qualsevol classe, que té per objecte la definició de polítiques empresarials i el seu control, la planificació estratègica de l'activitat de les persones sòcies i la gestió dels recursos i les activitats comunes. Haurà d'incloure en la seva denominació, "grup cooperatiu".
2. Els estatuts del grup cooperatiu han de determinar les facultats d'administració i gestió que ha de tenir la seva entitat cap de grup, les instruccions del qual són d'accompliment obligat per a les cooperatives agrupades, de manera que es produeix una unitat de decisió en l'àmbit de les facultats esmentades.
3. L'emissió d'instruccions pot afectar diferents àmbits de gestió, administració o govern, entre les quals es poden incloure:
 - a) L'establiment a les cooperatives de base, de normes estatutàries o reglamentàries comunes.
 - b) L'establiment de relacions associatives entre les cooperatives de base.

c) El compromís d'aportació periòdica de recursos calculats en funció de la seva respectiva evolució empresarial o compte de resultats.

4. Els compromisos generals assumits davant del grup han de formalitzar-se per escrit, sigui en els estatuts de l'entitat cap de grup, si és societat cooperativa, o mitjançant un altre document contractual. S'hi ha d'incloure la duració si aquesta és limitada, el procediment per modificar-lo i per separar una cooperativa i l'exercici de les facultats que s'acorda atribuir a l'entitat cap de grup. La modificació, l'ampliació o la resolució dels compromisos indicats pot efectuar-se, si així s'ha establert, mitjançant acord de l'òrgan màxim de l'entitat cap de grup. El document contractual ha d'elevat-se a escriptura pública.

5. L'acord d'integració en un grup cooperatiu s'ha d'anotar al full corresponent de cada societat cooperativa en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

6. La responsabilitat derivada de les operacions que realitzin directament amb terceres persones les societats cooperatives integrades al grup no afecta el grup ni les altres cooperatives que l'integrin.

Capítol XII

De les microcooperatives

Secció 1a

Disposicions generals

Article 157

Concepte de microcooperativa

La microcooperativa és aquella societat cooperativa de primer grau, pertanyent exclusivament a la classe de les de treball associat i a la de les d'explotació comunitària de la terra, el règim jurídic de la qual es regula en virtut d'aquest capítol XII.

Article 158

Límits al nombre de persones sòcies

1. Les microcooperatives de treball associat estaran integrades per un mínim de dues i un màxim de deu persones sòcies treballadores incorporades de forma indefinida, a jornada completa o a jornada parcial.
2. Les microcooperatives d'explotació comunitària de la terra estaran integrades per un mínim de dues i un màxim de deu persones sòcies que compleixin les condicions establertes a l'article 135 d'aquesta llei.

Secció 2a

Constitució i inscripció

Article 159

Constitució

1. Poden constituir-se com a microcooperatives tant les societats cooperatives de nova constitució com aquelles ja constituïdes a l'entrada en vigor d'aquesta llei que compleixin els requisits establerts en aquesta i que adaptin els seus estatuts socials.

Igualment, es poden constituir com a microcooperatives les societats mercantils.

2. La constitució d'una microcooperativa de nova creació, l'adaptació dels estatuts socials d'una societat cooperativa constituïda conformement amb el que disposa aquesta llei o la transformació d'una societat no cooperativa en una microcooperativa, requereix l'atribució expressa de la qualitat de microcooperativa per part de les persones promotores o de l'òrgan social corresponent.

3. La constitució, l'adaptació o la transformació d'una altra entitat en microcooperativa de treball associat o d'explotació comunitària de la terra requereix escriptura pública i inscripció en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears. En virtut de la inscripció, la microcooperativa de nova constitució adquireix personalitat jurídica.

4. A aquests efectes, el Registre de Cooperatives de les Illes Balears portarà una secció diferenciada dins del mateix registre d'inscripció de societats microcooperatives, en la qual han de constar les dades d'identificació en els termes previstos per a les cooperatives en el Decret 65/2006, de 14 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament del Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

5. Les societats cooperatives de treball associat i les d'explotació comunitària de la terra constituïdes, que reunint els requisits establerts a la present norma vulguin adoptar la forma de microcooperativa, han d'adaptar els seus estatuts a les prescripcions d'aquest capítol.

6. La conselleria competent en matèria de cooperatives aprovarà un model orientatiu d'estatuts socials de microcooperativa de treball associat o d'explotació comunitària de la terra, que es posarà a disposició de les persones interessades en la seva constitució. Aquest model incorporarà les diferents variants per les quals, en funció del que preveu aquesta llei, es pugui optar per a la configuració de l'òrgan de govern, gestió i representació.

7. La utilització del model orientatiu d'estatuts socials sense introduir-hi modificacions comporta la tramitació abreujada de l'expedient, amb la consegüent exempció del tràmit de qualificació prèvia dels estatuts esmentats. En aquest cas, el termini de qualificació i inscripció de l'escriptura de constitució no ha de ser superior a quinze dies.

8. Aquesta tramitació abreujada només és aplicable si l'escriptura de constitució de la microcooperativa reuneix els requisits establerts a l'article 18 d'aquesta llei, i conté uns estatuts socials conformement amb els models posats a disposició de les persones promotores de les microcooperatives.

9. En cas que no s'utilitzi el model orientatiu dels estatuts, la inscripció de la microcooperativa s'ha d'efectuar pel procediment ordinari previst a l'article 21 d'aquesta llei, en relació amb els articles 20 i següents del Reglament d'organització i funcionament del Registre de Cooperatives de les Illes Balears, aprovat pel Decret 65/2006, de 14 de juliol.

10. En cas que no es reuneixin els requisits legals o els continguts en el model orientatiu, es requeriran les persones interessades perquè esmenin les deficiències en un termini de deu dies, amb l'advertiment que, si no ho fan així, s'entendrà que desisteixen de la sol·licitud i amb suspensió del termini per resoldre pel temps que transcorri fins a l'esmena requerida o pel transcurs del termini concedit.

11. En cas que es produeixi la denegació de la inscripció per incomplir-se algun dels requisits continguts en el model orientatiu o per desistiment, es notificarà a les parts en el termini assenyalat, indicant els motius pels quals es denega o es declara el desistiment i els recursos que es puguin interposar. Si no hi ha resolució expressa del registre en el termini de quinze dies, tenint en compte les eventuais suspensions d'aquest, la sol·licitud s'entendrà estimada per silenci positiu.

Article 160

Denominació

1. La denominació d'aquestes entitats ha d'incloure l'expressió "societat microcooperativa" o la seva abreviatura "s. microcoop."
2. En el cas que sigui una cooperativa ordinària la que es transformi en microcooperativa, ha de sol·licitar al Registre de Cooperatives de les Illes Balears la modificació de la seva denominació per adaptar-se al que disposa l'apartat 1 d'aquest article.

Article 161

Durada màxima de la microcooperativa

Les microcooperatives tenen aquesta consideració durant un període de set anys comptadors des de la data d'adquisició de la seva personalitat jurídica. Transcorregut el termini esmentat, han de comptar amb tres persones sòcies com a mínim i no se'ls aplica aquest capítol.

Article 162

Adaptació dels estatuts socials com a cooperativa

1. Si, dins del període màxim de set anys previst a l'article anterior, la microcooperativa de treball associat supera el nombre màxim de persones sòcies treballadores sense que es restableixi el límit esmentat en un termini de sis mesos, ha d'adaptar els seus estatuts socials al règim general de les cooperatives, regulat en aquesta llei en el seu títol I, dels capítols I al IX. En el cas de cooperatives d'explotació comunitària de la terra, aquesta disposició serà aplicable per a tota mena de persones sòcies.

2. Un cop complert el termini de set anys des de l'adquisició de la personalitat jurídica, les microcooperatives han de certificar davant la conselleria competent en matèria de cooperatives la seva adequació al règim general de les cooperatives, en un termini de sis mesos.

3. L'acord d'adaptació dels estatuts l'ha d'adoptar l'assemblea general i és suficient el vot a favor de la meitat més una de les persones sòcies presents i representades.

4. Un cop transcorregut el termini de sis mesos indicat als apartats 1 i 2 d'aquest article sense que els estatuts s'hagin adaptat al règim general de les cooperatives, la microcooperativa queda dissolta de ple dret i entra en període de liquidació, sens perjudici que acordi expressament la seva transformació en cooperativa, amb l'acord previ de l'assemblea general.

Secció 3a
Normes de funcionament i òrgans socials

Article 163
Règim social

1. Els òrgans socials amb els quals ha de comptar necessàriament cada microcooperativa són l'assemblea general, on s'ha d'integrar la totalitat de les persones sòcies, i el consell rector, que és l'òrgan de govern, gestió i representació.
2. A les microcooperatives que únicament comptin amb dues persones sòcies, hi són d'especial aplicació, mentre romanguin en aquesta situació, les disposicions següents:
 - a) Tots els acords socials que requereixin majoria de persones sòcies o de vots s'han d'adoptar amb el vot favorable de les dues úniques persones sòcies.
 - b) Poden constituir el consell rector amb només dos membres que, necessàriament, es distribueixen els càrrecs de president o presidenta i secretari o secretària.
 - c) El termini de durada dels càrrecs és de quatre anys i, transcorregut aquest període, han de ser reelegits o s'ha de fer un nomenament nou.
 - d) No necessiten constituir la comissió de recursos.
 - e) Es pot encomanar la liquidació d'aquestes cooperatives a una o a les dues persones sòcies liquidadores.
3. Cal fomentar una presència equilibrada d'homes i dones en la composició dels òrgans col·legiats, sempre que sigui possible, tal com estableix la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Article 164
Aportacions socials

L'import total de les aportacions de cada persona sòcia al capital social no pot superar el cinquanta per cent. Les aportacions obligatòries inicials que les microcooperatives poden exigir als treballadors i les treballadores per compte d'altri per incorporar-se com a persones sòcies treballadores han de ser com a màxim equivalents, per a cada una d'aquestes classes de persones sòcies, al total de les aportacions obligatòries efectuades per la darrera persona sòcia treballadora incorporada a l'entitat, amb les actualitzacions oportunes. En tot cas, aquestes actualitzacions no podran ser superiors a les que resultin de l'aplicació dels índexs de preus de consum de les Illes Balears publicats per l'Institut Nacional d'Estadística des que les aportacions esmentades s'hagin realitzat. En el cas de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra, aquesta disposició s'ha d'aplicar a qualsevol tipus de persona sòcia.

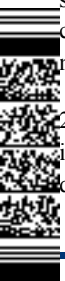
Article 165
Límits a la contractació de personal per compte d'altri

Durant un termini de set anys a comptar des de la data d'adquisició de la personalitat jurídica, el nombre de treballadors i treballadores per compte d'altri amb contracte indefinit de la microcooperativa no pot excedir de cinc, tret que, per necessitats objectives de l'empresa, es vegi obligada a superar aquesta xifra per un període que no excedeixi de tres mesos. Per poder superar el termini esmentat, s'han de comunicar les contractacions a la conselleria competent en matèria de cooperatives, indicar motivadament la causa d'aquestes contractacions i el termini total durant el qual se superarà el nombre màxim de treballadors i treballadores esmentat, que no pot excedir d'altres tres mesos.

Capítol XIII
Convenis intercooperatius i altres formes de col·laboració econòmica de les cooperatives

Article 166
Convenis intercooperatius

1. Les cooperatives poden subscriure amb altres cooperatives convenis o acords intercooperatius per al compliment de llurs objectes socials. En virtut d'aquests convenis o acords, la cooperativa i els seus socis poden fer operacions de subministrament, lliurament de productes o serveis en les altres cooperatives signants de l'acord o conveni, sense cap més restricció que les que es puguin derivar de la singularitat o la complexitat de les operacions cooperativitzades ofertes, dels estatuts socials o de les disposicions legals. Aquestes operacions tenen la mateixa consideració que les operacions cooperativitzades amb les persones sòcies.
2. Les cooperatives que disposin de web corporatiu, en els termes que estableix aquesta llei, hi han de fer públics els convenis i acords intercooperatius que subscriuguin amb altres cooperatives. Les que no disposin de web corporatiu han de fer públics els convenis en el tauler d'anuncis de llur domicili social, sens perjudici que puguin arbitrar altres fórmules de publicitat que considerin adequades per informar les

persones sòcies.

Article 167

Altres formes de col·laboració econòmica

En el compliment de llur activitat, les cooperatives es poden vincular a terceres persones mitjançant els acords, els convenis, els pactes o els contractes que no siguin contraris a la legislació vigent.

TÍTOL II **DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA I DE LES SOCIETATS COOPERATIVES**

Capítol I **Del foment del cooperativisme**

Article 168

Principi general

La comunitat autònoma de les Illes Balears, en aplicació de l'article 129.2 de la Constitució Espanyola, ha d'assumir com a matèria d'interès públic la promoció, l'estímul i el desenvolupament de les societats cooperatives i de les seves estructures d'integració econòmica i representativa, amb absolut respecte a la seva llibertat i autonomia.

A aquests efectes, els poders públics de les Illes Balears han de protegir, estimular i incentivar l'activitat que desenvolupin les societats cooperatives mitjançant l'adopció de mesures que afavoreixin la inversió empresarial, la creació d'ocupació, l'elevació del nivell de formació socioprofessional i la preparació tècnica de les persones sòcies, i l'associacionisme cooperatiu.

Per a l'acompliment del que s'ha dit, l'administració autònoma ha d'actuar a través de la conselleria competent en matèria de cooperatives i l'ha de dotar dels recursos i serveis necessaris per a l'acompliment de les seves finalitats de promoció, difusió, formació, inspecció i registre, sense perjudici de la coordinació que hi pertoqui amb la resta de conselleries o administracions vinculades amb l'activitat econòmica que desenvolupin les cooperatives.

Article 169

Altres mesures

1. Les federacions o associacions de cooperatives que contribueixin a la promoció de l'interès general de les Illes Balears mitjançant el desenvolupament de les seves funcions, poden ser reconegudes d'utilitat pública pel govern autònic, d'acord i amb els efectes que estableixi la normativa vigent.

2. El Govern de les Illes Balears ha d'adoptar les mesures convenients per a la difusió i l'ensenyament del cooperativisme als diferents nivells educatius tant de formació reglada com no reglada incloent la universitària, afavorint la creació de cooperatives d'ensenyament en els centres docents.

3. Especialment, s'ha de promoure i donar suport a totes les formes d'intercooperació previstes en aquesta llei, entre altres la constitució de cooperatives de segon o ulterior grau i qualsevol altra forma d'integració que tendeixi a reforçar els vincles cooperatius. Les cooperatives que concentrin les seves empreses per fusió o per constitució d'altres cooperatives de segon o ulterior grau, així com mitjançant unions d'empresaris o agrupacions d'interès econòmic han de gaudir de tots els beneficis atorgats per la normativa autònoma que es relacionin amb l'agrupació esmentada o la concentració d'empreses, al seu grau màxim.

4. La condició de societat cooperativa s'incorporarà com un dels criteris de desempat en el marc de la legislació en matèria de contractes públics de l'administració autònoma.

5. Les societats cooperatives de les Illes Balears que participin en els procediments de contractació o contractin amb les administracions públiques ubicades en les Illes Balears, només han d'aportar el vint-i-cinc per cent de les garanties que hagin de constituir. En el cas de societats cooperatives d'educació que participin en els procediments de contractació o contractin amb les administracions públiques ubicades en les Illes Balears, de serveis d'educació infantil, només han d'aportar el deu per cent de les garanties que hagin de constituir.

6. Les societats cooperatives de les Illes Balears tenen la condició de majoristes en la distribució o en la venda. Això no obstant, poden vendre a la menuda i distribuir com a detallistes, independentment de la qualificació que els correspon a efectes fiscals.

Igualment, no tenen la consideració de vendes els lliuraments de béns i les prestacions de serveis proporcionades per les cooperatives a les persones sòcies, siguin produïdes tant per les cooperatives com per les persones sòcies o adquirides a terceres persones per complir les seves

finalitats socials.

7. Es consideren activitats cooperatives internes i tenen caràcter d'operacions de transformació primària, les que realitzin les cooperatives agràries i les d'explotació comunitària de la terra, així com les cooperatives de segon o ulterior grau que les agrupin, amb productes o matèries que estiguin destinats exclusivament a les explotacions de les persones sòcies.
8. En la promoció de cooperatives s'ha de valorar de manera especial i singular, la seva capacitat de generar ocupació.
9. Així mateix, s'ha de promoure la creació de cooperatives, l'activitat de les quals consisteixi en la prestació de serveis encaminats a la satisfacció d'un interès públic o social.
10. L'administració ha de garantir la participació i la representació del sector cooperatiu en tots els òrgans i les meses de diàleg social i econòmic.
11. El Govern de les Illes Balears ha de fomentar la creació de cooperatives, en les activitats d'agricultura, ramaderia, forestal, en tots els seus processos de producció, transformació, comercialització, innovació i desenvolupament, especialment en activitats relacionades amb el turisme rural, la digitalització i la transició a l'energia verda. Cal promocionar i fomentar la constitució de les comunitats energètiques renovables, des de les cooperatives agràries, entitats del territori.
12. Així mateix, el Govern de les Illes Balears ha de fomentar la creació de comunitats ciutadanes d'energia, de les persones consumidores i usuàries, amb la finalitat d'abaratir els costos de l'energia de la ciutadania en general i com a mitjà de defensa dels drets de les persones consumidores i usuàries.
13. El Govern de les Illes Balears ha de mantenir una estructura adequada de personal per donar compliment a aquesta llei i, especialment, als compromisos que ha de complir el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

Capítol II

De la inspecció, les infraccions, les sancions, la intervenció o la desqualificació

Article 170

Inspecció de les societats cooperatives

Correspon a la conselleria competent en matèria de cooperatives la potestat de la funció inspectora respecte del compliment d'aquesta llei.

La funció inspectora relativa al compliment de la legislació sobre cooperatives, així com el seu desenvolupament estatutari, segons el que es preveu en aquesta llei, ha d'exercir-se per la conselleria competent a través de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, sense perjudici de les funcions inspectores que corresponguin a altres conselleries en funció de la legislació específica aplicable.

Article 171

Infraccions

1. Les cooperatives són subjectes responsables de les accions i omissions contràries a la llei o als estatuts, amb independència de la responsabilitat en què incorrin les persones integrants dels seus òrgans socials a les quals els sigui imputable amb caràcter solidari o personal, bé de manera directa o perquè pugui ser exigida per derivació de responsabilitat.
2. Són infraccions lleus l'incompliment de les obligacions o la vulneració de les prohibicions imposades per aquesta llei que no suposin un conflicte entre parts, que no interrompin l'activitat social i que no puguin ser qualificades de greus o molt greus:
 - a) No tenir o no portar al dia els llibres socials i els llibres de comptabilitat obligatoris durant un termini superior a sis mesos, computables des de l'últim assentament practicat.
 - b) Incomplir l'obligació de lliurar a les persones sòcies els títols o les llibretes de participació que acreditin les seves participacions socials.
3. Són infraccions greus:
 - a) Incomplir l'obligació d'inscriure els nomenaments i les renovacions dels càrrecs i la resta d'actes que hagin de ser registrats.
 - b) No respectar els drets que, en matèria d'informació, estableixen els articles 34 i 36 d'aquesta llei, en els casos establerts per la llei, els estatuts o per un acord de l'assemblea general.
 - c) No dipositar els comptes anuals i les auditories, d'acord amb el que disposa l'article 99 d'aquesta llei, en els termes que estableixi la legislació corresponent.

d) Superar els límits per a la contractació amb terceres persones per compte d'altri.

4. Són infraccions molt greus:

- a) Abonar a les persones sòcies en actiu, retorns cooperatius en funció de les seves aportacions al capital i no en proporció a les operacions, els serveis o les activitats cooperativitzades que hagin efectuat.
- b) Vulnerar les disposicions legals i estatutàries o els acords de l'assemblea general sobre la imputació de pèrdues en l'exercici econòmic.
- c) No destinar els recursos corresponents al fons de reserva obligatori i al fons d'educació i promoció cooperatives, en els casos i per l'import establerts per la llei, pels estatuts o per un acord de l'assemblea general.
- d) No destinar els fons irrepartibles, o l'haver líquid resultant de la liquidació, d'acord amb el que es preveu en aquesta llei en els casos de liquidació, fusió i escissió de la cooperativa.
- e) Destinar a finalitats diferents de les que la llei determina els recursos del fons d'educació i promoció cooperatives i del fons de reserva obligatòria.
- f) Incomplir l'obligació de sotmetre els comptes de l'exercici a la verificació d'una auditoria externa, quan ho estableixi aquesta llei o els estatuts socials, ho acordi l'assemblea general o el consell rector o ho sol·liciti el vint per cent de les persones sòcies de la cooperativa.
- g) Incomplir les normes legals i estatutàries que regulen l'actualització de les aportacions socials i el destí del resultat d'haver regularitzat el balanç de la cooperativa.
- h) Incomplir les normes legals i estatutàries relatives a l'objecte i la finalitat de la cooperativa.
- i) Encobrir sota la fórmula de societat cooperativa, finalitats pròpies de les societats mercantils.
- j) La paralització de l'activitat cooperativitzada o la inactivitat dels òrgans durant dos anys.
- k) La transgressió de les disposicions imperatives o prohibitives de la llei de cooperatives, quan es comprovi connivència per lucrar-se o obtenir fictíciament subvencions o bonificacions fiscals.

5. Les infraccions lleus, greus o molt greus es graduen, a l'efecte de la sanció corresponent, en funció de la negligència i la intencionalitat, la falsedat, l'incompliment dels advertiments previs i dels requeriments de la inspecció, el nombre de socis afectats, el perjudici causat, la repercussió social i la dimensió de la cooperativa.

6. Les infraccions prescriuen: les lleus, al cap de tres mesos; les greus, al cap de sis mesos; les molt greus, al cap d'un any. Els terminis es compten a partir de la data en què s'hagin comès.

Article 172

Sancions

1. Les sancions per a les infraccions tipificades a l'article anterior podran imposar-se en grau mínim, mitjà o màxim atesos aquests criteris:

- a) Nombre de persones sòcies afectades.
- b) Repercussió social.
- c) Engany o falsedat.
- d) Negligència.
- e) Capacitat econòmica.
- f) Incompliment dels advertiments i dels requeriments previs de la inspecció.

2. Quan l'acta de la inspecció que iniciï l'expedient sancionador graduï la infracció en grau mitjà o màxim, ha de consignar els criteris que fonamenten la graduació efectuada; n'hi ha prou amb un per proposar el grau mitjà i dos per al grau màxim. Els criteris esmentats han de constar igualment en la resolució administrativa corresponent.

Quan no es consideri rellevant un sol criteri dels enumerats anteriorment o no consti en els actes administratius esmentats en el paràgraf anterior, cal imposar la sanció en grau mínim.

3. Les sancions es graduaran de la forma següent:

- a) Infraccions lleus:
 - De grau mínim: de seixanta a cent cinquanta euros (de 60 a 150 euros).
 - De grau mitjà: de cent cinquanta-un a tres-cents euros (de 151 a 300 euros).
 - De grau màxim: de tres-cents un a sis-cents euros (de 301 a 600 euros).
- b) Infraccions greus:
 - De grau mínim: de sis-cents un a mil dos-cents euros (de 601 a 1.200 euros).
 - De grau mitjà: de mil dos-cents un a dos mil euros (1.201 a 2.000 euros).
 - De grau màxim: de dos mil un a tres mil euros (2.001 a 3.000 euros).

c) **Infraccions molt greus:**

- De grau mínim: de tres mil un a sis mil euros (3.001 a 6.000 euros).
- De grau mitjà: de sis mil un a trenta mil euros (6.001 a 30.000 euros).
- De grau màxim: de trenta mil un a seixanta mil euros (de 30.001 a 60.000 euros).

4. Les sancions imposades per infraccions molt greus, quan siguin fermes, s'han de fer públiques en la forma que es determini reglamentàriament.

5. Si s'aprecia reincidència, la quantia de les sancions consignades en aquest article pot incrementar-se fins al doble del grau de la sanció corresponent o de la infracció comesa, sense excedir en cap cas el límit màxim previst per a les infraccions molt greus.

6. Les infraccions seran sancionades a proposta de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, pel director o la directora general del qual depengui el Registre de Cooperatives de les Illes Balears i pel conseller o la consellera competent en matèria de cooperatives, quan s'acordi la desqualificació.

7. En la tramitació dels expedients sancionadors, és aplicable la normativa específica en matèria d'infraccions i sancions de l'ordre social.

Article 173

Desqualificació

1. La desqualificació de la societat cooperativa implica la seva dissolució.

2. Són causes de desqualificació:

- a) Les causes de dissolució, excepte les derivades del compliment del termini fixat en els estatuts, de fusió o escissió o d'acord de l'assemblea general.
- b) Les transgressions molt greus de les disposicions imperatives d'aquesta llei quan provoquin o puguin provocar importants perjudicis econòmics o socials que suposin vulneració reiterada i essencial dels principis cooperatius.

3. Quan la direcció general competent en matèria de cooperatives adverteixi una causa de desqualificació, ha de requerir la cooperativa perquè l'esmeni en un termini no superior a sis mesos des de la notificació o la publicació del requeriment. L'incompliment del requeriment origina la incoació de l'expedient de desqualificació.

4. El procediment per desqualificar s'ha d'ajustar al que s'estableix per a l'exercici de la potestat sancionadora regulat en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, amb les particularitats següents:

- a) La conselleria competent en matèria de cooperatives és competent per acordar la desqualificació, mitjançant resolució motivada, prèvia audiència de la cooperativa afectada i l'informe preceptiu de la direcció general competent.
- b) La resolució administrativa de desqualificació pot revisar-se per via judicial i, si es recorre, no serà executiva mentre no recaigui sentència ferma.

5. La desqualificació, una vegada ferma, s'ha d'inscriure en el Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

6. La resolució administrativa de desqualificació ha de nomenar un interventor de la liquidació.

Disposició addicional primera

Còmput de terminis

En les relacions de les cooperatives amb les persones sòcies, el còmput dels terminis establerts en aquesta llei es realitza en la forma prevista en l'article 5 del Codi Civil, excepte en els supòsits en què la llei en disposi expressament una altra cosa.

En les relacions de les cooperatives amb l'administració, el còmput dels terminis establerts en aquesta llei es realitza en la forma prevista en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Disposició addicional segona

Qualificació d'entitats sense ànim de lucre

- 1. El règim tributari aplicable a les societats cooperatives en l'àmbit territorial d'aquesta llei és l'establert en la Llei 20/1990, de 19 de desembre, de règim fiscal de cooperatives.
- 2. Seran considerades com a cooperatives fiscalment protegides, aquelles entitats que no incorrin en cap de les causes previstes en l'article 13 de la Llei 20/1990, de 19 de desembre, de règim fiscal de cooperatives.

3. Les cooperatives que d'acord amb aquesta llei són qualificades de societats cooperatives fiscalment protegides, en els seus estatuts han de fixar de forma expressa el següent:

- a) Els resultats positius que es produeixin en un exercici econòmic no poden ser distribuïts entre les persones sòcies.
- b) Les aportacions de les persones sòcies al capital social, tant obligatòries com voluntàries, no poden meritjar un interès superior a l'interès legal del diner, sense perjudici de la seva possible actualització.
- c) L'acompliment dels càrrecs del consell rector tenen caràcter gratuït, sense perjudici de les compensacions que procedeixen per les despeses en què puguin incórrer els consellers i les conselleres en l'acompliment de les seves funcions.
- d) Les retribucions de les persones sòcies treballadores o, si s'escau, de les persones sòcies de treball i de les persones treballadores per compte d'altri no poden superar el cent cinquanta per cent de les retribucions de l'activitat i de la categoria professional, que estableixi el conveni col·lectiu aplicable al personal assalariat del sector.

Disposició addicional tercera

Beneficis fiscals

Resulten d'aplicació a les entitats regulades per aquesta llei els beneficis fiscals, aranzelaris i de qualsevol altra índole establerts en la legislació estatal en tot el que no s'oposi a aquesta llei.

Les cooperatives han de designar lliurement el notari o la notària que autoritzi tots els actes i contractes dels quals siguin part, excepte en els supòsits en què intervinguin persones o organismes subjectes a torn de repartiment. Els aranzels notarials, quan l'escriptura pública o qualsevol altre instrument públic vinguin imposats per la legislació cooperativa, tenen una reducció igual a la que es concedeix a l'Estat.

Disposició addicional quarta

Quantia de les sancions

El Govern de les Illes Balears, a proposta del conseller o la consellera competent en matèria de cooperatives, pot actualitzar la quantia de les sancions establertes en l'article 172 d'aquesta llei, tenint en compte la variació dels índexs de preus al consum.

Disposició addicional cinquena

Arbitratge

Les discrepàncies o controvèrsies que puguin plantejar-se en les cooperatives, entre el consell rector o les persones apoderades, el comitè de recursos i les persones sòcies, fins i tot en el període de liquidació, poden ser sotmeses a arbitratge de dret regulat per la Llei 60/2003, de 23 de desembre, d'arbitratge. Això no obstant, si la discrepància afecta substancialment els principis cooperatius, poden acudir a l'arbitratge d'equitat.

Disposició addicional sisena

Creació d'un òrgan assessor i consultiu

El Govern de les Illes Balears ha de crear un òrgan de caràcter consultiu i de participació, col·laboració i coordinació entre el moviment cooperatiu i l'Administració pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Disposició addicional setena

Normes especials

Les cooperatives han d'estar subjectes al que estableix el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general per a la defensa de les persones consumidores i usuàries i altres lleis complementàries, les altres disposicions sobre aquesta matèria i les disposicions sanitàries i assistencials que hi siguin d'aplicació.

Disposició addicional vuitena

Mesures de foment per crear ocupació

Totes les normes o els incentius sobre persones treballadores per compte d'altri que tinguin per objecte consolidar i crear feines estables, tant les relatives a la Seguretat Social com a les modalitats de contractació, són d'aplicació a les persones sòcies treballadores de les cooperatives de treball social i a les persones sòcies de treball de les altres classes de cooperatives segons les previsions que regulin aquestes matèries en la legislació estatal competent o la legislació que tingui aquestes competències.

Disposició addicional novena

Prevalença de la norma legal

Els estatuts de les cooperatives de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva classe o data de constitució, no poden ser aplicats en

contradicció amb el que disposa aquesta llei, en el qual cas es consideren nuls.

Disposició addicional desena
Règim de la Seguretat Social

Les persones sòcies treballadores de les cooperatives de treball associat o similars, han de gaudir dels beneficis de la Seguretat Social de conformitat amb la legislació estatal aplicable al cas, si bé poden optar entre la modalitat d'assimilades a persones treballadores per compte d'altri en el règim general de la Seguretat Social, o en els règims especials que procedeixi d'acord amb la seva activitat, o com a persones treballadores autònomes en el règim especial de treballadores autònomes. L'opció ha de ser exercida en els estatuts socials.

Disposició addicional onzena
Modificació del Decret 60/2003 sobre empreses d'inserció

Es modifica el Decret 60/2003, de 13 de juny, pel qual es regula la qualificació de les iniciatives empresarials d'inserció i es crea el Registre d'Iniciatives Empresarials d'Inserció de les Illes Balears amb el sentit següent:

1. Es dóna una nova redacció a l'article 4, conformement amb el següent tenor literal:

“Entitats promotores. Tindran la consideració d'entitat promotora les entitats sense ànim de lucre, incloses les de dret públic, les associacions sense fins lucratiu, les fundacions i les cooperatives de treball d'iniciativa social l'objecte social de les quals contempli la inserció social de persones en situació o risc d'exclusió social i que tinguin un mínim de tres anys d'experiència en la realització d'itineraris d'inserció per a col·lectius vulnerables, disposant de l'estructura necessària per dur-los a terme.

No podran ser entitats promotores les entitats promogudes o participades per entitats mercantils amb ànim de lucre.

El registre d'empreses d'inserció haurà d'acreditar el compliment dels requisits de les entitats promotores.”

2. S'addiciona a la lletra g) de l'article 6, *in fine*, l'expressió següent:

“Que acrediti el compliment dels principis d'actuació així com dels requisits i les característiques de les entitats del tercer sector social de les Illes Balears recollits als articles 2 i 3.2 de la Llei 3/2018, de 29 de maig, del tercer sector d'acció social.”

3. S'addiciona un nou paràgraf a la lletra h) de l'article 6, del tenor literal següent:

“A fi de garantir el compliment efectiu de les mesures de formació, intervenció i acompanyament, s'haurà d'acreditar documentalment les intervencions realitzades i es podran establir reglamentàriament les mesures mínimes, així com disposar de les següents ràtios mínimes de personal d'acompanyament social i de producció:

- Personal d'acompanyament social: una persona tècnica a jornada completa per a cada 24 contractes d'inserció (o la part proporcional de la jornada laboral per a menys de 24 contractes d'inserció).

- Personal d'acompanyament de producció: una persona a jornada completa per a cada 16 contractes d'inserció (o la part proporcional de la jornada laboral per a menys de 16 contractes d'inserció).

El personal d'acompanyament social i de producció podrà estar contractat tant per l'entitat promotora com per l'empresa d'inserció.”

4. S'addiciona al final de la disposició final primera l'expressió literal següent:

“En particular la Llei 44/2007, de 13 de desembre, per a la regulació del règim de les empreses d'inserció, i les seves possibles actualitzacions futures.”

Disposició transitòria primera
Expedients en tramitació i aplicació temporal de la llei

Els expedients en matèria de cooperatives iniciats abans de la vigència d'aquesta llei s'han de tramitar i resoldre d'acord amb les disposicions previstes en la Llei 1/2003, de 20 de març, de Cooperatives de les Illes Balears. D'identica manera, les cooperatives en liquidació s'han de sotmetre fins a la seva extinció a la legislació que els sigui aplicable segons el que preveu aquesta disposició.

Disposició transitòria segona
Adaptació dels estatuts

1. Les cooperatives de les Illes Balears que hagin estat constituïdes abans de l'entrada en vigor de la present llei han de presentar, en el Registre de Cooperatives, els seus estatuts adaptats a aquesta en el termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

2. L'acord d'adaptació dels estatuts ha de ser adoptat per l'assemblea general i és suficient el vot a favor de la meitat més una de les persones sòcies presents i representades.

3. Una vegada superat el termini establert en l'apartat 1 anterior, si les cooperatives no compleixen l'obligació de presentar els estatuts adaptats en el Registre de Cooperatives, quedaran dissoltes de ple dret i entraran en període de liquidació.

Disposició transitòria tercera
Certificat de denominacions

Mentre no es compleixin les previsions de l'article 109 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, el certificat negatiu de denominació se sol·licitarà a la secció central del Registre de Cooperatives dependent del Ministeri de Treball i Assumptes Socials.

Disposició derogatòria única
Normes que es deroguen

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei, ho contradiguin o hi siguin incompatibles i, en especial:

- a) La Llei 1/2003, de 20 de març, de cooperatives de les Illes Balears.
- b) La Llei 4/2019, de 31 de gener, de microcooperatives de les Illes Balears.

Disposició final primera
Normes per desplegar la llei

El Govern de les Illes Balears ha d'adaptar, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el reglament d'organització i funcionament del registre de cooperatives de les Illes Balears.

Disposició final segona
Modificació de l'annex de la Llei 12/2018, de 15 de novembre, de serveis a les persones en l'àmbit social de la comunitat autònoma de les Illes Balears

Es modifica l'annex de la Llei 12/2018, de 15 de novembre, de serveis a les persones en l'àmbit social a la comunitat autònoma de les Illes Balears, que queda redactat de la forma següent:

"ANNEX CODIS CPV DE SERVEIS SOCIALS
75330000-8 Prestacions familiars (prestacions econòmiques)
75231240-8 Serveis de reinserció (presó)
79611000-0 Serveis de cerca de feina (inserció laboral)
80110000-8 Serveis d'ensenyament preescolar
85310000-5 Serveis d'assistència social
85321000-5 Serveis socials administratius
85322000-2 Programa d'acció municipal
98000000-3 Altres serveis comunitaris, socials o personals
98130000-3 Serveis diversos prestats per associacions
Servei de menjar a domicili:
55521000-8 Serveis de subministrament de menjars per a particulars
55521100-9 Serveis de lliurament de menjars a domicili
55521200-0 Serveis de lliurament de menjars"

Disposició final tercera

Modificació del text refós de les disposicions legals de la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits per l'Estat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny

Es modifica l'article 7 del text refós de les disposicions legals de la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits per l'Estat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny, que passa a tenir la redacció següent:

"Article 7

Deducció autònoma en concepte d'inversió en l'adquisició d'accions o de participacions socials o aportacions socials de noves entitats o de creació recent

1. S'estableix una deducció del 30% de les quanties invertides durant l'exercici en l'adquisició d'accions, de participacions socials o d'aportacions obligatòries o voluntàries efectuades pels socis com a conseqüència d'acords de constitució de societats o d'ampliació de capital en les societats a què es refereix l'apartat 2 següent. L'import màxim d'aquesta deducció és de 6.000 euros per exercici. En el cas de declaració conjunta, l'import màxim de deducció és de 6.000 euros per cada contribuent de la unitat familiar que hagi

efectuats la inversió. Aquesta deducció s'ha d'aplicar en l'exercici en què es materialitza la inversió i en els dos següents amb el límit de 6.000 euros anuals.

Quan les inversions es duiguin a terme en societats participades per centres de recerca o universitats la deducció és del 50% amb un import màxim de 12.000 euros per exercici i per contribuent.

2. Perquè es pugui aplicar aquesta deducció és necessari complir els requisits i les condicions següents:

a) La participació assolida pel contribuent, computada juntament amb la del cònjuge o les persones unides per raó de parentiu en línia directa o col·lateral, per consanguinitat o afinitat, fins al tercer grau inclòs, no pot ser superior al 40% del capital social de la societat objecte de la inversió o dels drets de vot en la societat.

b) L'entitat en què s'ha de materialitzar la inversió ha de complir els requisits següents:

1r. Ha de tenir naturalesa de societat anònima, societat limitada, societat anònima laboral, societat limitada laboral o societat cooperativa.

2n. Ha de tenir el domicili social i fiscal a les Illes Balears.

3r. Ha de desenvolupar una activitat econòmica. A aquest efecte, no ha de tenir per activitat principal la gestió d'un patrimoni mobiliari o immobiliari, d'acord amb el que preveu l'article 4, apartat vuit, número Dos a), de la Llei 19/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre el patrimoni, ni dedicar-se a l'activitat d'arrendament d'immobles.

4t. Com a mínim, ha d'ocupar una persona domiciliada fiscalment a les Illes Balears amb un contracte laboral a jornada completa, donada d'alta en el règim general de la Seguretat Social i que no sigui sòcia ni participi de la societat.

5è. En cas que la inversió s'hagi fet mitjançant una ampliació de capital, la societat s'ha d'haver constituït en els dos anys anteriors a la data d'aquesta ampliació, llevat que es tracti d'una empresa innovadora en matèria de recerca i desenvolupament que, d'acord amb el que estableix l'Ordre ECC/1087/2015, de 5 de juny, per la qual es regula l'obtenció del segell de petita i mitjana empresa innovadora i es crea i regula el Registre de la Petita i Mitjana Empresa Innovadora, tenguin vigent aquest segell i estigui inscrita en el registre esmentat.

6è. Ha de mantenir els llocs de treball. A aquest efecte, es considera que es mantenen els llocs de treball quan es conserva la plantilla mitjana total, en termes de persones per any que regula la normativa laboral, calculada així com preveu l'article 102 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

7è. La xifra anual de negoci de l'entitat no pot superar el límit de 2.000.000 d'euros, calculada així com preveu l'article 101 de la Llei de l'impost sobre societats.

c) El contribuent pot formar part del consell d'administració de la societat en què s'ha materialitzat la inversió, però en cap cas no pot dur-hi a terme funcions executives ni de direcció. Tampoc no pot mantenir una relació laboral amb l'entitat objecte de la inversió.

d) Les operacions en què sigui aplicable la deducció s'han de formalitzar en una escriptura pública, en la qual s'han d'especificar la identitat dels inversors i l'import de la inversió respectiva.

e) Les participacions adquirides s'han de mantenir en el patrimoni del contribuent durant un període mínim de quatre anys.

f) Els requisits que estableixen els punts 2n, 3r, 4t, 6è i 7è de la lletra b) anterior i el límit màxim de participació que estableix la lletra a), així com també la prohibició que conté la lletra c), s'han de complir durant un període mínim de quatre anys, comptadors des de la data d'efectivitat de l'acord d'ampliació de capital o de constitució de l'entitat que origina el dret a la deducció.

3. L'incompliment dels requisits i les condicions que estableixen les lletres a), c), e) i f) de l'apartat 2 anterior comporta la pèrdua del benefici fiscal, i el contribuent ha d'incloure en la declaració de l'impost corresponent a l'exercici en què s'ha produït l'incompliment la part de l'impost que s'ha deixat de pagar com a conseqüència de la deducció practicada, juntament amb els interessos de demora meritats.”

Disposició final quarta

Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor al cap d'un mes de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Per tant, ordén que tots els ciutadans guardin aquesta llei i que els tribunals i les autoritats als quals pertoqui la facin guardar.

Palma, 8 de març de 2023

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

